

# RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

2024



**RAJAVARTIOLAITOS**  
GRÄNSBEVAKNINGSVÄSENDET  
FINNISH BORDER GUARD

28.2.2025

## RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024

Oheisena lähetetään tiedoksenne Rajavartiolaitoksen tilinpäätös vuodelta 2024.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö  
Kontra-amiraali

  
Tom Hanén

Suunnittelu- ja talousyksikön päällikkö  
Eversti

  
Mikko Lehmus

JAKELU

- Rajavartiolaitoksen päällikkö
- Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
- Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot ja suunnittelu- ja talousyksikkö
- Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt
- Rajavartiolaitoksen YT-lautakunta
- Rajavartiolaitoksen intranet
- Tutkihallintoa.fi
- Sisäministeri
- Sisäministeriön valtiosihteeri
- Sisäministerin erityisavustajat
- Sisäministeriön kansliapäällikkö
- Sisäministeriön osastot
- Eduskunnan hallintovaliokunta (26)
- Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto (linkki aineistoon)
- Valtiontalouden tarkastusvirasto
- Johtava tilintarkastaja Elina Rautavalta, VTV
- Valtiovarainministeriö
- Budjettineuvos Lauri Taro, VM
- Valtiokonttori
- Palkeet

# RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024

<b>RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2025</b>	<b>1</b>
<b>TOIMINTAKERTOMUS</b>	<b>2</b>
1. JOHDON KATSAUS	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	4
2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	4
2.1.1 Rajaturvallisuus	8
2.1.2 Meriturvallisuus	13
2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus	14
2.1.4 Sisäiset toiminnot	16
2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	22
2.1.6 Yhteisrahoitteinen toiminta	23
2.1.7 Arvio toiminnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutuksista	24
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	24
3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN	24
3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT	24
3.2.1 Henkilötyövuodet	25
3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma	26
3.2.3 Ikärakenne	26
3.2.4 Koulutusrakenne	27
3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus	28
3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA	29
3.3.1 Työvoimakustannukset	29
3.3.2 Työajan käyttö	30
3.3.3 Perhevapaiden käyttö	30
3.3.4 Koulutukseen osallistuminen	31
3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	32
3.4.1 Työtyytyväisyys	32
3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus	33
3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus	33
3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot	33
4. KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS	35
4.1 KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS RAJAVARTIOLAITOKSESSA	35
4.2 KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET JA RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMENPITEET	36
5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT	40
5.1 RAHOITUKSEN RAKENNE	40
5.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
5.2.1 Rajavartiolaituksen toimintamenot 26.20.01.	41
5.2.2 Rajavartiolaituksen investoinnit 26.20.70.	43
5.2.3 Muut talousarviotilit	45
5.2.4 Valtuudet	45
5.3 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI	45
5.4 TASEEN ANALYYSI	46

6.	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	47
6.1	SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	47
6.2	SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	48
6.3	SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET	48
6.4	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	49
7.	ARVIOINTIEN TULOKSET	49
8.	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT	50

<b>RAJAVARTIOLAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA TALOUSARVION TOTEUMALASKELMAN TIEDOT VALTUUKSISTA JA NIIDEN KÄYTÖSTÄ MOMENTIN TARKKUUDELLA</b>	<b>51</b>
---	-----------

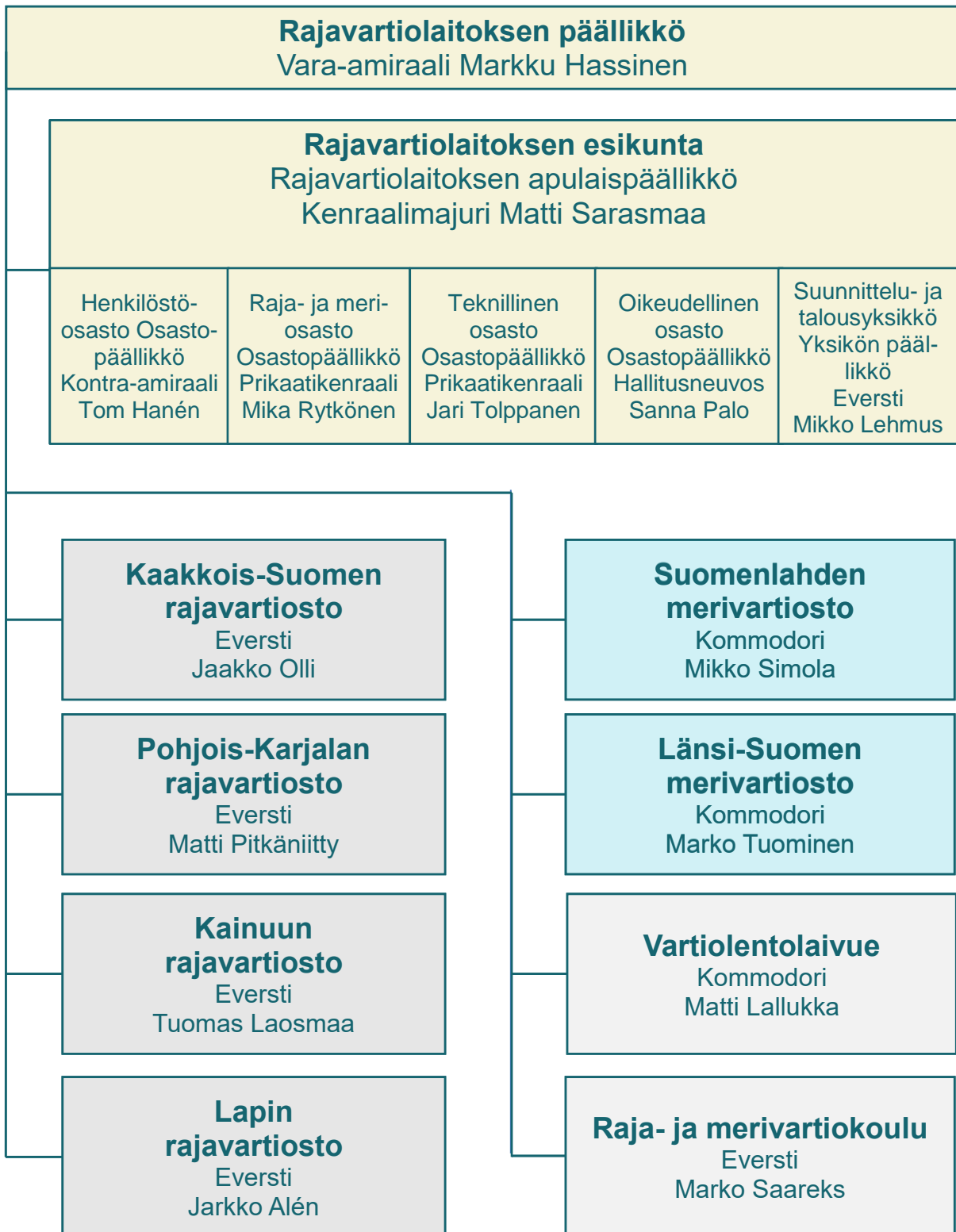
<b>TUOTTO- JA KULULASKELMA</b>	<b>56</b>
--------------------------------	-----------

<b>TASE</b>	<b>57</b>
-------------	-----------

<b>LIITETIEDOT</b>	<b>59</b>
--------------------	-----------

1.	Tilinpäätöslaskelmien liitteet	59
	Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	59
1.	Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot	61
1.	Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset	62
1.	Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat	62
1.	Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	62
1.	Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	63
1.	Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	65
1.	Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut	67
1.	Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat	67
1.	Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	67
1.	Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat	67
1.	Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	68
1.	Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	68
1.	Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	68
1.	Liite 15 Velan muutokset	68
1.	Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio	69
1.	Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot	69
1.	Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista	69
2.	Muut liitteet	70
2.1	Tuotannon tekijöiden käyttö	70
2.2	Rajojen valvonta	72
2.3	Rajatarkastukset	79
2.4	Rikostorjunta	83
2.5	Turvallisuus merialueilla	85
2.6	Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus	86

# RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2025



# TOIMINTAKERTOMUS

## 1. JOHDON KATSAUS

Epävaka tilanne Suomen itärajalta ja merialueilla jatkui kolmatta vuotta. Itärajan rajanylityspaikat olivat Valtioneuvosten tekemin päätöksin suljettu koko vuoden ja kansainvälisen suojelun hakeminen oli keskitetty lento- ja vesiliikenteen rajanylityspaikoille. Suomen merialueilla vedenalaiseen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuneet vahingoittamiset sekä korkea onnettomuus ja ympäristövahinkojen riski edellyttivät Rajavartiolaitoksen erityistä huomiota. GNSS-häirintä, AIS-manipulaatiot sekä heikkokuntoisten niin kutsutun varjolaivaston alusten liikennöinti vakiintuivat vuoden aikana normaaliksi tilanteeksi Suomen raja- ja merialueilla. Rajavartiolaitos tehosti tilannekuvan muodostamista ja rajavalvontaa, meriturvallisuutta ja lisäsi toisena vuonna peräkkäin maanpuolustustehtäviin liittyvää koulutusta vastatakseen itärajan laitoman maahantulon ja merialueiden turvallisuushkiin sekä kehittääkseen edelleen kykyään alueellisen koskemattomuuden valvontaan sekä -turvaamiseen.

Vaikeutuneessa turvallisuustilanteessa rajaturvallisuus ylläpidettiin niin itärajalta kuin merialueilla. Itärajan alkuvuoden suuriin rajanylittäjäryhmiin reagoitiin välittömästi ja rajanylittäjät otettiin kiinni. Merialueilla uhkat konkretisoituvat kriittisen infrastruktuurin osalta. Itämerellä vaurioitettiin useita merenpohjassa kulkevia sähkö- ja tietoliikennekaapeleita vuoden 2024 aikana. Näissäkin tapauksissa Suomen talousvyöhykkeellä tapahtuneet vahingoittamiset havaittiin heti ja osalliset tavoitettiin viranomaisyhteistyössä. Merialueella estettiin useita läheltä piti -tilanteita, joissa oli aineksia suureen onnettomuuteen tai ympäristövahinkoon. Rajaliikenne lentokentillä sujui turvallisesti ja pääosin sujuvasti.

Rajavartiolaitos jatkoi johdonmukaisesti suorituskykynsä, osaamisensa, kalustonsa ja toimivaltuuksien käyttämistä tilanteen hallitsemiseen. Ajantasaisilla tiedoilla ja arvioilla tuettiin valtioneuvostoa sen päätöksissä. Resurssien kohdentamista joustavasti ja uhkalähtöisesti jatkettiin koko vuoden. Viranomaisyhteistyötä on hyödynnetty rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi, meriturvallisuuden tehtävissä ja maanpuolustusvalmiuksien kehittämiseksi. Vuonna 2024 valmisteltiin laki väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi ja luotiin valmius sen soveltamiseen käytännössä.

Rajavartiolaitoksen tehtävälään kohdistuneet yhdenaikaiset uhkat ovat korostaneet varautumisen ja kriisinsietokyvyn merkitystä. Rajavartiolaitoksen henkilöstövahvuus nousi 3020 henkilötyövuoteen vuoden 2024 aikana. Turvallisuustilanne edellyttäisi noin 3100 henkilötyövuoden vahvuuden säilyttämistä, riittäviä toimintamenoja ja harkittuja investointeja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn turvaamiseksi. Rajavartiolaitoksen strategiset hankkeet etenivät vuoden aikana. Ensimmäisen ulkovartiolaivan rungon rakentamisessa oli lieviä viivästyksiä, mikä voi tarkoittaa toimituksen viivästymistä joillakin kuukausilla. Valvontalentokoneiden lopullinen tilaus tehtiin 2024 ja rakentaminen on käynnissä. Itärajan esteaidan rakentaminen on käynnissä. Tärkeimmässä suunnissa este valmistuu kesän 2025 aikana. Rajavartiolaitoksen ydintietojärjestelmän uudistus on edennyt suunnitellusti. Radioteknisen valvonnan hanke etenee. Radioteknisen valvonnan toimivaltuus myönnettiin Rajavartiolaitokselle kesällä 2024. Kokonaisuutena itärajan esteaitaan tuleva tekninen valvonta, radiotekninen valvonta ja uudistuva ydintietojärjestelmä siirtää Rajavartiolaitoksen tiedon hankinnan, käsittelyn ja tilannekuvan uudelle tasolle.

Rajavartiolaitos jatkoi osaamisensa kehittämistä ja harjoituksia erityisesti rajaturvallisuuden häiriötilanteiden hallintakyvyn ja sotilaalliseen maanpuolustuksen kyvykkyyksien osa-alueilla. Sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuuksien määrä kasvoi edellisestä vuodesta ja siihen käytetyt panokset pysyivät vuoden 2023 tasolla. Rajavartiolaitoksen henkilöstö on tällä hetkellä osaavampaa ja paremmin varustettua kuin koskaan Rajavartiolaitoksen historiassa.

Lentoliikenne Helsinki-Vantaalla jatkoi palautumista pandemiasta ja Lapin kausiliikenteen määrässä tehtiin jälleen uusia ennätyksiä. Lapin lentoasemien ulkorajaliikenteen kokonaisliikennemäärä kasvoi vuonna 2024 lähes 10 % verrattuna vuoteen 2023. Yhteensä vuonna 2024

tehtiin lentoliikenteessä noin 3 807 000 rajatarkastusta, mikä on noin 9 % enemmän vuoteen 2023 verrattuna.

Maastorajan tilanne säilyi vuoden aikana kohtuullisen rauhallisena, tammikuuta 2024 lukuun ottamatta, jolloin itärajan ylitti laittomasti 33 henkilöä. Vuoden aikana itäisen maasto- ja merirajan kautta laittomasti Venäjältä Suomeen tuli yhteensä 39 henkilöä (2023: 22). Lisäksi ainakin 12 Suomen ja muiden EU-maiden kansalaista ylitti luvottomasti rajan Suomesta Venäjälle ja takaisin, muutoin kuin laittoman maahantulon tarkoituksessa.

EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä väheni selvästi (-39 %) vuoteen 2023 verrattuna. Turvapaikkaa haki Euroopasta noin miljoona ihmistä (2023: -12 %). Merkittävä osa turvapaikanhakijoista saapuu EU-alueelle laillisesti viisumivapaista maista. Tilanne EU:n Valko-Venäjän vastaisilla rajoilla säilyi epävakaana.

Merialueilla Rajavartiolaitos pelasti 2662 ihmistä (2023: 2288). Vuoden 2024 aikana kirjattiin 146 meripelastuksen hätätilannetta, 771 hälytystilannetta ja 221 epävarmuustilannetta. Ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2018, meripelastustehtävien määrä hieman nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Meripelastuksen hätätilanteissa menehtyi yhteensä 15 henkilöä. Avomerialueen öljypäästöjä ei todettu 2024.

Merialueen ympäristövahinkojen torjunnan (YVT) suorituskyvyn kehittämistä jatkettiin. Kehitystyötä jatkettiin ympäristövahinkojen torjunnan kansallisen strategian mukaisesti, painopisteiden ollessa muun muassa vähärikkisten polttoaineiden, jääolosuhteissa tapahtuvan öljyn-torjunnan sekä kemikaalitorjunnan asioissa. Rannikkovartiostoiminnoissa jatkettiin Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) kanssa tehtävää yhteistyötä.

EU-yhteistyössä keskeistä oli eurooppalaisen raja- ja merivartioston (EURMV) pysyvän joukon käyttö eri operaatioissa ja erityisesti Suomessa rajaturvallisuuden häiriötilanteen hallinnan tukena. Rajavartiolaitos täytti puolestaan EURMV-osallistumisveloitteet Frontexin kanssa sovittulla tavalla. Operatiiviset yhteistyösuhteet Venäjän rajaviranomaisiin ylläpidettiin. Vuoden aikana kehitettiin ja syvennettiin kahdensivälistä yhteistyötä erityisesti Itämeren alueen valtioiden kanssa vedenalaiseen kriittiseen infrastruktuuriin liittyvissä kysymyksissä.

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perusteellisesti ja pitkäaikaisesti. Rajavartiolaitoksen toimintakyvyn turvaaminen hallitusohjelman mukaisesti edellyttää Rajavartiolaitoksen perusrahoituksen nostamista ja mahdollisesti uusia avauksia nyt päätettyjen strategisten hankkeiden lisäksi. Perusrahoituksessa olevat vajeet ovat syntyneet aikaisemmista sopeuttamistoimista, merkittävästä kustannustason noususta ja uusien käyttöön saatavien suorituskykyjen nousevista operointikustannuksista, joihin ei ole osoitettu lisärahoitusta. Rahoitusvajeen heijastuminen operatiiviseen toimintaan tulisi välttää.

## 2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

### 2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina ovat rajaturvallisuus, turvallisuus merialueilla sekä alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus. Tehtävät hoidetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa kaikissa luonnon oloissa sekä kaikissa yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden indeksi lasketaan vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden indekseistä. Vaikuttavuusindeksi lasketaan kolmen osa-alueen useista mittareista. Nämä muodostavat painotettuina kyseisen osa-alueen tunnusluvun. Osa-alueiden painotetuista tunnusluvuista muodostuu vaikuttavuuden tunnusluku. Kukin osa-alue käsitellään tarkemmin seuraavissa alaluvuissa.

Rajavartiolaitos on suunnannut toimintaansa vuonna 2024 itärajan rajanylityspaikoilta maastorajojen valvontaan. Lentoasemien rajanylitysluotto on jatkanut kasvuaan. Toiminnan suuntaaminen rajatarkastuksista valvontaan ei ole näkynyt heikentävästi Rajavartiolaitoksen vaikuttavuudessa eikä kustannusvaikuttavuudessa vaan sekä vaikuttavuus, että kustannusvaikuttavuusindeksit kasvoivat edellisestä vuodesta.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind.)</b>	<b>96,4</b>	<b>95,4</b>	<b>90,9</b>	<b>101,0</b>
<b>Vaikuttavuus (ind.)</b>	<b>99,7</b>	<b>97,7</b>	<b>99,4</b>	<b>99,6</b>
<b>Vaikuttavuus (1-5)</b>	<b>4,2</b>	<b>4,1</b>	<b>4,2</b>	<b>4,2</b>
Rajaturvallisuus (1-5)	4,2	4,1	4,2	4,3
Meriturvallisuus (1-5)	4,2	4,0	4,1	3,7
Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus (1-5)	3,9	3,9	3,7	3,6
<b>Kustannusvaikuttavuus (ind.)</b>	<b>88,7</b>	<b>90,0</b>	<b>70,9</b>	<b>104,3</b>
<b>Kustannusvaikuttavuus, kustannukset/painotetut suoritteet (abs)</b>	<b>1,7825</b>	<b>1,7569</b>	<b>2,2319</b>	<b>1,5157</b>
Painotetut suoritteet (1000 kpl) resurssoinnin perusteella	146 940	155 325	134 792	190 529
Kustannukset, ko. vuoden hintatasossa (1000 euroa)	319 001	346 980	382 000	376 599
<b>Toiminnallinen tuloksellisuus</b>				
<b>Laatu ja palvelukyky (ind.)</b>	<b>99,7</b>	<b>97,7</b>	<b>99,4</b>	<b>99,6</b>
<b>Tuottavuus ind.</b>	<b>101,8</b>	<b>106,5</b>	<b>92,1</b>	<b>126,3</b>
<b>Taloudellisuus ind.</b>	<b>88,7</b>	<b>90,0</b>	<b>70,8</b>	<b>104,3</b>
<b>Voimavarojen hallinta</b>				
<b>Henkilötyövuodet</b>	<b>2 890</b>	<b>2 921</b>	<b>2 930</b>	<b>3 020</b>

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus kasvoi edellisestä vuodesta vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden nousun takia. Poikkeuksellisenä jatkuvat vuodet ovat vaikuttaneet Rajavartiolaitoksen toiminnan suuntaamiseen, eikä vertailu edellisiin vuosiin ole yksiselitteistä, vaikka laskentajärjestelmän tuottamat tiedot ovatkin yhteismitallisia.



Kustannusvaikuttavuus nousi, koska painotettujen suoritteiden määrä nousi suhteessa enemmän kuin kustannukset. Painotettujen suoritteiden määrään vaikuttaa edellisen vuoden tapaan ulkorajatarkastusten normaalitilannetta vähäisempi määrä, mutta toimintaympäristön muutoksista johtuen suoritteita syntyi vastaavasti enemmän rajojen valvonnasta.

Rajavartiolaitoksen vaikuttavuus kasvoi rajaturvallisuuden vaikuttavuuden kasvun vuoksi, vaikka meriturvallisuuden ja alueellisen koskemattomuuden ja sotilaallisen maapuolustuksen vaikuttavuus laski. Rajaturvallisuuden tunnusluvuilla on muita vaikuttavuusalueita suurempi suhteellinen painoarvo.

Tuottavuus parani edellisestä vuodesta, koska kasvaneilla henkilötöyvuosilla tuotettiin suhteessa enemmän painotettuja suoritteita. Samoin taloudellisuus parani, koska painotettujen suoritteiden määrä nousi enemmän kuin niiden tuottamiseen käytetyt kokonaiskustannukset.

## Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Rajavartiolaitoksen tuloksellisuuden laskentajärjestelmä ei huomio suoraan Rajavartiolaitoksen investoinnit momentille myönnettyjen määrärahojen vaikuttavuutta Rajavartiolaitoksen toiminnassa. Maa- ja merirajojen tekniseen valvontajärjestelmään, itärajan esteaitaan, uusien ulkovartiolaivojen ja uusien valvontalentokoneiden hankkimiseen myönnetty määrärahat ovat tehostaneet ja tulevat edelleen tehostamaan valvontaa maa- ja merirajoilla. Kehittyvät suorituskyvyt lisäävät teknisen valvonnan tunteja ja näkyvät lisääntyvien ulkovartiolaivojen valvontavuorokausien ja valvontalentokoneiden valvontatuntien myötä lisääntyvinä painotettuina suoritteina suunnittelukauden loppupuolella. Tämä parantaa Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä toiminnan tuottavuutta. Investointimomentin peruskehyksen vajeet vaikeuttavat raskaan pinta- ja ilma-aluskaluston ylläpitoa ja heikentää kaluston käytettävyyttä ja valvonta- ja pelastussuoritteita. Teknisen valvonnan ja ilma- ja pinta-aluskaluston kehittyminen ei poista toimintaympäristön vaatimuksista syntyvää tarvetta kasvattaa Rajavartiolaitoksen henkilötöyvuosikehys 3100 henkilötöyvuoden tasolle.

Sisäministeriön ja Rajavartiolaitoksen väliseen tulossopimukseen sisältyneiden tavoitteiden toteutuminen

**Tulostavoite 1: Suomen rajavalvonta on uskottavaa. Luvattomat rajanylitykset, rajat ylittävä rikollisuus ja muu laiton toiminta paljastetaan, sitä vähennetään ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajatapahtumia ennaltaehkäistään ja estetään tehokkaalla rajavalvonnalla ja sitä tukevalla valvontajärjestelmällä.**

Suomen rajavalvonta on osoittautunut uskottavaksi ja Venäjän aloittama laittoman maahantulon välineellistäminen on saatu keskeytettyä. Valmius ja varautuminen tilanteen jatkumiseen ja heikentymiseen on korkealla tasolla. Kyky rajatapahtumien ennaltaehkäisyyn, paljastamiseen ja estämiseen sekä luvattomien rajanylittäjien kiinni saamiseen on kehittynyt niin toimivaltuuksien, toimintatapojen kuin maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän kehittämisen ja itärajan esteaidan rakentumisenkin ansiosta. Lisäksi tilapäisillä järjestelyillä on nostettu valmiutta välineellistetyn laittoman maahantulon torjuntaan ja hallintaan rajanylityspaikoilla ja rajan yli johtavien teiden suunnissa.

Radioteknisen valvonnan suorituskyvyn rakentaminen on alkanut vaiheittain vuodesta 2024 alkaen. Rajavartiolaitokselle on myönnetty rahoitusta radioteknisen valvonnan suorituskyvyn rakentamiseen vuoden 2024 toisessa ja kolmannessa lisätalousarviossa sekä suorituskyvyn ylläpitämiseen vuoden 2025 talousarviossa. Lisäksi rahoitusta on myönnetty EU:n rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä (BMVI). Suorituskyky rakennetaan pääosiltaan vuoden 2028 loppuun mennessä sisältäen kiinteitä ja liikuteltavia sensoreita maalla, merellä ja ilmassa sekä tarvittavat järjestelmät tiedon analysointiin ja tilannekuvaan liittämiseksi.

EES ja ETIAS järjestelmät kyetään ottamaan käyttöön EU:n asettamassa yhteisessä aikataulussa.

**Tulostavoite 2: Rajavartiolaitoksen valmius ja suorituskyky vastaavat tehtäviä ja toimintaympäristön vaatimuksia. Varaudutaan määrätietoisesti hybrdivaikuttamiseen itärajalla ja merellä.**

Rajavartiolaitoksen valmius ja toimintakyky on turvattu kohdentamalla henkilöstöä valtakunnallisesti tilanteen edellyttämällä tavalla. Rajavartiolaitoksesta eläkkeelle jääneistä rajavartiomiehistä muodostettua EVP-reserviä on hyödynnetty henkilöstövoimavarojen turvaamiseksi. Heinäkuussa voimaan astunut asevelvollisuuslain muutos turvaa osaltaan Rajavartiolaitoksen henkilöstöresursseja häiriötilanteissa. Kaakkois-Suomen rajavartiostossa on otettu käyttöön kokeiluorganisaatio, jolla tehostetaan henkilöstön käyttöä vallitsevassa tilanteessa.

Välineellistetyn ja laajamittaisen maahantulon hallintaa ja hybrdivaikuttamisen torjuntaa on kehitetty saatujen kokemusten ja uudistuneen lainsäädännön tukemana. Suorituskykyä on kehitetty myös muun muassa parantamalla viranomaisyhteistyötä ja toimeenpanemalla moniviranomaisharjoituksia.

Rajavartiolaitos on panostanut henkilöstön koulutukseen vuonna 2024. Osaamisen korkea taso varmistaa valmiuden erilaisten häiriötilanteiden hallintaan.

**Tulostavoite 3: Vahvistetaan Rajavartiolaitoksen toimintakykyä ja toimivaltuuksia itärajan, Itämeren ja harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden takaamiseksi.**

Rajavartiolaitos on kyennyt poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta toimeenpanemaan pääsääntöisesti suunnitellussa aikataulussa niin strategiset hankkeet kuin muut suorituskykyä ylläpitävät tai kehittävät hankinnat. Ulkovartiolaivojen ja itärajan esteen rakentaminen on aikataulussa. Uusien valvontalentokoneiden hankintasopimus allekirjoitettiin kesäkuussa 2024. Uudet suorituskyvyt ja radioteknisen valvonnan toimivaltuudet vahvistavat Rajavartiolaitoksen toimintakykyä toiminta-alueellaan.

**Tulostavoite 4: Rajavartiolaitoksen toiminta ja näkyvyys lisäävät turvallisuutta ja turvallisuuspalvelujen saatavuus on hyvä.**

Rajavartiolaitoksen toiminnan näkyvyys on ollut korkealla tasolla. Turvallisuuspalvelut harvaan asutulla seudulla ja merialueilla on kyetty osoittamaan ja antamaan. Henkilöstön kohdennukset rajatarkastuksista rajojen valvontaan ovat lisänneet Rajavartiolaitoksen toimintaa raja-alueilla. Viestinnässä on saadun palautteen perusteella onnistuttu pääosin. Rajanylittäjille ja rajaseudun asukkaille toteutettiin kyselytutkimus loppuvuodesta 2024. Rajanylittäjien tyytyväisyys on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Rajaseudun ja saariston asukkaiden antama arvio turvallisuuden tunteesta laski kyselytutkimusten perusteella. Rajaseudun asukkaan toivoivat lisää näkyvyyttä sekä tiedottamista. Kyselyyn vastanneet kantavat huolta Rajavartiolaitoksen taloudellisten ja henkilöstöresurssien riittävydestä.

**Tulostavoite 5: Lainsäädäntö, mukaan lukien toimivaltuudet, päivitetään vastaamaan rajaturvallisuuden tarpeita.**

Lainsäädäntöhanke teknologian hyödyntämisestä rajaturvallisuuden ylläpitämisessä toteutettiin suunnitelman mukaisesti ja eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen rajavartiolakiin tehtävistä muutoksista 28.6.2024.

Rajavartiolaitos osallistui hallituksen esityksen valmisteluun laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi. Laki hyväksyttiin heinäkuussa 2024. Rajavartiolaitoksen valmius lain toimeenpanoon tilanteen edellyttäessä ja toimivaltuudet käyttöön otettaessa on korkea.

Asevelvollisuuslain muutos hyväksyttiin eduskunnassa 15.7.2024. Muutoksen myötä Rajavartiolaitoksen reserviläisiä voidaan kutsua nopeasti kertausharjoituksiin rajaturvallisuuden niin edellyttäessä. Lakimuutos on osa Rajavartiolaitoksen henkilöstöresurssien turvaamista häiriötilanteissa.

Syksyllä 2024 valmistui selvitys Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksien muutostarpeista Schengen-alueen sisärajoilla ja asetettiin säädöshanke Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien

toimivaltuuksien tarkistamiseksi. Lakihanke on tarkoitus käynnistää siten, että hallituksen esitys saataisiin annettua eduskunnalle tammikuussa 2026. Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2024 myös valmiuslain kokonaisuudistuksen valmisteluun ja siviili- ja sotilastiedustelua koskevien lakien uudistamiseen.

### **Tulostavoite 6: Meripelastustoimen hätätilanteisiin ja ympäristövahinkoihin osoitetaan viipymättä vaikuttavaa apua.**

Meripelastustoimen hätätilanteisiin ja ympäristövahinkojen torjuntatoimiin on kyetty osoittamaan viipymättä vaikuttavaa apua. Meripelastustilanteiden keskimääräinen vasteaika on ollut 28,2 minuuttia. Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu on pidetty korkealla tasolla ja MERT-järjestelmä on otettu käyttöön. Aluspäästötutkintoja on ollut kolme kappaletta ja tutkinnot on tehty määräajassa.

Meripelastusjärjestelmä on toiminut luotettavasti. Hätätilanteisiin on osoitettu apua ja johtamis- ja pelastustoimiin on kyetty nopeasti. Laajat ja pitkäaikaiset GNSS-häiriöt merialueella ovat lisänneet riskiä onnettomuuksille ja ovat jossain määrin myös vaikuttaneet omaan toimintaan ja toimintatapoihin. Muiden viranomaisten ja vapaaehtoisten kanssa yhteistyö on sujunut hyvin.

Kansallisen ympäristövahinkojen torjunnan strategian toimeenpanosuunnitelma otettiin käyttöön syyskuussa 2024. Suunnitelman osia on ryhdytty toimeenpanemaan vuoden 2024 aikana. Ympäristövahinkojen torjuntakaluston hankintoja ja harjoittelua on jatkettu.

Tasavallan presidentti antoi 17.5.2024 asetuksen Rajavartiolaitoksen tehtävistä Ahvenanmaalla. Asetuksella annettujen Rajavartiolaitoksen tehtäviä koskeneiden muutosten seurauksena vastuu alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnasta Ahvenanmaan avomerialueella liikennealue II:n ulkopuolella siirtyi Ahvenanmaan maakunnalta Rajavartiolaitokselle 1.6.2024 alkaen.

Raskaiden ilmatyynyalusten korvaushanke ei ole edennyt, koska sille ei ole myönnetty rahoitusta. Vanhan kaluston erittäin heikko kunto ja varaosien vaikea tai olematon saatavuus ajaa suorituskyvyn nopeasti alas lähivuosina. Uuden kaluston hankinta olisi välttämätöntä käynnistää viimeistään vuonna 2026.

### **Tulostavoite 7: Rajavartiolaitoksen sotilaallista suorituskykyä sekä liittoutumisen edellyttämää yhteistoimintakykyä kehitetään turvallisuusympäristöön vastaamiseksi tiiviissä yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa.**

Rajavartiolaitoksen sotilaallista suorituskykyä on kehitetty suunnitellun mukaisesti ja yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Rajajoukkojen kehittämistyö on edennyt suunnitellusti ja aikataulussaan. Rajavartiolaitoksen henkilöstön ja asevelvollisten koulutukseen on panostettu myös vuonna 2024. Henkilöstön osaamisen tasoa alueellisen koskemattomuuden turvaamisessa ja sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä on nostettu harjoittelulla. Pääesikuntaan on asetettu toinen yhteysupseeri Rajavartiolaitoksesta ja ensimmäinen Rajavartiolaitoksen upseeri sijoitettiin Suomen pysyvään edustustoon Natossa 1.9.2024. Valmiuksia ja osaamista liittokunnan jäsenenä kehitetään suunnitelmallisesti ja vaihteittain.

### **Tulostavoite 8: Johto näyttää toiminnallaan hyvää esimerkkiä ja suuntaa.**

Vuonna 2024 toteutetun henkilöstötutkimuksen (VMBaro) tulosten pohjalta johtaminen ja esihenkilötyö ovat Rajavartiolaitoksen vahvuus valtion normiin verrattaessa. Indeksit ja tulokset ovat nousseet edelliseen kyselyyn verrattuna. Henkilöstö kokee ylimmän johdon toimivan esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä ja myös tämän osa-alueen osalta kokemus on parantunut edelliseen kyselyyn verrattuna (VMBaro 2024: 3,30 (2022: 3,24) – asteikko 1–5). Johdon toiminnan osalta tulostavoitteen voidaan siis katsoa täytyneen.

### **Tulostavoite 9: Henkilöstön hyvinvointi luo edellytykset tavoitteiden saavuttamiselle.**

VMBaro henkilöstötutkimuksessa 2024 Rajavartiolaitoksen työtyytyväisyysindeksi oli 3,73 (2022: 3,66 – asteikko 1–5). Henkilöstö on myös sitoutunut työnantajan tavoitteisiin, tutkimuksen arvo 4,18 asteikolla 1–5 (2022: 4,14). Henkilöstön hyvinvointia kuvaavat luvut ovat nousseet edellisestä tutkimuksesta ja näin ollen hyvinvoinnin voidaan todeta kasvaneen. Rajavartiolaitoksessa henkilöstö voi hyvin ja on sitoutunut asetettuihin tavoitteisiin.

### **Tulostavoite 10: Palveluja ja tuottavuutta on parannettu lisäämällä tiedolla johtamista ja digitalisaatiota.**

Rajojen valvontaa tehostava maa- ja merirajojen teknisen valvonnan kehittämishanke (RA-VALU) on kokonaisuudessaan edennyt suunnitellun mukaisesti ja aikataulussa. Kolmannessa vaiheessa uudistetaan rajavartiotoiminnan tietojärjestelmä, joka on hankkeen vaativin osuus. Hankkeen onnistuminen ja aikataulussa sekä budjetissa pysyminen turvataan ottamalla ydintietojärjestelmän osia käyttöön vaiheittain, sisäisellä valvonnalla sekä henkilöstövoimavarat turvaamalla. Rajavartiolaitoksen henkilöstöalan toiminnanohjausjärjestelmän määrittelytyö on jatkunut vuonna 2024.

Rajavartiolaitoksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan järjestelyjä on arvioitu ja erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja tarkasteltu vuosien 2023–2024 aikana. Toiminta järjestellään uudelleen osaksi strategista tietojohdantamista. Järjestelyitä on toimeenpantu osana vuoden 2024 toiminnan ja talouden suunnittelua siten, että toiminta käynnistetään uudella tavalla vuonna 2025.

## **2.1.1 Rajaturvallisuus**

### Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Estetään valtakunnanrajan ja ulkorajan ylittämisestä annettujen säännösten rikkominen ja rajat ylittävästä henkilöliikenteestä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuvat uhkat. Torjutaan rajat ylittävää rikollisuutta sekä varmistetaan rajanylitysten turvallisuus.

	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Rajaturvallisuus (1-5)</b>	<b>4,2</b>	<b>4,1</b>	<b>4,2</b>	<b>4,3</b>

Vuoden 2023 loppupuolella Suomi kohtasi vakavan rajaturvallisuuden häiriötilanteen välineellistetyin sääntöjenvastaisen maahantulon ilmiön muodossa. Valtioneuvosto teki vuoden 2024 aikana useita päätöksiä Suomen ja Venäjän välisen maarajan rajanylityspaikkojen sulkemisesta sääntöjenvastaisen maahantulon ilmiön vuoksi. Valtioneuvosto päätti itärajan rajanylityspaikkojen sulkemisesta ja kansainvälisen suojelun hakemisen keskittämistä toistaiseksi 15.4.2024 alkaen. Kaikki itärajan rajanylityspaikat ovat olleet suljettuina 16.12.2023 alkaen.

Rajaturvallisuuden tunnusluku nousi edellisestä vuodesta. Rajavalvonnan osa-alueen tunnuslukujen kasvu kompensoi naapurimaiden kanssa tehtävän yhteistyön osa-alueen tunnuslukujen laskua. Yhdyshenkilötoiminnan ja kansainvälisten operaatioiden toiminnan laatu ja palvelukyky pysyivät edellisvuoden tasolla.

### Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden toiminnalla ennalta estetään luvatonta maahantuloa, siihen liittyvää ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta lähtöalueilla. Yhdyshenkilöiden toiminnalla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa. Rajavartiolaitoksen osallistuminen kansainvälisiin rajaturvallisuusoperaatioihin ja siviilikriisinhallintaan parantaa EU:n ja Suomen rajaturvallisuutta.

<b>Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot</b>	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma

<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>4,7</b>	<b>4,6</b>	<b>4,7</b>	<b>4,6</b>
Yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Kokemus yhdyshenkilötoiminnan onnistumisesta (1-5)	4,3	4,2	4,3	4,2
<b>Tuotokset</b>				
Yhdyshenkilötoiminnan perusteella estetyt luvattomat rajanylitykset (kpl)	766	706	950	561
Operaatiovuorokaudet Frontex (kpl)	10 110	11 238	13 600	11 507
Operaatiovuorokaudet muut (kpl)		30	50	59
Operaatiovuorokaudet harjoitukset (kpl)	455	94	250	78

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden työn tuloksena on estetty ennalta 561 maahanpääsyä Suomeen tai muihin Schengen-maihin. Vaikka estosuositusten lukumäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna, on se suuri suhteessa Suomeen vireytettyihin viisumihakemuksiin, joiden lukumäärä on vain noin kymmenesosa tasosta ennen koronapandemiaa ja Ukrainan sotaa. Tästä syystä yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus säilyi korkealla tasolla.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2024 Euroopan raja- ja meriturvallisuusviraston Frontexin operaatioihin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen velvoitteiden mukaisesti. Tilastoidut osallistumisvuorokaudet kasvoivat edellisvuodesta.

### Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa

Kahden- ja monenvälisellä yhteistyöllä ehkäistään rajaan liittyvien säännösten rikkomuksia ja ylläpidetään hyvää rajajärjestystä.

<b>Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa</b>	<b>2022 Toteuma</b>	<b>2023 Toteuma</b>	<b>2024 Suunnitelma</b>	<b>2024 Toteuma</b>
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>4,1</b>	<b>3,9</b>	<b>3,7</b>	<b>2,5</b>
Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus (1-5)	5,0	4,3	4,1	1,5
Yhteisten riskianalyyseiden laatu (1-5)	3,2	3,4	3,2	3,4
<b>Tuotokset</b>				
Rajanaapuriyhteistyö (kpl)	894	386	257	14

Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten yhteistyötä jatkettiin Suomen rajaturvallisuuden kannalta välttämättömiksi katsottujen operatiivisten kysymysten ratkaisemiseksi. Vuoden aikana järjestettiin 88 Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten välistä tapaamista. Tapaamisissa vaihdettiin säännöllisesti tietoja laittoman maahantulon ja rikollisuuden torjumiseksi. Kolmikantaista yhteistyötä Suomen, Viron ja Venäjän sekä Suomen, Norjan ja Venäjän rajaviranomaisten välillä ei järjestetty vuoden 2024 aikana.

Venäjän rajavartioviranomaiset eivät ilmoittaneet yhdestäkään tekemästään estosta vuoden 2024 aikana. Saatujen ennakkotietojen perusteella havaittiin, estettiin tai paljastettiin 14 luvattonta rajanylitystä maastorajalla vuoden 2024 aikana. Vähentyneestä yhteistyöstä johtuen rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuuden tunnusluku laski.

### Rajavalvonta

Rajojen valvonnalla luotava tilannekuva mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön. Luvattomat rajanylitykset ja muu laiton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajaturvallisuutta uhkaavat tilanteet hallitaan kaikissa oloissa maalla ja merellä.

Laaditaan toimenpidesuunnitelma Schengen-arvioinnissa vuonna 2023 havaittujen ulkorajavalvontapuutteiden korjaamiseksi ja käynnistetään suunnitelman toimeenpano.

Kaikki Schengen alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. Schengen alueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan.

Rajanylitysliikenne on turvallista ja sujuvaa.

Rajaseudun ja saariston ihmiset ja sidosryhmät kokevat Rajavartiolaitoksen toiminnan lisäävän turvallisuutta. Rajavartiolaitos on tavoitettavissa. Rajavartiolaitos antaa viranomaisapua hädässä olevien ihmisten auttamiseksi ja muille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

<b>Rajavalvonta</b>	<b>2022 Toteuma</b>	<b>2023 Toteuma</b>	<b>2024 Suunni- telma</b>	<b>2024 Toteuma</b>
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>4,2</b>	<b>4,1</b>	<b>4,2</b>	<b>4,4</b>
Rajatarkastusten kattavuus: Saapuva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten kattavuus: Lähtevä (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatilannekuvan laatu (1-5)	4,3	4,4	4,3	4,4
Rajatarkastusten laatu (1-5)	3,4	4,4	3,5	4,6
Rajatapahtumien estäminen (1-5)	4,1	3,3	5,0	4,0
Rajatapahtumien paljastaminen (1-5)	2,8	4,2	3,8	2,5
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (1-5)	4,8	4,7	4,8	4,8
Rajatarkastusten oikeusturva (1-5)	4,9	4,5	4,9	4,5
Rikoslakirikosten selvitystaso (1-5)	3,8	2,3	4,5	5,0
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1-5)	2,7	2,4	3,3	3,3
Rikostorjunnan oikeusturva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajojen valvonnan valmius ja reagointikyky (1-5)	3,7	3,8	3,4	4,1
Rajojen valvonnan kohdentuminen (1-5)	3,7	4,0	3,4	5,0
Rajatarkastusten sujuvuus Rajavartiolaitoksen toimenpiteet (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisuus (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,7	4,6	4,7	4,8
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,8	4,7	4,8	4,9
Partiointin kattavuus maarajalla (1-5)	5,0	3,9	3,4	4,0
Partiointin kattavuus merirajalla (1-5)	3,8	3,2	3,9	2,6
Turvallisuuden tunne, harva-alueen asukkaiden kokemus (1-5)	3,7	3,9	3,8	3,8
Turvallisuuden tunne, harva-alueen viranomaisten näkemys (1-5)	4,1	4,2	4,1	4,2
Rjavartiolaitoksen antama viranomaisapu (1-5)	3,0	2,0	2,6	2,2
<b>Tuotokset</b>				
Partiointi (tuntia)	293 737	313 015	303 155	320 685
Tekninen valvonta (tuntia)	4 859 146	5 762 007	5 214 000	6 194 737
Rajojenvalvonnan tarkastukset (kpl)	63 007	57 462	58 463	62 522
Rajatarkastukset (miljoonaa henkilöä)	5	5	5	4

<b>Rajavalvonta</b>	<b>2022 Toteuma</b>	<b>2023 Toteuma</b>	<b>2024 Suunni- telma</b>	<b>2024 Toteuma</b>
Rajatarkastusten sujuvuus Rajavartiolaitoksen toimenpiteet (minuuttia)	9,2	8,5	5,8	5,2
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisuus (minuuttia)	13,5	7,8	10,0	0,3
Rajatarkastuksia/vuorokausi (kpl)	12 106	13 524	13 129	10 431
Tullitarkastukset (henkilöä)	118	223	590	5
Pääsyn epäämiset (henkilöä)	3 609	1 944	1 120	214
Käännyttämispäätös (kpl)	583	224	242	197
Myönnetty viisumit (kpl)	800	209	723	132
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset (henkilöä)	807	1 983	704	492
Rikosilmoitus (R-ilmoitus) (kpl)	660	1 666	740	656
Valtionrajarikos (kpl)	198	1 275	190	283
Väärennys (kpl)	231	202	259	111
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa (kpl)	98	181	82	103
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	2 077	1 861	3 405	1 137
Pakkokeino (kpl)	1 192	1 553	1 590	1 082
Huomautus (kpl)	1 342	1 355	1 595	974
Sakko (kpl)	1 613	1 385	2 275	705
Turvallisuuspalvelut harva-alueilla (poliisi- ja virka-aputehtävät) (kpl)	552	307	453	380
Etsinnät maa-alue (kpl)	134	97	131	107
Pelastustehtävät maa-alue (kpl)	128	126	175	139
Ensihoitotehtävä, muu kuin meripelastus (kpl)	254	260	316	233
Muu pelastussuorite maa-alue (kpl)	85	102	114	61

## Rajojen valvonta

Rajavartiolaitos piti rajaturvallisuustilanteen hallittuna maasto- ja meriulkorajalla huolimatta rajaturvallisuuden vakavasta häiriötilanteesta itärajalla. Rajatapahtumien estämisen tunnusluku nousi, sillä estettyjen tai välittömästi havaittujen rajatapahtumien määrä kasvoi ja jälkikäteen ilmi tulleiden tapausten määrä laski. Sen sijaan muilla kuin tärkeillä alueilla paljastettujen laittomien rajanylitysten tunnusluvun arvo laski, koska paljastettuja laittomia rajanylityksiä oli suhteessa vähemmän kuin jälkikäteen ilmi tulleita tapauksia.

Partioiden määrä maaraajoilla kasvoi rajatilanteen hallitsemiseksi lisätyn valvonnan vuoksi. Tämä on nostanut myös rajojen valvonnan kohdentumisen tunnusluvun arvoa. Partioiden kattavuus merirajoilla heikkeni suhteessa aiempiin vuosiin. Rajojen valvonnan yhteydessä tehtyjen tarkastusten määrä nousi. Kasvu on varsinkin ulkomaalaissäännöksiin liittyvissä tarkastuksissa. Myös turvallisuuspalveluiden määrä harvaan asutuilla alueilla nousi, joka heijastelee Rajavartiolaitoksen toiminnan painopisteen siirtymistä itärajalla rajatarkastuksista rajojen valvontaan. Harva-alueen asukkaiden antama arvio Rajavartiolaitoksen vaikutuksesta turvallisuuden tunteeseen laski maltillisesti edellisestä vuodesta. Teknisen valvonnan määrä nousi merkittävästi aiemmasta vuodesta. Nousu johtuu suunnitelmallisista investoinneista teknisiin valvontajärjestelmiin.

## Rajatarkastukset

Rajavartiolaitos on huolehtinut valvomillaan rajanylityspaikolla Schengen-säännösten mukaisista henkilöiden rajatarkastuksista. Itärajan rajanylityspaikat ovat olleet suljettuina koko vuoden 2024, minkä takia ulkorajaliikenteen määrä laski edellisestä vuodesta noin 1,18 miljoonalla henkilöllä. Maltillista kasvua ulkorajaliikenteessä oli Helsinki-Vantaan ja Rovaniemen lentoasemilla. Ulkorajan rajanylityspaikkojen kautta kulki noin 4,2 miljoonaa henkilöä (-21,9 %).

Itärajan pysähtynyt ulkorajaliikenne vaikutti laskevasti myös rajatarkastusten jatkotoimenpiteisiin. Pääsyn epäämisten ja käännättämispäätösten määrä laski. Turvapaikkahakemuksia otettiin vastaan 1491 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2023.

Rajanylittäjille suunnatut kyselytutkimukset toteutettiin lentoliikenteen rajanylityspaikoilla Helsinki-Vantaan, Kuusamon ja Rovaniemen lentoasemilla. Kyselyiden perusteella rajanylitysten sujuvuus, asiakaspalvelun taso sekä rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta nousivat edellisestä vuodesta.

## Rikostorjunta

Rajavartiolaitos ennaltaehkäisee, paljastaa ja selvittää vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä muiden kansallisten ja kansainvälisten lainvalvontaviranomaisten kanssa. Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan painopiste on Schengen-ulkorajat ylittävässä liikenteessä. Tiiviillä kansainvälisellä rikostorjuntayhteistyöllä ja Europolin tarjoamien palveluiden avulla on ennalta estetty, paljastettu ja selvitetty organisoitua laittoman maahantulon järjestämisrikollisuutta sekä muuta vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta.

Rikoslakirikosten ja laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystasot nousivat edellisestä vuodesta. Uusien esitutkintaan otettujen rikosepäilyjen määrässä palattiin normaalille tasolle vuonna 2023 käynnistyneen välineellistetyn laittoman maahantulon ilmiön jälkeen. Samalla päätökseen saatujen esitutkintojen määrä nousi edellisestä vuodesta. Itärajan pysähtynyt rajanylityliikenne näkyy sakkujen ja huomautusten sekä havaittujen väärennösten ja rikosten ja rikkomusten määrässä, jotka laskivat edellisestä vuodesta.

## Panokset ja tehokkuus

<b>Rajaturvallisuus</b>	<b>2022 Toteuma</b>	<b>2023 Toteuma</b>	<b>2024 Suunnitelma</b>	<b>2024 Toteuma</b>
Kustannukset (1000 €) ko. vuoden hintatasossa	281 966	293 867	336 924	320 870
Henkilötyövuodet	2 555	2 474	2 584	2 573
Tuottavuus ind.	106	115	96	136
Taloudellisuus ind.	92	97	74	113

Rajaturvallisuuden ylläpitämisen kustannukset nousivat edelleen edellisestä vuodesta. Keskeisenä syynä tähän on toiminnan tehostaminen toimintaympäristön muutoksen ja itärajan vakavan rajaturvallisuuden häiriötilanteen vuoksi. Rajaturvallisuuden osa-alueen tuottavuus nousi edellisestä vuodesta. Myös taloudellisuus nousi, koska suoritteiden määrä kasvoi kustannusten kasvua enemmän.



## 2.1.2 Meriturvallisuus

### Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitos on Suomen johtava rannikkovartiostotoimintojen toteuttaja. Rannikkovartiostotoiminnot ovat eurooppalainen laaja-alainen käsite, joka sisältää rajojenvalvonnan merialueella, meripelastuksen, meriympäristön suojelun, yleisen lainvalvonnan merellä, meriturvallisuuden, kalastuksen valvonnan, tullivalvonnan sekä merenkulun turvatoimet.

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksen johtamis- ja toimintavalmius merellisiin onnettomuuksiin on välitön. Rajavartiolaitos vastaa ympäristövahinkojen torjunnasta Suomen talousvyöhykkeellä ja aluevesillä aavalla selällä sekä edistää merellisen ympäristön suojelua.

	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Meriturvallisuus (1-5)</b>	<b>4,2</b>	<b>4,0</b>	<b>4,1</b>	<b>3,7</b>

Merellisen turvallisuuden tunnusluku laski edellisestä vuodesta merellisen ympäristövahinkojen torjunnan valmiuden tason laskun vuoksi.

### Meripelastus

Rajavartiolaitoksessa on jatkuva johtamis-, viestitys- ja suoritusvalmius meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviin.

Kaikkiin merellä tapahtuviin hätätilanteisiin kyetään osoittamaan apua. Muiden meripelastustoimeen osallistuvien toimijoiden voimavarat hyödynnetään. Meripelastuksen suorituskyky varmistetaan harjoittelulla, koulutuksella, katselmoineilla ja tarkastuksilla.

Meripelastus	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>4,7</b>	<b>4,2</b>	<b>4,5</b>	<b>4,2</b>
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle (1-5)	4,9	4,3	4,5	4,2
Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu (1-5)	4,3	4,1	4,3	4,1
<b>Tuotokset</b>				
Meripelastustehtävät (kpl)	1 108	1 084	1 443	1 128
Meripelastuksen ensihoitotehtävä (kpl)	46	39	45	35
Merialueen avustustehtävä (kpl)	537	356	290	355
Muu meripelastustoimen pelastussuorite (kpl)	258	410	172	518
Pelastettu henkilö (kpl)	2 724	2 288	3 500	2 662
Estetty onnettomuus (kpl)	5	5	8	8

Meripelastuksen toiminnan laatua ja palvelukykyä mittaavan tunnusluvun arvo pysyi edellisen vuoden tasolla. Meripelastusavun saapumista onnettomuuspaikalle mittaavan tunnusluvun arvo laski hieman edellisestä vuodesta. Meripelastuksen hätätilanteiden keskimääräinen vasteaika on ollut 28,2 minuuttia.

Meripelastus- ja avustustehtävien valtakunnallinen kokonaismäärä nousi vuodesta 2023 noin 2,6 %. Meri- ja ympäristötilannekuvaa koskeva tunnusluku kuvaa kaikkea Rajavartiolaitoksen merellistä toimintaa.

## Merellinen ympäristönsuojelu

Merellinen ympäristön valvonta sekä aluksien aiheuttamien päästöjen tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan ympäristöonnettomuuksien torjuntaan on hyvä.

Merellisen ympäristön suojelu	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>3,2</b>	<b>3,5</b>	<b>3,5</b>	<b>2,8</b>
Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius (1-5)	2,9	3,6	3,5	2,1
Merellisten öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntakyky (1-5)	3,4	3,3	3,4	3,3
<b>Tuotokset</b>				
Aluspäästötapauksen määrä (kpl)	5	23	35	24
YVT-torjuntavalmiusvuorokaudet (vrk)	2 318	2 370	2 340	2 298
YVT-koulutusvuorokaudet (vrk)	197	284	250	306
YVT-hälytysharjoitukset (kpl)	14	42	24	10

Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius laski edellisestä vuodesta. Torjuntavalmiuden laskuun vaikuttaa Rajavartiolaitoksen ulkovartiolaivojen torjuntavalmiusvuorokausien lasku. Vähentyneet ulkovartiiovuorokaudet johtuvat mm. ulkovartiolaivojen huoltoihin liittyvistä telakoinneista. Ulkovartiolaivakaluston vanhetessa telakointivuorokaudet lisääntyvät, joka laskee ympäristövahinkojen torjuntavalmiutta.

Ympäristövahinkojen torjuntavalmiusvuorokausiin lasketaan Rajavartiolaitoksen omien ulkovartiolaivojen ulkovartiiovuorokausien lisäksi erikseen tehtyjen sopimusten perusteella torjuntavalmiudessa olevien merivoimien ja kaupallisten toimijoiden alusten valmiusvuorokaudet. Sopimustoimijoilta hankitut valmiusvuorokaudet nousivat hieman edellisestä vuodesta.

## Panokset ja tehokkuus

Meriturvallisuus	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
Kustannukset (1000 €) ko. vuoden hintatasossa	13 988	13 394	18 336	15 486
Henkilötyövuodet	127	113	141	124
Tuottavuus ind.	157	162	164	156
Taloudellisuus ind.	137	137	126	129

Meriturvallisuuden tuottavuus ja taloudellisuus laskivat edellisestä vuodesta. Seurattujen tuotosten määrä laski samalla kun toimintojen tuottamiseen kohdistetut määrärahat nousivat. Toimintaan kohdistui aiempaa vuotta suurempi määrä henkilötyövuosia, joka laski toiminnan tuottavuutta.

### 2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

#### Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksella on hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen.

	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus (1-5)</b>	<b>3,9</b>	<b>3,9</b>	<b>3,7</b>	<b>3,6</b>

Alueellisen koskemattomuuden ja sotilaallisen maanpuolustuksen tunnusluku laski edellisestä vuodesta. Sotilaallisen maanpuolustuksen harjoitteluun ja koulutukseen osoitettiin lisää taloudellisia resursseja.

#### Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito

Rajavartiolaitoksella on ajanmukaiset varautumis- ja puolustus suunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukkojen perustamiseen. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius sekä kyky alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen normaali oloissa on jatkuva.

<b>Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito</b>	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>4,2</b>	<b>4,0</b>	<b>3,9</b>	<b>3,9</b>
Suunnitelmavalmius (1-5)	4,3	3,8	3,9	3,9
Sijoitustilanne (1-5)	4,5	4,5	4,4	4,2
Materiaalivalmius (1-5)	3,8	3,8	3,6	3,6

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpidon laatua ja palvelukykyä mittaava tunnusluku laski vuoden 2022 tasosta. Suunnitelmavalmius parani edellisestä vuodesta.

#### Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus

Rajavartiolaitoksen henkilökunta, varusmiehet sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset ja reserviläiset on koulutettu kriisiajan tehtäviin ja sijoitettu rajajoukkoihin.

<b>Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus</b>	2022 Toteuma	2023 Toteuma	2024 Suunnitelma	2024 Toteuma
<b>Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)</b>	<b>3,7</b>	<b>3,8</b>	<b>3,5</b>	<b>3,4</b>
Koulutettavuus (1-5)	3,4	3,7	3,1	2,9
Sijoitettavuus (1-5)	3,5	3,7	3,5	3,7
Koulutus (1-5)	4,1	4,0	3,9	3,6
<b>Tuotokset</b>				
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	111 297	122 712	125 800	113 999
Koulutusvuorokaudet henkilöstö (kpl)	9 022	13 862	8 250	13 279
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	24	20	21	26
Itse järjestetyt sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuudet (kpl)	255	182	191	291

Rajavartiolaitoksen joukkotuotannon ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutuksen toiminnan laatu ja palvelukyky mittari laski edellisestä vuodesta. Koulutettavuus laski, sillä kertausharjoituksiin suunnitellusta reservistä saatiin kotiutettua koulutettuna suhteessa edellistä vuotta pie-

nempi määrä. Sijoitettavuus, eli varusmiesten kouluttaminen ja sijoittaminen rajajoukkoihin pysyi edellisvuoden tasolla. Koulutuksen tunnusluku mittaa keskeisten joukkojen edellisestä koulutuksesta kulunutta aikaa.

Asevelvollisten koulutusvuorokaudet ja oman henkilöstön koulutusvuorokaudet vähenivät, mutta järjestetyt kertausharjoitukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. Sen sijaan sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuuksien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Henkilöstö voitiin sijoittaa rajajoukkoihin.

## Panokset ja tehokkuus

<b>Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus</b>	<b>2022 Toteuma</b>	<b>2023 Toteuma</b>	<b>2024 Suunnitelma</b>	<b>2024 Toteuma</b>
Kustannukset (1000 €) ko. vuoden hintatasossa	23 047	39 719	26 740	40 242
Henkilötyövuodet	209	334	205	323
Tuottavuus ind.	166	189	184	167
Taloudellisuus ind.	145	160	142	138

Alueellisen koskemattomuuden ja sotilaallisen maanpuolustuksen kustannukset nousivat edellisestä vuodesta. Tuottavuus laski edellisestä vuodesta, koska painotettujen suoritteiden määrä laski suhteessa enemmän kuin osa-alueelle kohdentuneet henkilötyövuodet. Taloudellisuus laski, koska toimintaan kohdentuneet kustannukset nousivat samalla kun painotettu suoritteet vähenivät.

### 2.1.4 Sisäiset toiminnot

#### Teknillisen toimialan yleiskatsaus

Kunnossapito- ja peruspalvelut on tuotettu hallintoyksiköille niiden tarpeita vastaavasti. Rajatilanteen hallinnan edellyttämät tukipalvelut ja kiireelliset hankinnat kyettiin toteuttamaan. Tuossuunnitelman mukaisia hankkeita kyettiin toimeenpanemaan pääosin suunnitellusti. Vanhentuneen materiaalin ja kaluston uudistamista sekä toimitilojen välttämättömiä uudistamishankkeita on jatkettu.

Rajavartiolaitos on jatkanut materiaallisen valmiuden kehittämistä muuttuneen turvallisuustilanteen seurauksena.

Strategisia hankkeita on toimeenpantu vaatimusten mukaisesti, vaikka hankkeiden määrä on poikkeuksellisen suuri. Hankintojen ja hankkeiden toimeenpanossa näkyy edelleen toimintaympäristön muutosten seurauksena yleisen kustannustason nousu.

#### Materiaalihallinto

Materiaalihallinnon painopiste oli asevelvollisten koulutuksen tukemisessa, operatiivisen liikkuvuuden turvaamisessa sekä valmiudellisen suorituskyvyn ja rajavartiomiehen henkilökohtaisen suojan kehittämisessä. Rajavartiolaitoksen materiaalista valmiutta kehitettiin lisäksi yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa. Hankinnat toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Tar kastustoiminnassa ei havaittu merkittäviä poikkeamia.

#### Tietotekniikka-ala

Rajavartiolaitoksen teknisten valvontajärjestelmien uudistamishankkeen (RAVALU I–II) toimeenpanoa jatkettiin huomioiden Itärajan esteita -hankkeen toimeenpano. Uudistamishank-

keessa peruskorjataan maarajan ja merialueen tekniset valvontajärjestelmät ja luodaan edellytyksiä uuden teknologian käyttöönotolle. Itärajan esteaidan tekninen valvonta korvaa nykyisen maarajan teknisen valvonnan kohdealueet niillä estealueilla, joissa on jo olemassa oleva valvontalinja. Rajavartiolaitoksen operatiivisten tietojärjestelmien uudistamishankkeessa (RA-VALU III) siirryttiin toimeenpanovaiheeseen. Toteutetun esiselvityksen ja markkinakartoituksen perusteella aloitettiin nykyisten järjestelmien korvaaminen. Järjestelmät korvataan vaiheittain vuosien 2024–2027 aikana. Rajavartiolaitos on osallistunut Euroopan Unionin Älykkäät rajat -hankekokonaisuuteen sisältyvien rajanylitystietojärjestelmän (Entry-Exit System, EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (European Travel Information and Authorization System, ETIAS) valmisteluun ja rakentamiseen. Suurin osa Rajavartiolaitoksen perustietoteknisistä palveluista hankittiin Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorilta.

## Toimitilahallinto

Rajavartiolaitos on jatkanut kolmen keskeisimmän kiinteistöhankeksen valmistelua ja toimeenpanoa osana Senaatti-kiinteistöjen kanssa yhteistyönä toimeenpantavaa kiinteistökannan kehittämishanketta. Kehittämishankkeen tarkoituksena on varmistaa Rajavartiolaitokselle toimivat, turvalliset, terveelliset ja taloudelliset toimitilat. Immolan kasarmialueen kolmas vaihe valmistui suunnitellussa aikataulussa ja neljättä vaihetta valmistellaan. Ivalon kasarmialueen toinen vaihe on käynnissä ja kolmatta vaihetta valmistellaan. Onttolan kasarmialueen toista vaihetta valmistellaan.

Merivartiokeskusten tukeutumiskorjausten toimeenpanoa on jatkettu, jonka lisäksi on valmisteltu toimitilojen peruskorjaushankkeen toimeenpanoa.

Rajavartiolaitos jatkoi Itärajan esteaita -hankkeen toimeenpanoa valtionjohdon päätösten mukaisesti. Hankkeen laajamittainen toimeenpano on käynnissä ensimmäisen ja toisen prioriteetin kohdealueilla.

## Alustoimiala

Kolme ulkovartiolaivaa on pidetty toimintakuntoisina. Ulkovartiolaiva Turvan suorituskykyä on täydennetty varustehankinnoilla.

Kahden uuden vartiolaivan hankinnan toimeenpanoa on jatkettu. Hankittavilla laivoilla korvataan kaksi Tursas-luokan alusta sekä operatiivisesta käytöstä poistettu ja uudelle haltijalle luovutettu vartiolaiva Merikarhu. Ulkovartiolaiva Turva huoltotelakoitiin ja vartiolaiva Tursaksesta luopumisen valmistelut aloitettiin.

PV 08 -partioveneluokan elinkaaripäivityshanketta on jatkettu. Seitsemän päivitettyä venettä otettiin vastaan vuoden 2024 aikana. Apuveneinä käytetyn AV-luokan kaluston yhtenäistämistä jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Aluskaluston huoltotoimenpiteet ja katsastukset toteutettiin suunnitellusti.

Elinkaaren päässä olevat jääkulkuneuvot korvataan kevytilmatyynyaluksilla. Vuoden 2024 aikana otettiin vastaan kaksi ilmatyynyalusta. Sarjan viimeinen alus otetaan vastaan 2025 alussa edellä hankkeikataulua. Osa suuremmista ilmatyynyaluksista on elinkaarensa lopussa ja niistä tullaan pääosin luopumaan. Ilmatyynyalusten tarkoituksenmukaista korvaamista selvitettiin.

## Ilma-alustekniikka

MVX-hankkeessa korvataan vanhentuvat Dornier-valvontalentokoneet kahdella uudella miehityllä monitoimilentokoneella. Valitun toimittajan kanssa tehtiin hankintasopimus kesäkuussa 2024. Hankittavat koneet otetaan operatiiviseen käyttöön vuosien 2026–2027 aikana.

## Kaupallinen toimiala

Vuoden 2024 hankkeiden ja hankintojen kaupallinen valmistelu saatiin toteutettua pääosin suunnitellusti. Handi-järjestelmän osalta jatkettiin käytön tehostamishanketta.

## Tiedonhallinta

Rajavartiolaitoksen tiedonhallinta on toimeenpantu voimassa olevien säädösten mukaisesti.

Vuoden 2023 aikana käynnistettiin hanke tietosuojamääräyksen valmistelemiseksi vuoden 2023 aikana. Hankkeen toimikautta jatkettiin vuodelle 2024.

Tiedonohjaussuunnitelmatyötä jatkettiin vuoden 2024 aikana tehtäväluokitusta laatimalla. Työssä keskityttiin lakisääteisten tehtävien selvittämiseen. Keskeiset lakisääteiset tehtävät kuvailutietoineen on saatu kartoitettua ja ne ovat hyväksymistä vaille valmiit.

## Turvallisuus

### Turvallisuusjohtaminen

Rajavartiolaitoksen turvallisuusjärjestelmällä suojattiin Rajavartiolaitoksen toiminta, tiedot, henkilöstö, tekniikka ja tilat niihin kohdistuvilta uhkilta ja turvattiin Rajavartiolaitoksen tehtävien toteuttaminen. Lisäksi varmistettiin, ettei Rajavartiolaitoksen toiminta vaaranna ulkopuolisten turvallisuutta tai ympäristöä. Henkilöstön ilmoittamien turvallisuushavaintojen ja -tapahtumien, operatiivisen toiminnan tapahtumien sekä sidosryhmäilmoitusten perusteella ylläpidettiin jatkuvasti Rajavartiolaitoksen turvallisuustilannekuvaa. Vuonna 2024 Rajavartiolaitoksessa kirjattiin 2512 ilmoitusta tai havaintoa. Kasvua vuoteen 2023 verrattuna oli viisitoista prosenttia johtuen suurelta osin operaatioturvallisuuden kirjauksista.

### Meriturvallisuusjärjestelmä

Rajavartiolaitoksen merellinen toiminta ja merenkulku toteutetaan turvallisesti ja tehokkaasti. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuusjärjestelmällä edistetään Rajavartiolaitoksen vesikulku-neuvojen turvallista käyttöä ja täytetään myös työturvallisuuslaissa säädettyjä velvollisuuksia.

Rajavartiolaitoksen vesikulkuneuvojen turvallista käyttöä edistettiin ja meriturvallisuusjärjestelmää kehitettiin vuoden 2024 aikana muun muassa jatkamalla toiminnallisia tarkastuksia merivartiostoissa ja Raja- ja merivartiokoululla. Meriturvallisuusjärjestelmän piirissä puututtiin aktiivisesti havaittuihin poikkeamatilanteisiin analyysihin perustuvien ohjeistusten, teknisten tarkastusten ja dokumentointien kautta sekä määräämällä käyttörajoituksia ja -kieltoja. Meriturvallisuusjärjestelmän piirissä järjestettiin vakioidut tietojenvaihtokokoukset merivartiostojen sekä Raja- ja merivartiokoulun kanssa sekä jatkettiin meriturvallisuusvastuuhenkilöiden kuukausiraporttien julkaisua ja jakamista.

### Lentoturvallisuus

Lentoturvallisuudesta vastaa Rajavartiolaitoksessa Vartiolentolaivue. Lentotoiminnan lentoturvallisuusriskejä arvioidaan lentoturvallisuusjärjestelmän ja lentotekniikan turvallisuusjohtamisjärjestelmän avulla. Lentoturvallisuustoiminnan päämääränä on edistää Rajavartiolaitoksen ilmailuun määrättyjen tehtävien suorittamista tehokkaasti ja turvallisesti. Työtä ohjaa lentoturvallisuustoimikunta ja lentotekniikan turvallisuusorganisaatio.

Vuoden 2024 lentoturvallisuustoiminnan tavoitteena oli lento-onnettomuuksien ja vakavien vaaratilanteiden välttäminen, vaara- ja vaurio-tilanteiden minimoiminen sekä virheellisten menettelytapojen ja työvirheiden ehkäiseminen huomioimalla etenkin inhimillisten tekijöiden vaikutukset.

Lento-onnettomuuksia ei vuonna 2024 tapahtunut. Rajavartiolaitos laatii vuosittain lentoturvallisuuskertomuksen, jossa raportoidaan lentoturvallisuustapahtumat.

## Työ- ja palvelusturvallisuus

Vuoden 2024 aikana tuotettiin työ- ja palvelusturvallisuutta koskevan määräyksen mukaiset ohjeet meluntorjuntaan ja lisääntymisterveyteen. Lisäksi laadittiin työ- ja palvelusturvallisuuden koulutukseen verkko-opetuspaketti, jonka käyttöönotto tapahtuu alkuvuonna 2025. Opetuspaketilla yhtenäistetään henkilöstön osaamista ja ymmärrystä turvallisesta työ- ja palveluympäristöstä Rajavartiolaitoksessa, jota mm. edellä mainitut ja aiemmin laaditut ohjeet syventävät edelleen.

## Tieto- ja kyberturvallisuus

Tieto- ja kyberturvallisuusyksikössä on valmisteltu tunnistettujen kehittämistarpeiden suunnittelua ja toimeenpanoa. Strategisille hankkeille on tuotettu tieto- ja kyberturvallisuuspalvelut vaatimusten mukaisesti. Kriittisimmät kybersietoisuuspuutteet on korjattu.

## Toimitilaturvallisuus

Toimitilaturvallisuuden parantamista jatkettiin Rajavartiolaitoksen kohteissa toimitilojen turvallisuuskartoituksen perusteella. Kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmien modernisointia sekä eriyttämistä omiksi järjestelmiksi valmisteltiin.

## Ympäristöasioiden hallinta

Ympäristöriskien arviointityötä jatkettiin vuonna 2024. Osana arviointia selvitettiin Rajavartiolaitoksen käytöstä poistuneiden/luovutettujen kohteiden mahdollisia ympäristöä pilaavien toimintojen historiatietoja sekä käytössä olevien ajoneuvo-, vene- ja helikopteritankkauspaikkojen ja ampumaratojen vaatimusten mukaisuutta. Kartoituksen perusteella valmisteltiin korjaus- ja uusintasuunnitelmaa.

Ympäristölupa- ja rekisteröintiprosesseja jatkettiin valvovien viranomaisten osoittamien velvoitteiden mukaisesti. Lisäksi sisäistä koulutusta ympäristönsuojelun osalta jatkettiin.

## Viestintä

Toiminta- ja informaatioympäristön jatkuva muutos ja vaikea ennakoitavuus näkyivät Rajavartiolaitoksen viestinnässä myös vuonna 2024. Viestinnän kehittämishanke valmistui vuoden alkupuoliskolla ja sen toimeenpanoesitykset hyväksyttiin. Rajavartiolaitos teki tiivistä viestintäyhteistyötä valtionhallinnon kesken ja osallistui mm. valtioneuvoston turvallisuusjohtamismalliin liittyvän strategisen viestinnän toimintamallin suunnitteluun.

Itärajan rajanylityspaikat olivat suljettuina koko vuoden ja itärajaan liittyvä viestintä keskittyi yleiseen turvallisuustilanteeseen, yksittäisiin luvattomiin rajanylityksiin, rajan avaamiseen liittyviin kysymyksiin, itärajan esteitähankkeen etenemiseen sekä erityisesti väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain säätämiseen kesällä 2024. Kriittinen infrastruktuuri sekä sen valvonta ja suojeleminen nousivat painopisteeksi merelliseen toimintaympäristöön liittyvässä kriisiviestinnässä ja se korostui Itämeren putki- ja kaapelirikkojen yhteydessä. Vuoden lopussa Eagle S -aluksen aiheuttamat tuhot Itämerellä vaativat tehokasta viranomaisviestintää, jota toteutettiin sujuvassa yhteistyössä kumppanien kanssa. Tapaus kohdisti strategista ja tervetullutta huomiota julkiseen keskusteluun varjolaivaston, GPS-häirinnän ja AIS (Automatic Identification System) -tiedon manipuloinnin aiheuttamista merkittävistä riskeistä Itämerellä. Rajavartiolaitoksen viestinnän painopiste suuntautuikin merellisiin päätehtäviin ympäristövahinkojen torjuntaan ja meripelastukseen. Muita Rajavartiolaitoksen

viestinnän mediahuomiota saavuttaneita aiheita olivat mm. Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin liittyvät lainsäädäntömuutokset, NATO-jäsenyyden vaikutukset, DCA-sopimus, asevelvollisuuslain muutos sekä käynnissä olevat strategiset kiinteistö-, kalusto- ja teknologiahankkeet.

Rajavartiolaitoksen toiminnan vaikuttavuudesta kertoivat erilaiset kyselytutkimukset. Rajavartiolaitos toteutti vuoden 2024 lopulla tutkimussarjansa kyselytutkimuksen rajanylittäjille ja harvaan asutun alueen asukkaille. Viimeisten kolmen vuoden aikana vastaukset kyselyyn ovat pysyneet vakaalla, hyvällä tasolla. Haastava rajatilanne ei ole vastausten perusteella suuresti heikentänyt vastaajien turvallisuuden tunnetta. Rajaturvallisuuden taso katsotaan myös hyvin korkeaksi (rajanylittäjien antama arvosana 4,8/5, harvaan asuttujen alueiden asukkaat 3,8/5). Myös julkishallinnon Luottamus&Maine-tutkimuksen perusteella Rajavartiolaitos säilyi kansalaisten silmissä julkishallinnon luotetuimpana organisaationa jo neljättä vuotta peräkkäin.

## Säädösvalmistelu

Rajavartiolaitoksen säädösvalmistelussa huomioitiin sisäministeriön yhteiset ja omat säädösvalmistelun laadun parantamista koskevat tulostavoitteet. Rajavartiolaitoksella on tiedonkeräysjärjestelmä sitä koskevien säädösten toimivuudesta ja muutostarpeista.

Rajavartiolaitoksen henkilöstöressurssien turvaamista ja teknologian hyödyntämistä rajaturvallisuuden ylläpitämisessä koskevat säädösmuutokset tulivat voimaan kesällä 2024. Heinäkuussa 2024 tuli voimaan myös vuoden voimassa oleva poikkeuslaki väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi. Vuonna 2024 valmisteltiin lisäksi muutoksia Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalakiin ja asetettiin hanke Maanmittauslaitoksen tehtävistä rajavyyhykkeelle rakennettaviin esteisiin liittyvissä korvauksissa.

Syksyllä 2024 valmistui selvitys Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksien muutostarpeista Schengen-alueen sisärajoilla ja asetettiin säädöshanke Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistamiseksi. Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2024 myös valmiuslain kokonaisuudistuksen valmisteluun.

## Suunnittelu- ja taloushallinto

Toiminnan ja talouden suunnittelu toteutettiin vuonna 2024 sisäministeriön toiminnanohjausmallin mukaisesti. Sisäministeriön konsernistrategia, tulos- ja johtajasopimukset sekä Rajavartiolaitoksen strategia sekä tulossuunnitelma ja toiminnan ja talouden suunnitelma muodostavat selkeän ketjun ja jatkumon. Kansallinen yhdenmukainen rajaturvallisuuden strategia päivitettiin vuonna 2024 eurooppalaisen monivuotisen toimintapolitiikan toimeenpanon aikataulun mukaan. Rajavartiolaitoksen päivitetty strategia julkaistiin vuonna 2024.

Eduskunta myönsi välineellistetyn laittoman maahantulon hallinnasta aiheutuneiden ylimääräisten kustannusten vuoksi lisävoimavaroja vuonna 2024. Lisämäärärahoja myönnettiin myös Turun lentokentän ympärivuorokautisen tukeutumisen kustannuksiin sekä radioteknisen valvontajärjestelmän käyttö- ja ylläpitokuluihin.

Strategisista hankkeista Vartiolaiva 2025 sekä maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistamishanke ovat toimeenpanossa. Kahden uuden valvontalentokoneen hankinnasta tehtiin sopimus vuonna 2024. Eduskunta aikaisti vuodelle 2025 suunniteltua määrärahaa itärajan esteaidan rakentamisen nopeuttamiseksi. Eduskunta myönsi Rajavartiolaitokselle toimivaltuudet ja rahoituksen radioteknisen valvonnan suorituskyvyn rakentamiseksi. Edellä mainittujen lisäksi on suuri määrä muita hankkeita, joiden avulla Rajavartiolaitoksen suorituskykyä nostetaan eduskunnan tahdon mukaisesti. Monien päällekkäisten hankkeiden yhtäaikainen toimeenpano asettaa korkeat vaatimukset Rajavartiolaitoksen toimeenpanokyvylle sekä taloushallinnolle.

Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden seurantajärjestelmällä on tuotettu säädösten, määräysten sekä Rajavartiolaitoksen johtamisen edellyttämät tarpeelliset ja ajantasaiset tiedot.



Talousarvion ulkopuolisia rahoitusvälineitä on hyödynnetty monipuolisesti. Rajavartiolaitoksessa on vuoden 2024 aikana ollut käynnissä 15 ulkopuolisella rahoituksella tuettua hanketta, joihin rahoitusta on myönnetty kahdeksasta eri rahoituslähteestä.

Uuden EUSA-ohjelmakauden 2021-2027 toimeenpano on jatkunut tehokkaana. Vuonna 2024 Rajavartiolaitokselle on myönnetty kansallisten EUSA- hakujen (EU:n sisäasioiden rahastojen) kautta tukea neljään uuteen hankkeeseen yhdennetyn rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä (BMVI). Hankkeilla on jatkettu EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttööntöön valmistautumista sekä tehty valvontakykyyn liittyviä hankintoja uusista vartiolaivoista toisena valmistuvaan alukseen. Myös operatiivista tukea on myönnetty ulkovartiolaiva Turvan polttoaineisiin sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman automaattisen rajatarkastuslaitteistokokonaisuuden ylläpitoon. Vuoden 2024 loppuun mennessä Rajavartiolaitoksen hankkeisiin oli ohjelmakauden 2021-2027 kansallisesti hallinnoitavasta BMVI-rahoituksesta sidottu kaikkiaan 57,6 milj. euroa.

Vuonna 2024 haettiin ja myös saatiin ensimmäistä kertaa EU:n hätäapurahoitusta kahteen eri hankkeeseen. Euroopan komissio myönsi Rajavartiolaitokselle ja Merivoimille 2024 hätäapurahoitusta sisäisen turvallisuuden rahastosta (ISF) Balticconnector-kaasuputken tukitoimista aiheutuneisiin kuluihin. Myönnetty rahoitus oli noin 830 000 euroa. Toinen ainoastaan Rajavartiolaitokselle myönnetty hätäapurahoitus oli BMVI-rahoitustukivälineestä ja suuruudeltaan noin 16 miljoonaa euroa. Käyttökohteena on itärajan välineellistetyin maahantulon torjumisesta aiheutuneet ylimääräiset kulut.

Palauma kansallisesti hallinnoituista EUSA-rahastoista oli vuonna 2024 noin 4,1 milj. euroa (sis. alv) (2023: 5,8 milj. euroa). Hankkeita on ollut käynnissä myös mm. Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta sekä Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen määrärahasta.

Valtiokonttori asetti kirjanpitoyksiköille seuraavat laskujen käsittelyyn liittyvät automaatiotavoitteet vuodelle 2024:

<b>Automaatio</b>	<b>Tavoite 2024</b>	<b>RVL toteuma 2024</b>	<b>RVL toteuma 2023</b>	<b>RVL toteuma 2022</b>
Kokonaisautomaatioaste	50 %	42,3 %	45 %	46,7 %
Ostotilauslaskuja	15 %	12,7 %	13,8 %	15,5 %
Automaatioprosessiin kohdistuneita laskuja	-	64,3 %	65,5 %	66,7 %

Automaatioasteeseen laskevasti vaikutti hallituksen päättämä arvonlisäverokannan muutos 1.9.2024 alkaen, jonka vuoksi automaatioprosessissa olevat laskut jouduttiin käsittelemään manuaalisesti.

## Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Rajavartiolaitoksen strategian 2030 mukaan strategian tavoitteiden saavuttamista ja toimintaympäristön muutosten ennakoimista sekä hallinnon kehittämistä tuetaan tietojohdamisella ja henkilöstön aktiivisella osaamisen kehittämisellä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan nykyiset järjestelyt määritellään uudelleen tietojohdamisen osaksi. Kyky hyödyntää ja ottaa käyttöön uusia innovaatioita ja teknologiaa on yksi Rajavartiolaitoksen tärkeimpiä sisäisiä strategisia vaikutustekijöitä toimintaympäristön muutoksen johdosta ja niihin vastaamiseksi.

Rajavartiolaitoksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan uudistamista jatkettiin vuoden 2024 aikana perustuen vuonna 2023 tehtyyn ulkopuoliseen selvitystyöhön. Tehtyjen linjausten mukaisesti Rajavartiolaitoksen tutkimustoiminta järjestetään osaksi strategista tietojohdamista vuoden 2025 aikana. Järjestelyissä otetaan huomioon tutkimuksellisen tiedon ja tietopalvelun hyödyntäminen toimintaympäristön arvioinnissa, suorituskykyjen kehittäminen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinaation järjestäminen

Rajavartiolaitoksessa. Strategisen tietojohdamisen koordinaatio on Rajavartiolaitoksen esikunnassa.

Keskeisin kehittämistoimintahanke on Rajavartiolaitoksen sisäinen rajojen valvonnan valvontatekniikan kehittämishanke (RAVALU), jonka tehtävänä on ajanmukaistaa ja uudistaa maa-rajoiden ja merialueen valvontajärjestelmät sekä tilannekuvan ylläpitämisessä ja johtamisessa käytettävät ratkaisut.

Rajavartiolaitos on ollut aktiivisesti mukana eurooppalaisessa tutkimustoiminnassa. Raja- ja merivartiokoululla tutkimustoiminnan painopiste oli lisättyä todellisuutta hyödyntävän ohjaus- ja simulaatio-ohjelmiston hyödyntäminen miehittämättömien ilma-alusten lennättämisessä.

## 2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtiokonttorin määräyksen mukaan kustannusvastaavuuslaskelmien eri osa-alueiden (maksuperustelaimen mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet ja maksuperustelaimen mukaiset muut suoritteet) esittämisvelvollisuuden raja on miljoona euroa. Rajavartiolaitoksen maksullisen palvelutoiminnan tulot eri osa-alueilla ovat olleet alle miljoonan eikä niihin liittyviä kustannusvastaavuuslaskelmia esitetä tilinpäätöksen yhteydessä. Alla olevassa taulukossa on tilikauden tulo-kertymä maksullisen palvelutoiminnan osa-alueittain. Tavoite on Rajavartiolaitoksen tulo- ja menosäännössä asetettu tulotavoite kyseessä olevalle tuloryhmälle.

Kustannusvastaavuuden osa-alue	Tavoite 2024	2024	2023	2022
<b>Maksuperustelaimen mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet</b>				
Sairaankuljetukset	450 000	283 071	433 813	409 664
Viisumit ja muut luvat	-	11 513	15 452	56 779
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	-	-	-	3 831
<b>Maksuperustelaimen mukaiset muut suoritteet</b>				
Muut liiketaloudelliset suoritteet	-	91	353	1 673
Potilassiirrot	-	34 130	-9 620	52 910
Kilpailullinen toiminta	20 000	7 200	13 105	53 334
<b>Maksullisen toiminnan tuotot yhteensä</b>	<b>470 000</b>	<b>336 005</b>	<b>453 103</b>	<b>578 191</b>
Palvelussuhdeasuntojen vuokrat ja käyttökorkorvaukset, sis. työpaikkamajoitus	465 000	379 001	414 148	439 638
Muu vuokraus	100 000	118 758	118 847	125 521
<b>Vuokrat ja käyttökorkorvaukset yhteensä</b>	<b>565 000</b>	<b>497 759</b>	<b>532 995</b>	<b>565 159</b>
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>1 035 000</b>	<b>833 763</b>	<b>986 098</b>	<b>1 143 350</b>

Rajavartiolaitos saa helikoptereilla suoritetuista sairaankuljetuksista korvausta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 756/2016 mukaan eikä hinta vastaa Rajavartiolaitoksen omakustannushintaa. Aluksilla tehtyjen sairaankuljetusten laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Viisumien hinnan määrää Euroopan unioni. Muiden liiketaloudellisten suoritteiden tulot ovat asiantuntijatyön myyntituloja. Sairaankuljetustulot ovat laskeneet merkittävästi sen vuoksi, että terveystoimi on kiristänyt vuoden 2024 alusta A-luokittelun kriteeristöä ja tämän on vähentänyt Rajavartiolaitoksen ilma-aluksilla tehtäviä sairaankuljetuksia.

Tilivuoden aikana on tehty maksullisen toiminnan tileistä poistoja yhteensä 75 euroa sekä Frontex -yhteistoiminnan saatavan poisto, 7988 euroa.

## 2.1.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Rajavartiolaitoksen yhteisrahoitteisen toiminnan eri hankkeiden sisältöä on kuvattu kappa-leessa suunnittelu- ja taloushallinto. Yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ovat olleet sisäisen turvallisuuden rahaston ja yhdenmetyt rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukiväli-neen kautta rahoitettuja hankkeita. Tulojen väheneminen selittyy ainakin osittain käynnissä olleiden hankkeiden toimeenpanon viiveillä. Toisaalta aiempien vuosien tuloissa on näkynyt myös jossain määrin uuden ohjelmakauden käynnistyminen, koska rahoitusta oli enemmän haettavissa.

<b>Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (miljoonaa euroa)</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Tuloutettu toimintamenoihin 26.20.01.	3,7	4,8	17,1
Tuloutettu sekalaisiin tuloihin 12.39.10. (arvonlisävero)	0,4	1,0	3,8
<b>Yhteensä yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot</b>	<b>4,1</b>	<b>5,8</b>	<b>20,9</b>

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien tuotoissa on Rajavartiolaitok-sen saamat rahoitusosuudet eri hankkeisiin. Tuotoissa on mukana myös kirjausoikeudella saa-dut rahoitusosuudet (1,4 milj. euroa) ja sen vuoksi alla olevassa kustannusvastaavuuslaskel-massa tulojen osuus on erisuuri yllä olevaan yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoihin (4,1 milj. euroa). Kuluissa ovat yhteisrahoitteisia hankkeita vastaavat menot. Muissa erilliskuluissa ovat mukana myös rahoitetut käyttöomaisuushankinnat, käyttöomaisuuden keskeneräiset hank-keet sekä maksetut arvonlisäverot.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on huomioitu tukitoimintojen kustannuksina arvioina 5 % yleiskustannuslisä sekä poistoina ja korkoina 1 % Rajavartiolai-toksen vuosittaisista poistoista ja koroista. Tavoitteena on esitetty Rajavartiolaitoksen talous-arviossa esitetty arvio ulkopuolisen rahoituksen tuloista.

Tuotot/kustannukset €	<b>2024</b>	<b>Tavoite 2024</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>TUOTOT</b>				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	4 635 880	4 000 000	5 003 262	18 683 784
- EU:lta saatu rahoitus	845 253	292 000	787 620	2 241 376
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen ra-hoituis	10 624	76 000	0	9 941
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0	0
<b>Tuotot yhteensä</b>	<b>5 491 757</b>	<b>4 368 000</b>	<b>5 790 882</b>	<b>20 935 101</b>
<b>KUSTANNUKSET</b>				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskus-tannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	980 462		1 152 335	6 136 005
- henkilöstökustannukset	122 706		242 227	331 802
- vuokrat	5 290		208	10 045
- palvelujen ostot	1 171 006		1 787 476	2 202 892
- muut erilliskustannukset	5 509 145		6 198 187	14 769 716
<b>Erilliskustannukset yhteensä</b>	<b>7 788 609</b>	<b>7 000 000</b>	<b>9 380 433</b>	<b>23 450 460</b>
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yh-teiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	389 430		469 022	1 172 523
- poistot	289 895		269 443	244 354
- korot	123 595		43 580	0
- muut yhteiskustannukset	0		0	0
<b>Osuus yhteiskustannuksista yhteensä</b>	<b>802 921</b>	<b>700 000</b>	<b>782 044</b>	<b>1 416 877</b>
<b>Kokonaiskustannukset yhteensä</b>	<b>8 591 531</b>	<b>7 700 000</b>	<b>10 162 477</b>	<b>24 867 337</b>
<b>KUSTANNUSVASTAAVUUS</b>				
tuotot – kustannukset	-3 099 773	-3 332 000	-4 371 595	-3 932 236
kustannusvastaavuus %	64 %	57 %	57 %	84 %

### 2.1.7 Arvio toiminnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutuksista

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2024–2025 julkaistiin joulukuussa 2023. Suunnitelman toimeenpanoa Rajavartiolaitoksessa on seurattu aktiivisesti ja suunnitelmasta on viestitty henkilöstölle eri tiedotuskanavissa. Osana toimeenpanoa julkaisiin esite Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta Rajan arjessa 2024–2025 yleiseen käyttöön. Vuonna 2024 toteutetun henkilöstötutkimuksen mukaan henkilöstön kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta on edelleen parantunut tutkituilla osa-alueilla.

Rajavartiolaitos jatkoi vuonna 2024 henkilöstöstrategian mukaisia toimia naisten osuuden kasvattamiseksi sotilasviroissa. Vuoden 2024 lopussa sotilasviroissa palvelevista henkilöistä oli naisia 8,6 % (Osuus on määritetty aktiivisista ja lepäävistä virkasuhteista. Kohdassa 3.2.2 käytetään osuuden määrittämisessä aktiivisia virkasuhteita). Osuus oli vuoden 2023 lopussa 8,5 %. Rajavartiolaitos on asettanut tavoitteeksi, että naisten osuus sotilasviroissa on 10 %.

Rajavartijan peruskurssilta valmistui vuonna 2024 yhteensä 14 naista (12,0 % kurssilaisista). Osuus on pienempi kuin vuonna 2023, jolloin se oli 16,2 %. Maanpuolustuskorkeakoulusta valmistui elokuussa kaksi naispuuseeria Rajavartiolaitokseen.

## 3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

### 3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Rajavartiolaitoksen henkilöstöön vaikutti laajasti itärajan rajanylityspaikkojen sulkeutuminen. Rajaliikenteen loppuminen itärajalla ja toimintaympäristön muutos suuntasivat henkilöstön työpanosta aikaisempaa enemmän rajojen valvontaan sekä koulutukseen. Toimintaympäristön muutos myös johti organisaatioiden ja tehtävien uudelleen tarkasteluun, joka näkyi käytännössä eri tasoisena kokeilutoimintana ja -organisaatioina. Vuoden aikana vilkkaana jatkunutta lentoliikennettä Helsinki-Vantaan lentoasemalla sekä Lapin lentoasemilla tuettiin itärajan hallintoyksiköiden henkilöstön komennuksilla.

Rajavartiolaitoksen henkilöstön määrä kasvoi vuoden 2024 aikana. Syynä kasvulle ovat Rajavartiolaitoksen tehtävien, toimintaympäristön muutoksen sekä käynnissä olevien strategisten hankkeiden asettamat vaatimukset.

Edellä kuvatut toiminnan painopisteen muutokset ja lisääntynyt harjoittelu ovat näkyneet kasvaneissa työ- ja palvelusturvallisuuden poikkeamailmoituksissa sekä valtiokonttorin korvaamisissa työtapaturmissa. Tehdyt poikkeamahavainnot ja niiden analysointi mahdollistavat työ- ja palvelusturvallisuuden kehittämisen kohti ennakoivaa turvallisuuskulttuuria, mistä esimerkkinä alkuvuoden poikkeamailmoitusten perusteella jo kevään harjoitteluiden sisältöön pystyttiin lisäämään turvallisuutta parantavia elementtejä. Voimakkaasti lisääntyneestä harjoittelumäärästä johtuen korvattujen työtapaturmien lukumäärässä oli vuoden aikana kasvua edellisvuoteen verrattuna.

### 3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT

RAJAVARTIOLAITOS							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT	2022	% osuus	2023	% osuus	2024	% osuus	% vert.ed. vuo- teen
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							

<b>henkilötyövuodet</b> (sis. harjoittelijat ja työllisyysrahoin palkatut)	2 894,1		2 923,6		3 021,0		3,3
<b>henkilöstömäärä *</b>	2 969		3 001		3 110		3,6
naiset	469	15,8	458	15,3	488	15,7	6,6
miehet	2 500	84,2	2 543	84,7	2 622	84,3	3,1
<b>vakinaiset</b>	2 864	96,5	2 808	93,6	3 000	96,5	6,8
naiset	439	14,8	420	14,0	457	14,7	8,8
miehet	2 425	81,7	2 388	79,6	2 543	81,8	6,5
<b>määräaikaiset</b>	105	3,5	193	6,4	110	3,5	-43,0
naiset	30	1,0	38	1,3	31	1,0	-18,4
miehet	75	2,5	155	5,2	79	2,5	-49,0
<b>kokoaikaiset</b>	2 904	97,8	2 949	98,3	3 054	98,2	3,6
naiset	437	14,7	432	14,4	462	14,9	6,9
miehet	2 467	83,1	2 517	83,9	2 592	83,3	3,0
<b>osa-aikaiset</b>	65	2,2	52	1,7	56	1,8	7,7
naiset	32	1,1	26	0,9	26	0,8	0,0
miehet	33	1,1	26	0,9	30	1,0	15,4
<b>keski-ikä</b>	41,0		42,1		41,4		-1,7
naiset	42,8		43,5		43,0		-1,1
miehet	40,6		41,8		41,1		-1,7
<b>tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %</b>		78,8		79,9		79,2	-0,9
<b>kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi</b>	190 271 555		200 306 973		214 198 486		6,9
tehdyn työajan palkat, % osuus palkkasummasta	119 001 788	62,5	126 580 305	63,2	136 362 020	63,7	7,7
<b>välilliset työvoimakustannukset</b>	71 269 767		73 726 668		77 836 465		5,6
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		59,9		58,2		57,1	-2,0
<b>2. TYÖHYVINVOINTI</b>							
<b>työtyytyväisyysindeksi</b>	3,66		3,66		3,72		1,6
lähtövaihtuvuus %		1,3		2,3		2,2	-5,7
tulovaihtuvuus %		4,3		1,0		6,0	500,0
kenttäkelpoisuus		4,5		4,5		4,5	0,0
fyysinen kunto (1-5)		4,3		4,3		4,3	0,0
<b>työkyyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä</b>		0,00		0,19		0,22	15,8
<b>sairauspoissaolot työpäivää/HTV</b>	9,7		7,3		7,0		-4,1
<b>työterveyshuolto €/HTV</b>	559		457		534		16,8
työkunnon ja työtyytyväisyyden edistämisen €/HTV	153		151		165		9,3
työtapaturmat työpäivää/HTV	0,3		0,5		0,5		0,0
<b>3. OSAAMINEN</b>							
<b>koulutustasoindeksi</b>	4,0		4,1		4,1		0,0
naiset	4,4		4,5		4,5		0,0
miehet	4,0		4,0		4,0		0,0
koulutus ja kehittäminen €/HTV	2 501		2 509		2 986		19,0
koulutuspanostus työpäivää/HTV	6,7		6,9		8,9		29,0

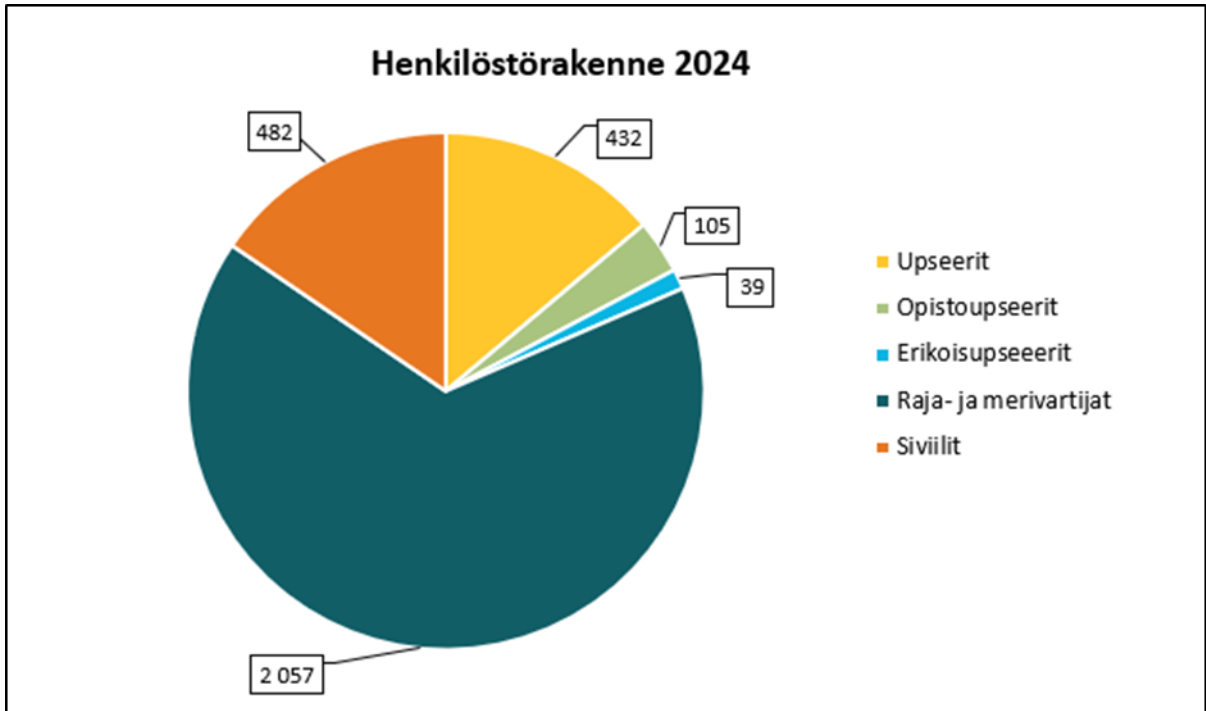
\* Vuoden 2023 Tahti-järjestelmän henkilöstömäärien luvuista puuttuu 105 15.12.2023 valmistunutta rajavartijaa.

### 3.2.1 Henkilötyövuodet

Rajavartiolaitoksen henkilötyövuosikertymä (pl. työllisyysvaroin palkatut) oli vuonna 2024 yhteensä 3 020 henkilötyövuotta (2023: 2 921). Henkilötyövuosikertymän nousu selittyy suunnitelmallisella HTV-määrän kasvamisella sekä strategisten hankkeiden edellyttämällä rekrytoinneilla.

### 3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma

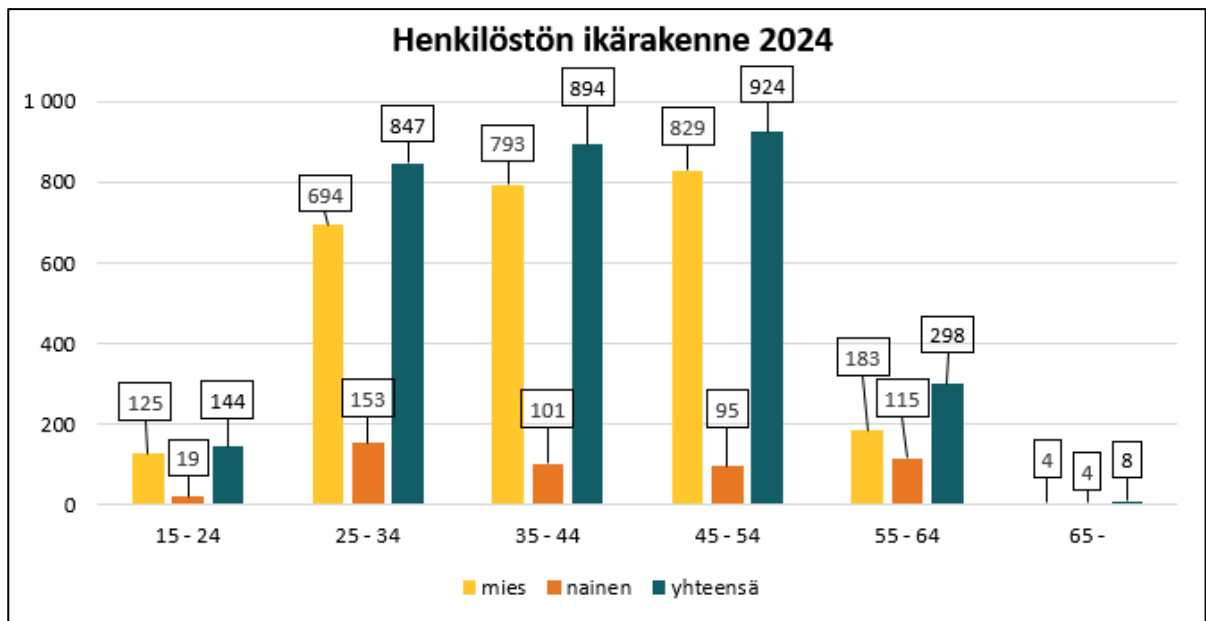
Vuoden 2024 lopussa Rajavartiolaitoksen palveluksessa (aktiiviset) oli yhteensä 3 115 virkamiestä, joista miehiä 2 628 (84,4 %) ja naisia 487 (15,6 %). Sotilasviranhaltijoita on noin 84,5 % henkilöstöstä. Naisten osuus sotilasviranhaltijoista on 8,1 %. Määrä on noussut hieman edelliseen vuoteen verrattuna, sillä vuonna 2023 naisten osuus sotilasviranhaltijoista oli 7,8 %. Rajavartiolaitoksessa naiset työskentelevät pääsääntöisesti siviilitehtävissä, heidän osuutensa siviilihenkilöistä on 57,1 %. Määrä on noussut edelliseen vuoteen verrattuna, sillä vuonna 2023 naisten osuus siviilihenkilöistä oli 50,4 %. Vuoden 2023 lopulla naisten osuus siviilihenkilöistä oli pienempi sen takia, että itärajan tilanteen vuoksi palkattu määräaikainen henkilöstö oli pääosin miehiä ja palkattu siviilivirkoihin.



### 3.2.3 Ikärakenne

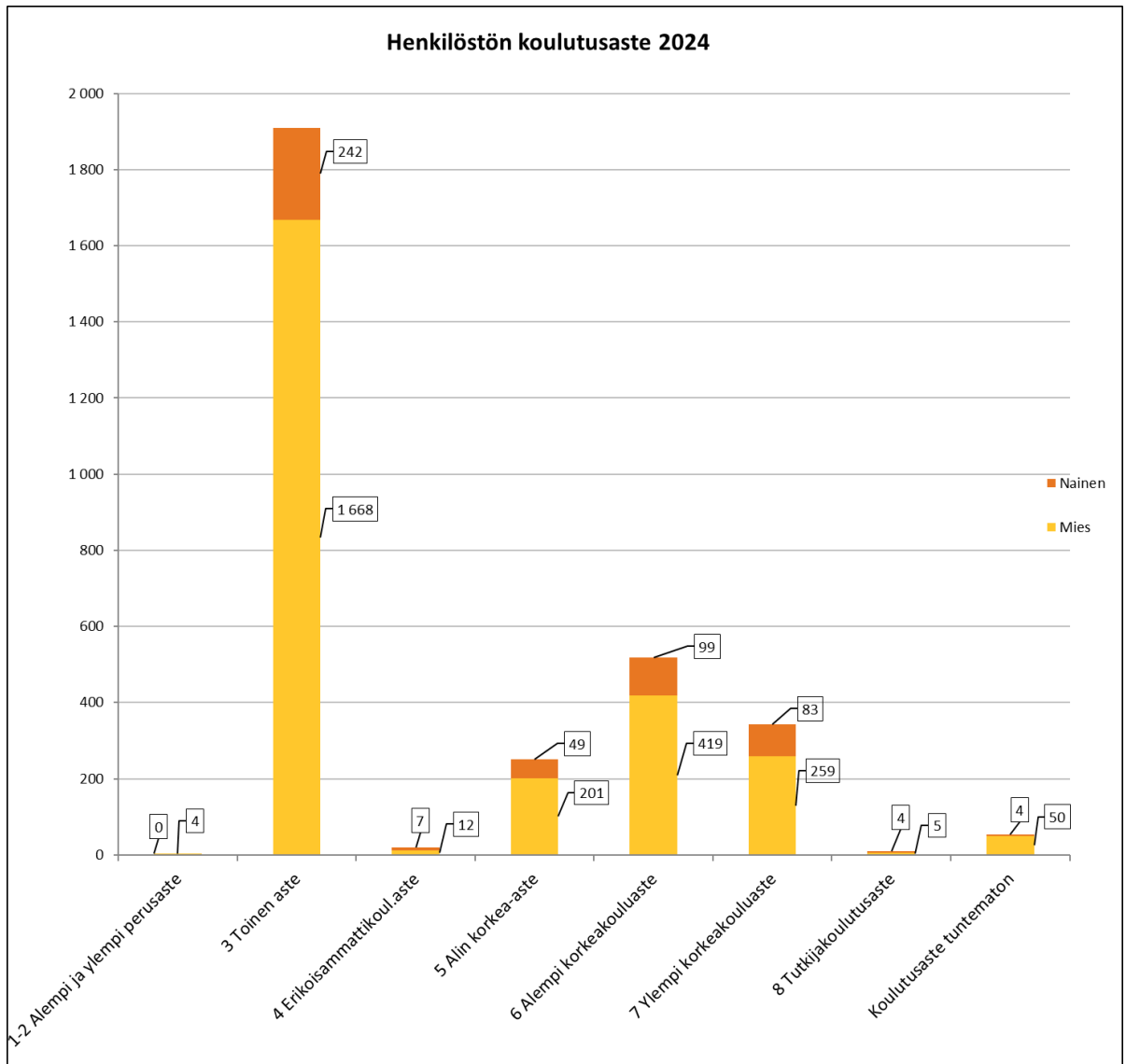
Rajavartiolaitoksen henkilöstön keski-ikä on 41,4 vuotta, joka laskee edelliseen vuoteen verrattuna (42,1 vuotta vuonna 2023). Keski-ikä on muuhun valtionhallintoon verrattuna matala, johon vaikuttaa henkilöstörakenteen painottumisesta sotilashenkilöstöön.

Sotilaiden eläkejärjestelmästä johtuen miesten keski-ikä (41,1 vuotta) on naisten keski-ikä (43,0 vuotta) matalampi. Suurimman henkilöstöryhmän iän perusteella muodostavat 45–54-vuotiaat, joita on 29,7 %. Toiseksi suurin henkilöstöryhmä on 35–44-vuotiaat, joita on 28,7 %. Tässä on tapahtunut muutos edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin suurin henkilöstöryhmä oli 35–44-vuotiaat (30,2 %) ja toiseksi suurin henkilöstöryhmä 45–54-vuotiaat (29,6 %).



### 3.2.4 Koulutusrakenne

Koulutustasoindeksin tiedot on kerätty Tilastokeskuksen luokituksen mukaan, joka perustuu Unescon laatimaan kansainväliseen koulutusluokitukseen (Unesco International Standard Classification of Education, ISCED). ISCED-luokitus on laadittu tilastollisia tarkoituksia varten ja se vaikuttaa ainoastaan koulutuksen tilastointiin liittyviin asioihin. Koulutustasoindeksi on esitetty kohdassa 3.2 henkilöstön tilaa ja määrää käsittelevien tunnuslukujen taulukossa.

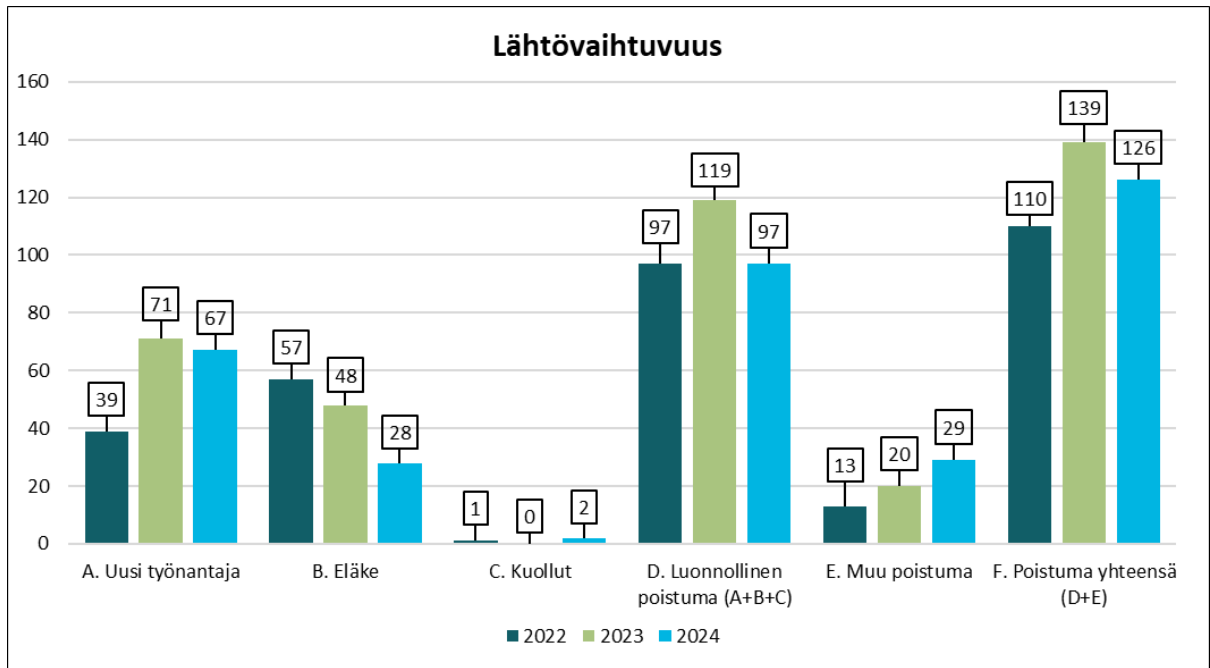


Koulutusastejakauma on edellisvuosien kaltainen. Raja- ja merivartijoiden suuri osuus henkilöstöstä (noin 66 %) nostaa myös toisen asteen koulutuksen saaneiden määrän suureksi verrattuna muihin koulutusasteisiin.

### 3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus

Henkilöstön kokonaispoistuma oli 4,0 % eli yhteensä 126 henkilöä. Vuonna 2023 määrä oli 4,5 %. Lähtövaihtuvuus toisen työntäjän palvelukseen laski edelliseen vuoteen verrattuna ollen 2,15 % vuonna 2024. Vuonna 2023 lähtövaihtuvuus toisen työnantajan palvelukseen oli 2,28 %. Tulovaihtuvuus on esitetty kohdassa 3.2 henkilöstön tilaa ja määrää käsittelevien tunnuslukujen taulukossa.





### 3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIJA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA

#### 3.3.1 Työvoimakustannukset

Rajavartiolaitoksen työvoimakustannuksia kertyi kokonaisuudessaan noin 214,2 miljoonaa euroa. Henkilötyövuotta kohden laskettuna työvoimakustannukset olivat noin 70 903 euroa.

TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄ	2022	2023	2024	2024 ja-kauma	muutos %
<b>I. Palkkasumma</b>	149 773 637,90	159 099 517,80	171 759 487,30	80,19 %	8,0
<b>II. Tehdyn työajan palkat</b>	119 001 788,00	126 580 304,80	136 362 020,40	63,66 %	7,7
A. Välilliset palkat	30 771 849,90	32 519 213,00	35 397 466,80	16,53 %	8,9
B. Sosiaaliturva	29 249 904,80	31 836 908,30	33 089 010,60	15,45 %	3,9
C. Muut välilliset kustannukset	11 248 012,40	9 370 547,10	9 349 987,90	4,37 %	-0,2
<b>III. Välilliset työvoimakustannukset</b>	71 269 767,10	73 726 668,40	77 836 465,30	36,34 %	5,6
<b>IV. Työvoimakustannukset yhteensä</b>	190 271 555,10	200 306 973,20	214 198 485,70	100,00 %	6,9
<b>Työvoimakustannukset/HTV</b>	65 747 €	68 514 €	70 903 €		

Työvoimakustannuserien selitykset:

I. Palkkasumma: Palvelussuhteen tieto, ennakonpidätyksen alainen ansio, josta on vähennetty sairausvakuutuksen palautukset.

II. Tehdyn työajan palkat: I. Palkkasummasta vähennetty A. Välilliset palkat. Ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin käytetty työaika.

A. Välilliset palkat: Lomaraha, vuosiloma-ajan palkat, sairausajan/perhevapaan palkat, muut palkalliset vapaat, reservin kertausharjoitus, palkalliset arkipyhät, ammattiyhdistystoiminta, yhteistoiminta ja työsuojelutoiminta sekä virkistystoiminta.

B. Sosiaaliturvamenot: Sotu-, eläke-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

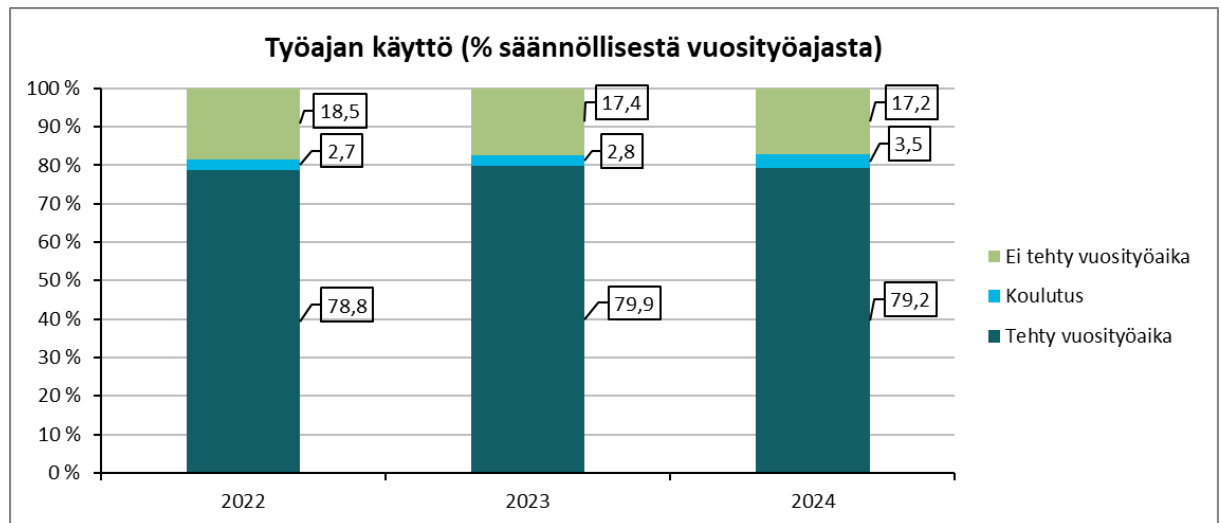
C. Muut välilliset kustannukset: Virka- ja suoja- ja terveyden- ja sairaudenhoito, työpaikkaruokailu, virkistys- ja sosiaalitoiminta sekä koulutukseen liittyvät kustannukset kuten esimerkiksi opetusmateriaali, päivärahat, matkakustannukset ja muu koulutuksessa käytettävä materiaali.

III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä: A. Välilliset palkat, B. sosiaaliturvamenot ja C. muut välilliset kustannukset yhteensä.

IV. Työvoimakustannukset yhteensä: II. Tehdyn työajan palkat ja III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä.

### 3.3.2 Työajan käyttö

Tehdyn vuosityöajan (ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin kohdistunut työaika) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski edellisvuodesta. Myös ei tehdyn vuosityöajan (vuosilomat, sairaudet, tapaturmat ja muut palkalliset vapaapäivät) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski. Koulutuksen osuus sen sijaan kasvoi edellisvuoteen verrattuna.



### 3.3.3 Perhevapaiden käyttö

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti tilinpäätöksessä seurataan perhevapaiden käyttöä sukupuolen mukaisesti. Rajavartiolaitoksen henkilöstö käytti lakisääteisiä tai muita perhevapaita seuraavan taulukon mukaisesti:

Perhevapaiden käyttö (työpäivää)	miehet 2022	miehet 2023	miehet 2024	miehet muutos %	naiset 2022	naiset 2023	naiset 2024	naiset muutos %	yhteensä 2022	yhteensä 2023	yhteensä 2024	muutos %
Eriyisäitiysvapaa	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Eriyisraskausvapaa	0	0	0	0,0	9	0	0	0,0	9	0	0	0,0
Äitiys-/vanhempainvapaa	545	265	0	-100,0	2 866	586	0	-100,0	3 411	851	0	-100,0
Raskausvapaa	0	0	0	0,0	424	418	1 100	163,2	424	418	1 100	163,2
Vanhempainvapaa uusi	691	4 474	11 108	148,3	270	3 819	4 542	18,9	961	8 293	15 650	88,7
Isyysvapaa	5 358	2 478	641	-74,1	0	0	0	0,0	5 358	2 478	641	-74,1
Hoitovapaa	1 004	654	871	33,2	1 499	2 097	1 684	-19,7	2 503	2 751	2 555	-7,1
Osittainen vanhempainvapaa	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Osittainen hoitovapaa	1 032	909	1 130	24,3	658	387	311	-19,6	1 690	1 296	1 441	11,2
Lapsen vaikea sairaus	40	40	125	212,5	4	0	46	0,0	44	40	171	327,5

Pakottavat perhesyyt	139	42	33	-21,4	3	3	2	-33,3	142	45	35	-22,2
Tilapäinen hoitovapaa	1 811	1 527	1 378	-9,8	225	163	161	-1,2	2 036	1 690	1 539	-8,9
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>10 620</b>	<b>10 389</b>	<b>15 286</b>	<b>47,1</b>	<b>5 958</b>	<b>7 473</b>	<b>7 846</b>	<b>5,0</b>	<b>16 578</b>	<b>17 862</b>	<b>23 132</b>	<b>29,5</b>

Perhevapaauudistus tuli voimaan 1.8.2022 lukien. Vuosien 2023-2024 aikana on ollut päällekkäin sekä uusia että vanhoja perhevapaita. Kaiken kaikkiaan tarkasteltuna niin miesten kuin naisten osalta perhevapaiden määrä kasvoi 29,5 %.

### 3.3.4 Koulutukseen osallistuminen

Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti toimintakertomuksessa seurataan Rajavartiolaitoksen henkilöstön pääsyä koulutukseen. Henkilöstöä osallistui Raja- ja merivartiokoulun sekä Maanpuolustuskorkeakoulun järjestämille perus-, täydennys- ja jatkokursseille alla olevan taulukon mukaisesti. Perus-, täydennys- ja jatkokurssien osallistujista noin 9,3 % on ollut naisia. Osa henkilöstölle suunnatuista kursseista on muodoltaan sellaisia, että ne ajoittuvat useamman vuoden ajalle. Rajavartiolaitoksen palvelukseen valmistui Maanpuolustuskorkeakoulusta 27 sotatieteiden kandidaattia sekä Raja- ja merivartiokoulusta yhteensä 117 rajavartijaa.

<b>Kursseille osallistuminen 2024</b>		
<b>Kurssit</b>	<b>Kurssille osallistuneet miehet</b>	<b>Kurssille osallistuneet naiset</b>
Esikuntaupseeri 75 (alkanut 2024, valmistui 2024)	<b>11</b>	-
Yleisesikuntaupseerikurssi 62 (alkanut 2023, valmistuu 2025)	<b>8</b>	-
Sotatieteiden maisterikurssi 12 (alkanut 2022, valmistui 2024)	<b>13</b>	<b>2</b>
Sotatieteiden maisterikurssi 13 (alkanut 2023, valmistuu 2025)	<b>14</b>	<b>1</b>
Sotatieteiden maisterikurssi 14 (alkanut 2024, valmistuu 2026)	<b>12</b>	<b>2</b>
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS19 (alkanut 2019, valmistuu 2026)	<b>2</b>	-
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS20 (alkanut 2020, valmistuu 2027)	<b>2</b>	-
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS21 (alkanut 2021, valmistuu 2028)	<b>2</b>	-
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS22 (alkanut 2022, valmistuu 2029)	<b>2</b>	-
Lentoupseerien sotatieteiden maisteriopinnot SMLENTOUPS23 (alkanut 2023, valmistuu 2030)	<b>1</b>	-

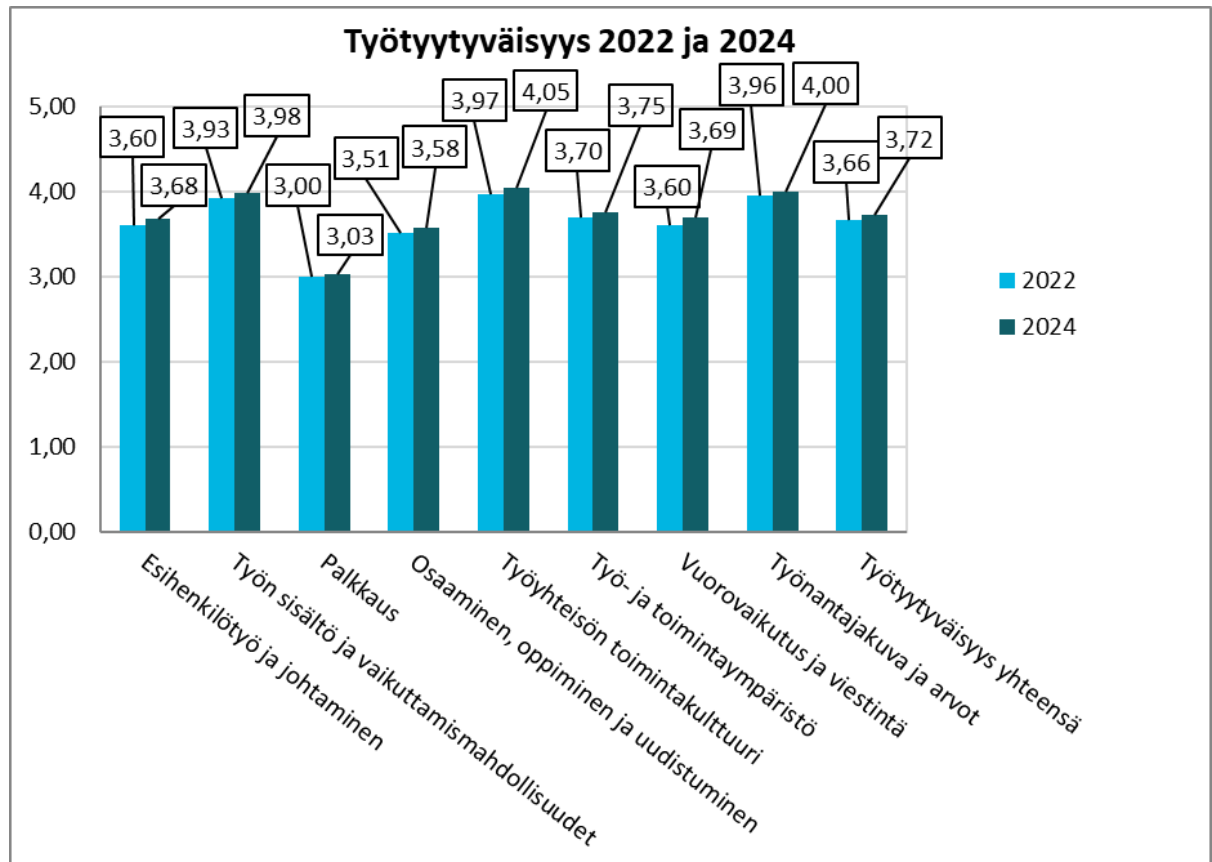
Sotatieteiden kandidaattikurssi 108. kadettikurssi ja 91. merikadettikurssi (valmistui 2024)	25	2
Sotatieteiden kandidaattikurssi 109. kadettikurssi ja 92. merikadettikurssi (valmistuu 2025)	27	3
Mestarikurssi 19 (16.1. - 29.11.2024)	18	-
Rajavartijan jatkokurssi 26 (5.8. - 27.9.2024)	22	2
Rajavartijan peruskurssi 32 (8.1. - 18.12.2024)	104	15
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>263</b>	<b>27</b>

Vuoden 2024 aikana Rajavartiolaitoksen siviilivirassa olevista henkilöistä 39,4 % osallistui koulutukseen. Vastaavasti sotilasviroissa olevista henkilöstöstä osallistui 61,4 %.

### 3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

#### 3.4.1 Työtyytyväisyys

Rajavartiolaitoksessa toteutetaan laaja henkilöstötutkimus kahden vuoden välein. Vuonna 2024 toteutetussa tutkimuksessa kokonaistulokset nousivat vuonna 2022 toteutettuun tutkimukseen verrattuna. Vuonna 2024 työtyytyväisyysindeksi oli 3,72, kun vuonna 2022 se oli 3,66. Arvioitaessa omaa työhyvinvointia kouluasteikolla 4–10, saatujen vastausten keskiarvo oli 8,23 (2022: 8,17). Alla olevassa kuvaajassa on esitetty henkilöstötutkimuksessa saadut keskeiset tulokset (asteikko 1-5).



### 3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus

Fyysisen kunnan testit tehdään joka kolmas vuosi, mikäli rajavartiomiehen henkilökohtainen kuntoindeksi on vähintään tyydyttävä 3,0 (HKI  $\geq$  3,0). Edellä mainitusta johtuen testaustulokset ovat kolmen vuoden keskiarvoja.

Numeeriset indeksit ovat säilyneet samalla tasolla. Vuonna 2024 henkilökohtainen kuntoindeksi (HKI) oli 4,3 (2023: 4,3 ja 2022: 4,3) ja kenttäkelpoisuusindeksi 4,5 (2023: 4,5 ja 2022: 4,5).

### 3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus

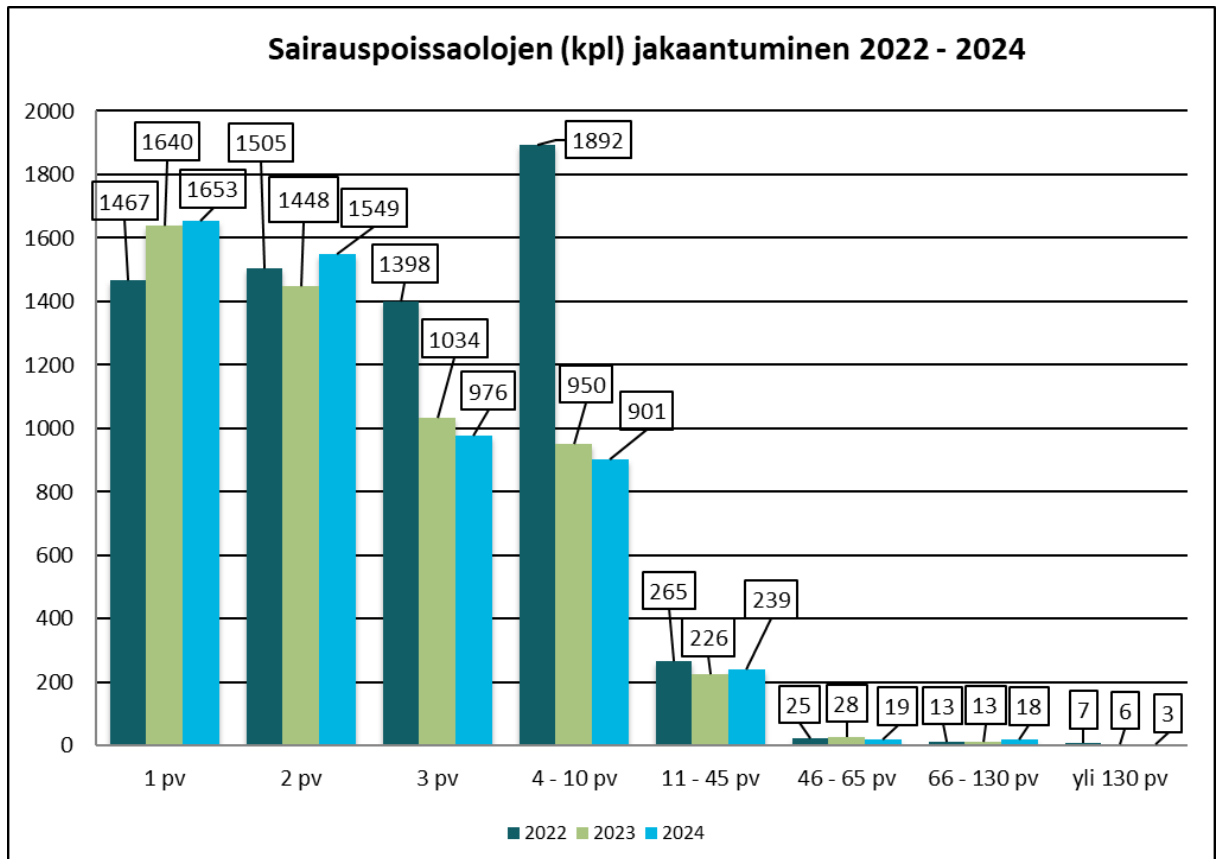
Rajavartiolaitoksen työterveyshuollon palvelutuottajana vuonna 2024 oli Mehiläinen Oy.

Työtapaturmia seurataan Rajavartiolaitoksen Turva-järjestelmään tehtyjen ilmoitusten kautta. Vuonna 2024 Turva-järjestelmään kirjattiin työtaturmailmoituksia 297 kappaletta, joista valtiokonttori korvasi 229 tapausta. Vastaavat lukumäärät olivat vuonna 2023 375 ilmoitusta, joista korvattiin 208 tapausta. Rajavartiolaitos siirtyi keväällä 2024 käyttämään Valtiokonttorin työtaturmien ilmoitusjärjestelmää, mikä vaikutti merkittävästi kirjaamiskäytänteisiin ja selittää korvauksiin johtaneiden ilmoitusten suhteellisen lukumäärän voimakkaan muutoksen.

### 3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

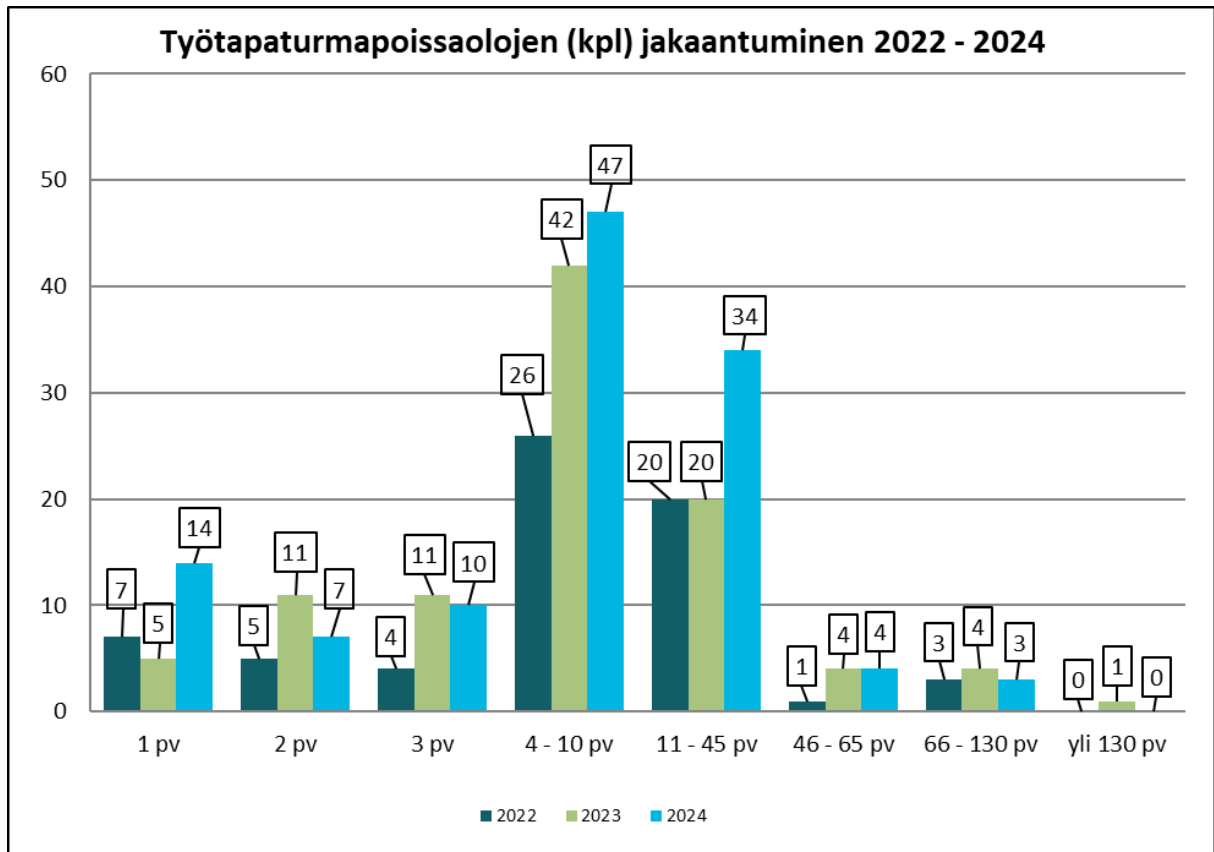
Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kirjautuvat virastotyöajan perusteella (työpäiviä ma–pe). Sairauspoissaolopäivät laskivat edelleen edelliseen vuoteen verrattuna. Sairaudesta aiheutuvia palkallisia poissaoloja kertyi 20 996 päivää vuonna 2024. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 7,0 työpäivää. Rajavartiolaitoksessa jatkettiin työkyvyn tuen mallin jalkauttamista tavoitteena varmistaa sujuva työ, riittävän varhainen tuki ja aktiiviset toimet työhön paluun ja työssä jatkamisen tueksi.

Sairauspoissaolojen kehitys	2022	2023	2024	muutos
Sairauspäiviä	28 035	21 197	20 996	-0,9 %
Sairaustapauksia	6 572	5 345	5 358	0,2 %
Sairauspäiviä/HTV	9,7	7,3	7,0	-4,1 %



Työtapaturmista aiheutuvia sairauspäiviä kertyi 1 552 työpäivää ja sairauspoissaoloja aiheuttaneita tapaturmia kertyi 119 kappaletta, mitkä ovat molemmat edellisvuotta enemmän. Erityisesti kasvussa olivat 11-45 poissaolopäivää aiheuttaneet tapaturmat. Vuonna 2024 harjoitus toiminta on ollut edellisiä vuosia aktiivisempaa ja toimintaympäristön muutos on aiheuttanut työnsisältöön muutoksia, mikä on altistanut enemmän tapaturmille. Rajavartiolaitos on kehittänyt ennakoivaa työturvallisuutta ja havaittuihin poikkeamiin on reagoitu.

Tapaturmapoissaolojen kehitys	2022	2023	2024	muutos
Sairauspäiviä	965	1 472	1 552	5,4 %
Sairaustapauksia	66	98	119	21,4 %
Sairauspäiviä/HTV	0,3	0,5	0,5	0,0 %



## 4. KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS

### 4.1 KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Rajavartiolaitoksen kestävä kehitys ja vastuullisuuden eteen tekemä työ syntyy jokapäiväisestä lakisääteisten ydin- ja tukitehtävien hoitamisesta. Rajavartiolaitos toimii monella alalla ja sen toiminnalla on vaikutuksia laajasti ihmisiin ja ympäristöön. Tämä antaa hyvät mahdollisuudet edistää kestävä kehitystä ja vastuullisuutta niillä aloilla, joilla Rajavartiolaitos vaikuttaa.

Tulossuunnitelmassa eritellyt tavoitteet toiminnan vastuulliseksi toteuttamiseksi ovat Rajavartiolaitoksen toimenpidesitoumus kestäväan kehitykseen. Vastuullisuussuunnittelulla kestävä kehitys edistämisen tehdään näkyväksi. Rajavartiolaitoksen vastuullisuussuunnitelmassa tunnistetut viisi vastuullisuustavoitekokonaisuutta on sidottu valittuihin Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) kestävä kehityksen tavoitteisiin, joiden saavuttamisen seuranta arvioidaan mittareiden avulla. Suunnitelma toimeenpannaan Rajavartiolaitokselle myönnettyjen voimavarojen puitteissa osana Rajavartiolaitoksen toimintaa.

Kestävä kehityksen tavoitteiden kannalta keskeisiä tehtäviä ovat muun muassa ihmisten turvallisuutta ja turvallisuudentunnetta sekä yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ylläpitävät rajaturvallisuustehtävät ja meripelastus, merellinen ympäristövahinkojen torjunta sekä metsästyksen ja kalastuksen valvonta. Rikostorjunta osaltaan ylläpitää yhteiskuntarauhaa ja oikeudenmukaisuutta. Henkilöstön ja asevelvollisten koulutusjärjestelmä tukee elinikäistä oppimista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä hyödyntää uusia oppimismenetelmiä. Rajavartiolaitoksen toiminta on järjestetty hyvän hallintotavan mukaisesti, tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisuutta edistäen.

Vastuullisuussuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä on pyritty kasvattamaan Rajavartiolaitoksen vastuullisen toiminnan kädenjälkeä ja pienentämään toiminnasta aiheutuvaa jalanjälkeä.

## **4.2 KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET JA RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMENPITEET**

Vastuullisuussuunnitelmassa tunnistetut kestävätkehityksen tavoitteet ja niitä tarkentavat Rajavartiolaitoksen tavoitteet.

### **Tavoite 3 Terveys ja hyvinvointi**

**Meripelastustoimen tavoitteena on taata apu hädässä oleville ihmisille meripelastuksen hätätilanteissa mahdollisimman nopeasti, huomioiden käytettävissä olevat resurssit.**

Mittari: Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle. (1-5)

Toimenpiteet ja toteutuminen:

Rajavartiolaitos johtaa meripelastustehtäviä sekä osallistuu niiden suorittamiseen omilla resursseillaan Suomen meripelastusvastuualueella. Meripelastustehtäviä suorittavat myös muut merelliset viranomaiset sekä vapaaehtoissektori. Meripelastustehtävien määrä on ollut samalla tasolla viimeiset kolme vuotta. Suunnitelmavalmiutta on kehitetty päivittämällä meripelastuslohkojen suunnitelmia sekä valtakunnallisia ohjeita. Meripelastuksen tietojärjestelmää on kehitetty saatujen kokemusten perusteella, minkä ansiosta johtaminen on tehostunut.

Tehokkaan johtamisen ja eri toimijoiden resurssien koordinoimisen ansiosta kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin on kyetty osoittamaan apua. Keskimäärin apu on saavuttanut hädässäolijat noin 28 minuutissa.

**Turvataan Rajavartiolaitoksessa asevelvollisuuttaan ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien henkilöiden turvallinen ja terveellinen palvelusympäristö ja tuetaan heidän fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä.**

Mittari: Palveluksen päättyessä tehtävä palautekysely ja palveluksen aikana tehtävä seuranta toimintakyvyn kehittymisestä.

Toimenpiteet ja toteutuminen:

Rajavartiolaitos toteuttaa vuosittain tarkastussuunnitelman mukaisen palvelusturvallisuustarkastuksen yhteen kolmesta varusmiesyksiköstään. Näin palvelusturvallisuustarkastus koskettaa kutakin varusmiesyksikköä joka kolmas vuosi. Kaikissa varusmiesyksiköissä toteutetaan saapumiserittäin Pääesikunnan koulutusosaston ohjauksen mukaiset kotiutuskyselyt, joiden vastaukset analysoidaan hallintoyksiköissä ja Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Tunnistettuihin poikkeamiin ja kehittämistä vaativiin asioihin reagoidaan. Lisäksi palvelusturvallisuustarkastusta edellyttää erityinen varusmiehille teetettävä kysely, jonka kysymykset käsittelevät erityisesti palvelusturvallisuutta ja palveluksen järjestelyitä. Kyselyn vastausaineisto toimitetaan henkilöstöosastolle ja siihen tutustutaan ennen tarkastuksen toteutusta.

Vuonna 2024 palvelusturvallisuustarkastus toteutettiin Pohjois-Karjalan rajavartioston Rajajääkärikomppaniassa. Tarkastuksessa ei havaittu puutteita ja henkilökunnan sekä varusmiesten kanssa käytyjen keskusteluiden sekä taisteluampumarjoituksen toiminnan seuraamisen perusteella yksikössä vallitsee hyvä henki ja varusmiehet ovat ylpeitä palveluspaikastaan sekä siellä saamastaan koulutuksesta. Asevelvollisten antama kokonaisarvosana palveluksesta 4,5 (2023: 4,3).

### **Tavoite 12 Vastuullista kuluttamista**

**Saavutetaan ympäristönsuojelulain mukainen taso polttoaineen jakeluasemilla, ampu-maradoilla sekä toiminnan seurauksena aiheutuneissa pilaantuneen maaperän koh-teissa.**

Mittari: Kappalemäärä/vuosi



Rajavartiolaitos noudattaa toiminnassaan ympäristönsuojelulainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia. Rajavartiolaitoksen ympäristöasioiden hallintaa ohjaa sisäinen määräys, jossa käsitellään Rajavartiolaitoksen ympäristöasioiden hallinnan tehtävät, organisaatiot ja toimintatavat. Määräyksen mukainen toiminta on käynnissä.

Rajavartiolaitoksessa käynnistettiin vuonna 2022 ympäristöriskien arviointityö koskemaan luovutettuja ja nykyisiä toimipaikkoja, joissa ympäristövastuu on edelleen Rajavartiolaitoksella. Vanhojen, luovutettujen kohteiden kartoitustyö toteutettiin Lapin rajavartioston toiminta-alueella vuonna 2024. Ympäristöriskikohteiden kartoitus on vielä kesken. Vuosina 2022-2023 toteutettiin Rajavartiolaitoksen toiminnassa olevien ajoneuvo-, vene- ja helikopteritankkauspaikkojen vaatimustenmukaisuustarkastus. Tulosten perusteella on laadittu vuonna 2024 tankkauspaikkojen korjaus- ja uusintasuunnitelma. Suunnitelman toimeenpano sisällytetään osaksi toiminnan- ja talouden suunnittelua. Vuonna 2024 käynnistettiin polttoaineiden jakeluasemien uudisrakentamisen tai peruskorjauksen suunnittelutyöt kymmenessä kohteessa. Rakentaminen käynnistettiin yhdessä kohteessa.

Ampumaratojen ympäristönsuojelurakenteiden vaatimuksia tarkasteltiin ja ampumaratojen huolto- ja tarkkailuohjelmat päivitettiin lähes jokaiselle radalle vuonna 2024. Lisäksi yhden taisteluumpumppu-alueen ympäristövaikutusten selvitystyö toteutettiin Lapin rajavartiostossa vuonna 2024.

### **Tavoite 13 Ilmastotekoja**

#### **Vähennetään Rajavartiolaitoksen hiilidioksidipäästöjä.**

Mittari: Sisäministeriön hiilidioksidipäästöjen laskelma.

Rajavartiolaitokseen hankittiin suunnitelman mukaisesti vuoden 2024 aikana 15 operatiivista autoa, joista yksi on sähköauto sekä 22 hallinnollista autoa, joista 13 on hybridautoja. Laskennallisesti näiden nyt hankittujen autojen hiilidioksidipäästöjä vähentävä vaikutus on noin 25 000 kg vuodessa.

Virkakäytössä olevien sähköautojen latausmahdollisuuksia laajennetaan suunnitelmallisesti latausta vaativien lataushybridi tai sähköautojen hankintojen yhteydessä. Rajavartiolaitoksen ajoneuvokalustossa ei ole toistaiseksi edellytyksiä siirtyä biopolttoaineiden käyttöön kustannussyistä. Siirtymään vaikuttaa myös jakeluasemaverkosto.

Ulkovartiolaiva Turva käyttää polttoaineena nesteytettyä maakaasua. Toteutetun testauksen perusteella teknistä estettä siirtyä käyttämään laivalla pelkästään biokaasua ei ole. Biokaasun käyttöön siirtyminen edellyttäisi lisärahoitusta, jota ei ole myönnetty.

Uusien vartiolaivojen hankintojen valmistelussa on huomioitu energiatehokkuus sekä käytettävien polttoaineiden ympäristöystävällisyys mukaan lukien uusiutuvien polttoaineiden hyödyntämismahdollisuus. Uusiin ulkovartiolaivoihin tulee DualFuel-koneet ja akustot.

Rajavartiolaitoksen uusimmassa venekalustossa on valmius käyttää kokonaan biopohjaista nestemäistä polttoainetta. Partiovene-luokan veneiden elinkaaripäivityksen jälkeen tämä mahdollisuus saadaan myös joko osaan tai kaikkiin partioveneisiin. Uusiutuvien polttonesteiden käyttöön siirtyminen edellyttäisi lisärahoitusta, jota ei ole myönnetty.

### **Tavoite 14 Vedenalainen elämä**

#### **Merellinen ympäristön valvonta sekä aluksien aiheuttamien päästöjen tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan ympäristöonnettomuuksien torjuntaan on hyvä.**

Mittari: Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius (4) Merellisten öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntakyky (3)

Toimenpiteet ja toteutuminen:

Havaittujen öljypäästöjen määrä on laskenut koko 2000-luvun ajan, erityisesti kattavan valvonnan sekä hallinnollisen öljypäästömaksujärjestelmän ja merenkulun ympäristösuojelulain vaikutuksesta. Samaan aikaan ison öljyvahingon riski Itämerellä on varjolaivastosta ja GNSS-häirinnästä johtuen korkeammalla tasollaan vuosien.

Rajavartiolaitoksen kalustolla suoritettavien valvontalentojen lisäksi ympäristövahinkojen ja luovattomien aluspäästöjen valvonnassa hyödynnetään Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) satelliittivalvontaa ja RPAS-palvelua sekä Ruotsin ja Viron kanssa tehtävää lentovalvontayhteistyötä. Ympäristövahinkojen torjuntavalmius on useiden kehitystoimien, kuten suunnitelmavalmiuden, reagointivalmiuden ja kansainvälisen yhteistyön kehittämisen johdosta hyvällä tasolla ja paranee entisestään vartiolaiva 2025 hankkeen myötä. Torjuntavalmiutta puolestaan on vallitsevassa tilanteessa suunnattu riskienarvioinnin perusteella.

Rajavartiolaitoksen Dornier-kaluston ikääntymisen aiheuttamat tekniset haasteet koneiden toimintakyvyn ylläpidossa ovat vaikuttaneet valmiuteen ja valvontatehtävien suorittamiseen. Dornier-valvontalentokoneet korvaavien uusien valvontalentokoneiden hankintasopimus allekirjoitettiin 2024. Uudet koneet otetaan käyttöön vuosina 2026 ja 2027.

Vartiolaiva 2025 hankkeen kautta Rajavartiolaitos saa käyttöönsä vuosien 2025 ja 2026 aikana kaksi modernia vartiolaivaa, jotka lähes kolminkertaistavat Rajavartiolaitoksen öljynkeräyskapasiteetin ja parantavat olennaisesti kemikaalitorjuntakykyä.

Ympäristövahinkojen torjuntakaluston varastoinnin keskittämistä ja käyttövalmiuden tehostamista jatkettiin vuoden 2024 aikana. Myös varastojen palvelukonseptin valmistelua jatkettiin. Merivartioasemien ensilähdön toimintavalmiutta tehostettiin harjoittelemalla kaluston käyttöönottoa yksiköissä. Varastointi ja kaluston nopea käyttöönotto edellyttävät jatkossakin kehittämistä ja harjoittelua.

Ympäristövahinkojen torjunnan harjoitustoimintaa jatkettiin kattavasti ja osaamisen kehittämistä tukevalla tavalla. Rajavartiolaitoksen sekä merellisen toiminnan yhteistyötahojen henkilöstön ympäristövahinkojen torjuntaosaamista kehitetään Raja- ja merivartiokoulun järjestämällä MER1, MER2, MCAM ja MCRO-kursseilla ja kansainvälisillä kursseilla. Rajavartiolaitoksen esikunnan asiantuntijat toimivat kouluttajina niin Rajavartiolaitoksen järjestämissä kuin ulkopuolisten tahojen toteuttamissa koulutuksissa kotimaassa ja ulkomailla.

Rajavartiolaitoksen toimintakykyä aluskemikaalivahinkoihin vastaamiseksi on parannettu vuoden 2024 aikana, laatimalla suorituskykyjen kehittämissuunnitelma. Kehittämissuunnitelman mukaisia toimia on käynnistetty vuoden 2024 aikana, mutta painopiste on tulevaisuudessa.

Rajavartiolaitos osallistuu Itämeren piirissä yhteisiin kehityshankkeisiin sekä Itämeren suojelus sopimuksen (Helsingin sopimus) että Kööpenhaminan sopimuksen puitteissa. Vuonna 2024 osallistuttiin Helsingin sopimuksen mukaiseen Balex harjoitukseen Liettuassa ja järjestettiin Kööpenhaminan sopimuksen mukainen harjoitus Hangossa. Vuonna 2024 käynnistyi IMA-ROS2-hanke, johon Rajavartiolaitos osallistuu. Hankkeessa selvitetään vähärikkisten polttoainoiden keräysmahdollisuuksia mm. kylmissä olosuhteissa. Vuonna 2024 Rajavartiolaitos oli mukana laatimissa Itämeren ympäristövahinkojen riskikartoituksen hankehakemusta. Hanke sai EU-rahoituksen ja se käynnistyy vuoden 2025 alussa. Merellisten ympäristövahinkojentorjunnantietojärjestelmä MERT-hanke päättyi ja käytössä on nyt ympäristövahinkojen torjuntaan osallistuvat tahot kattava tieto- ja tilannekuvajärjestelmä.

**Vähennetään edelleen omasta toiminnasta johtuvaa meriympäristön rikkikuormitusta siirtymällä vähärikkisestä polttoaineesta biopolttoaineisiin venekalustossa (edellyttää biopolttoaineisiin myönnettävää lisärahoitusta).**

Mittari: Vähärikkisten biopolttoaineiden osuus käytetystä polttoaineesta.

Rajavartiolaitoksen uusimmassa venekalustossa on valmius käyttää kokonaan biopohjaista nestemäistä polttoainetta. Partiovene-luokan veneiden elinkaari päivittyksen jälkeen tämä mahdollisuus saadaan myös joko osaan tai kaikkiin partioveneisiin. Uusiutuvien polttonesteiden käyttöön siirtyminen edellyttäisi lisärahoitusta, jota ei ole myönnetty.

## **Tavoite 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto**

### **Varmistetaan ja kehitetään Rajavartiolaitoksen hyvää hallintoa ja oikeusvarmuutta sekä sisäistä valvontaa.**

Mittari: Valitusten perusteella kumottujen hallintopäätösten määrä suhteessa hallintovalitusten kokonaismäärään. Toimenpiteisiin johtaneiden kanteluasioiden määrä suhteessa hallintokanteluiden kokonaismäärään. Kyselyt rajanylittäjille koskien asiakaspalvelua ja asiakastyytyvyyttä (1–5). Kyselyt harva-alueen asukkaiden kokemasta turvallisuuden tunteesta Rajavartiolaitoksen toiminnan osalta (1–5). Korruptionvastaisen verkkokoulutuksen suoritusmäärien seuranta.

Toimenpiteet ja toteutuminen:

Rajavartiolaitos on pyrkinyt omalta osaltaan vakiinnuttamaan saavutettavuutta ja esteettömyyttä Rajavartiolaitoksen kaikkia toimintoja poikkileikkaavana ajattelutapana. Rajavartiolaitos toteutti kyselyn harvaan asuttujen alueiden asukkaille selvittääkseen kansalaisten kokemuksia mm. Rajavartiolaitoksen palveluiden saatavuudesta, viestinnästä sekä selvittääkseen, saako Rajavartiolaitoksen palveluista ja toiminnasta riittävästi neuvontaa ja tietoa vastaajien äidinkielellä (suomi, ruotsi, saame). Kokonaisuudessaan edellä mainittuja asioita mittaavien kysymysten keskiarvo laski hieman (2024: 3,6; 2023: 3,7).

Toiminnan laillisuuden ja asianmukaisuuden tehokkaalla ja uskottavasti toteutetulla valvonnalla on edistetty toiminnan laatua ja hyvää hallintoa. Sisäistä valvontaa on toteutettu Rajavartiolaitoksen esikunnan ja hallintoyksiköiden toimesta. Sisäisen valvonnan koulutusta ja toimintaa tukevia ohjeistuksia on annettu. Sisäinen tarkastus on arvioinut ja varmentanut sisäisen valvonnan menettelyjä.

Rajavartiolaitoksessa tuli vuonna 2024 vireille 28 hallintovalitusta. Hallinto-oikeudet ratkaisivat vuonna 2024 kuusi valitusasiaa, jotka olivat tulleet vireille saman vuoden aikana. Viidessä valitusasiassa valitus hylättiin ja yhdessä asiassa Rajavartiolaitoksen päätös kumottiin. Hallintokanteluita tuli vuonna 2024 vireille 20 kpl, joista ratkaistiin saman vuoden aikana 14 kpl. Näistä kahdessa asiassa hallintoyksikkö ilmaisi käsityksensä lainmukaisesta menettelystä. Muissa asioissa kantelut eivät johtaneet vastauksen lisäksi muihin toimenpiteisiin.

Rajavartiolaitoksen eettisen kanavan käyttö on vuoden 2024 aikana vakiintunut. Eettinen kanava on samalla Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annetun lain (ilmoittajansuojelulaki, 1171/2022) 3 luvussa tarkoitettu sisäinen ilmoituskanava. Myöskään vuoden 2024 aikana ilmoituskanavaan ei tehty yhtään ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuuluvaa ilmoitusta, vaan ilmoitukset olivat enimmäkseen kante-lutyyppejä asioita.

Korruptionvastaisen koulutuksen oli suorittanut vuoden 2024 loppuun mennessä 2532 virkahenkilöä 1.11.2023 voimaantulleen Rajavartiolaitoksen korruptionvastaisen toimenpideohjelman ja siihen liittyvän ohjeistuksen mukaisesti. Ylimmän johdon eettisen koulutuksen on suorittanut 100 % Rajavartiolaitoksen ylimmästä johdosta.

### **Torjutaan tehokkaasti rajat ylittävää rikollisuutta.**

Mittari: Rikoslakirikosten selvitystaso (1–5). Laittoman maahantulon järjestämisen ja ihmis-kaupparikosten selvitystaso (1–5). Rikostorjunnan oikeusturva (1–5).

Toimenpiteet ja toteutuminen:

Rikoslakirikosten selvitystaso on Rajavartiolaitoksessa säilynyt korkeana ja edelliseen vuoteen verrattuna parantunut. Osaltaan tätä muutosta selvittää aikaisemmin avattujen rikostutkintojen tehokas saattaminen syyteharkintaan, tai niiden päättäminen tutkinnanjohtajien toimesta. Merkittävä osa syyteharkintaan saatetuista tai päätetyistä tutkinnoista on liittynyt edellisenä vuonna alkaneeseen itärajan laittoman maahantulon ilmiöön.

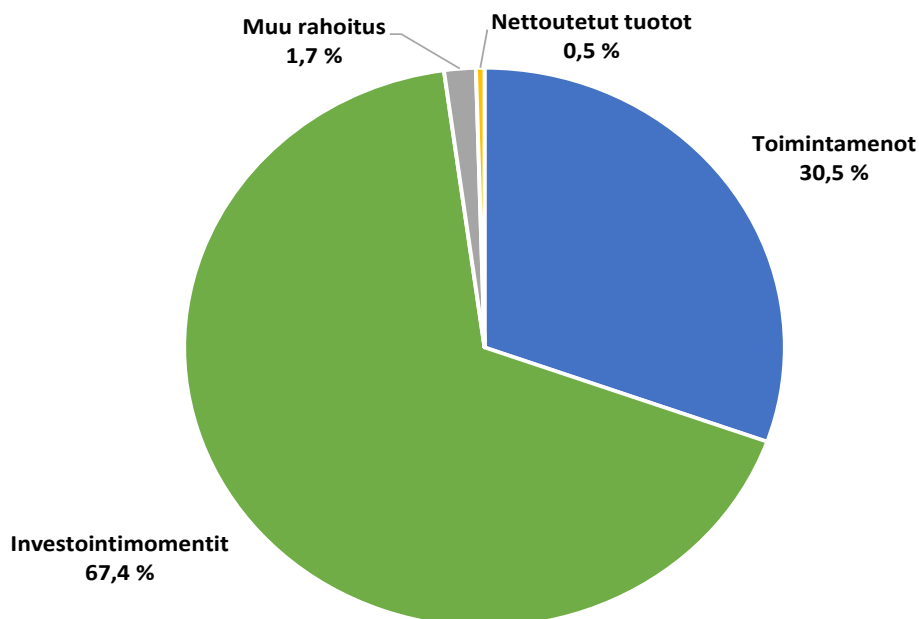
Laittoman maahantulon järjestämisen ja ihmiskaupparikosten selvitystaso on säilynyt edellisen vuoden tasolla. Nämä rikoskokonaisuudet ovat keskeisimpiä ja vaativimpia Rajavartiolaitoksen vastuulla olevia tutkintakokonaisuuksia. Näiden tutkintakokonaisuuksien osalta tarvitaan yleensä paljon tutkintatoimenpiteitä, jolloin niiden selvitystaso pysyy keskimääräisesti samalla tasolla vuosittain.

Rikostorjunnan oikeusturva on säilynyt erinomaisella tasolla. Rikostorjunnan oikeusturvaan liittyen muutetaan, korjataan tai kumotaan vuosittain enintään yksittäisiä päätöksiä, toimenpiteitä tai vaatimuksia. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan osana omavalvontaa tai toimenpiteen kohteen tekemän valituksen perusteella. Tehtävien korjaavien toimenpiteen määrään suhteutettuna voidaan tehtyjen toimenpiteiden ja päätösten laatua pitää yleisesti ottaen erinomaisena.

## 5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT

### 5.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rajavartiolaitoksen toiminnan rahoitus tulee lähes täysimääräisesti talousarviosta. Toimintamomentti on nettobudjetoitu, mutta nettoutetut tulot eivät ole kokonaisrahoituksen kannalta olennainen erä. Rajavartiolaitoksen strategisista hankkeista (itärajan este, kalustohankinnat) johtuen investointimomentin määrärahat ovat olleet tilikauden aikana merkittäviä. Alla olevassa kuvassa on Rajavartiolaitoksen tilikauden aikaisen rahoituksen jakautuminen eri momenteille, mukana myös ko. momenttien siirretyt määrärahat. Määrärahojen sisältöä on avattu tarkemmin kappaleessa 5.2.



Alla olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen käyttö- ja kirjausoikeudella tai talousarvion tilijaottelun muutoksella saamien määrärahojen (muu rahoitus) käyttö tarkoituksineen.

Hallinnonala	Talousarviotili ja nimi	Käyttö (euroa)	Aihe
Valtioneuvoston kanslia	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	85 000	Euroopan komission sisäasioiden pääosaston Schengen- ja rajat - yksikön (B1) kansallisen asiantuntijan (Cost-free) kulut

Ulkoministeriö	24.90.20. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö.	88 700	Suomen puheenjohtajuus Itämeren valtioiden neuvostossa vv. 2023-2024.
Sisäministeriö	26.01.25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta.	5 511 821	Öljyntorjunnan sopimus- ja korvausvelvoitteiden kustannukset.
Sisäministeriö	26.01.26.4. BMVI	1 422 358	VL2025 valvontakyky-hanke
Sisäministeriö	26.10.20.1. Maasta poistamis- ja noutokuljetukset	39 721	Maastapoistettavien poistokuljetus-, tulkkaus- ja asiakirjakulut
Puolustusministeriö	27.10.18.2. Muut puolustusmateriaalihankinnat	2 351 707	Yhteishankkeiden materiaalihankinnat
Maa- ja metsätalousministeriö	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet.	9 393	Kalastuksenseurantakeskuksen ruuhka-apu
Työ- ja elinkeinoministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö	32.30.51.07. ja 33.20.5x.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto.	62 020	7 henkilöstön palkkaus huoltoasennus- ja keittiötehtäviin.

## 5.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

### 5.2.1 Rajavartiolaitoksen toimintamenot 26.20.01.

Alla olevassa taulukossa on yhteenvedo toimintamomentin talous- ja lisätalousarvioista 2024:

Momentit	TAE/LTA	Euroa	Lisäyksen/vähennyksen perusteet
	TAE	333 649 000	Talousarvio
	1.LTA	12 174 000	+ Välineellistetyn laittoman maahantulon ylimääräiset kustannukset (31.1.2024 mennessä)
	2.LTA	3 543 000	+ Välineellistetyn laittoman maahantulon ylimääräiset kustannukset (1.2.-18.3.2024) + Turun lentokentän ympärivuorokautisten tukeutumisen kustannukset
	3.LTA	5 345 000	+ Välineellistetyn laittoman maahantulon ylimääräiset kustannukset (19.3.-15.8.2024) + Radioteknisen valvontajärjestelmän käyttö- ja ylläpitokulut
<b>26.20.01.</b>	<b>Yhteensä</b>	<b>354 711 000</b>	

Vuoden 2024 täydentävässä talousarviossa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin momentille 26.20.01. myönnettiin nettomäärärahaa yhteensä 333,6 milj. euroa. Vuoden lisätalousarvioissa (1-3) myönnettiin lisämäärärahaa välineellistetyn laittoman maahantulon ylimääräisiin kustannuksiin yhteensä 19,1 milj. euroa sekä Turun lentokentän ympärivuorokautiseen tukeutumiseen 0,2 milj. euroa sekä radioteknisen valvontajärjestelmän käyttö- ja ylläpitokuluihin yhteensä 1,7 milj. euroa. Lisätalousarviot olivat yhteensä 21 milj. euroa.

Toimintamenoista palkkoihin kului noin 59 % (204,3 milj. euroa) ja muihin toimintamenoihin noin 41% (140 milj. euroa).

Talousarviotili	2024	2023	Muutos	Muutos-% 2024-2023
<b>Toimintamenot, brutto</b>	<b>353 753 650,10</b>	<b>328 465 538,06</b>	<b>25 288 112,04</b>	7,7 %
<b>Tulot</b>	<b>-9 445 328,14</b>	<b>-9 613 035,38</b>	<b>-167 707,24</b>	-1,7 %
Palkat	204 275 499,23	190 617 667,91	13 657 831,32	7,2 %
Muut toimintamenot (netto)	140 032 822,73	128 234 834,77	11 797 987,96	9,2 %
<b>Toimintamenot, netto</b>	<b>344 308 321,96</b>	<b>318 852 502,68</b>	<b>25 455 819,28</b>	8 %

Rajavartiolaitoksen toimintamenojen nettokäyttö kasvoi edellisestä vuodesta 25,5 milj. euroa: palkkamenot kasvoivat 13,7 milj. euroa ja muut toimintamenot 11,8 milj. euroa. Tuloja arvioitiin kertyvän toimintamenoihin 6,4 milj. euroa. Nettoutettavia tuloja kertyi 9,4 milj.

Muiden toimintamenojen osalta kasvu johtui pääosin ydintoimintojen tietojärjestelmien (+ 1 milj. euroa) ja ydintoimintojen kuljetustoimintojen (+ 5,8 milj. euroa) sekä kiinteistötoimialan (+3 milj. euroa) kulujen kasvusta.

Rajavartiolaitoksen muiden toimintamenojen kulurakenne voidaan jakaa karkeasti neljään alla olevaan kokonaisuuteen. Tuloissa on tässä taulukossa huomioitu vain tulot, eikä vuoden 2023 keskeneräiseen hankkeeseen kohdistunutta korjausta (204 098 euroa), joka on korjattu muiden toimintamenojen tieto- ja valvontajärjestelmien toiminnolle satunnaisten tuottojen kautta.

Kuluryhmä	Milj. euroa	%-osuus
Toimitilat	45,1	32,2 %
Tieto- ja valvontajärjestelmät	34,6	24,7 %
Alus-, ilma-alus- ja muut kuljetusvälineet	33,6	24,4 %
Muut toiminnot	36,1	26,4 %
<b>Yhteensä (brutto)</b>	<b>149,4</b>	
Nettoutetut tulot	-9,4	-7,7 %
<b>Yhteensä (netto)</b>	<b>140,0</b>	<b>100 %</b>

Yllä olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen toimintamenojen (sisältää siirtyvät toimintamenot) jakaantuminen palkkoihin, muihin toimintamenoihin ja tuloihin sekä muutos edelliseen vuoteen. Alla oleva bruttosumma erottaa liite 2:n vastaavaan 204 098 euroa tehdyn korjauksen vuoksi. Korjattu summa on huomioitu muiden toimintamenojen kuluna.

Toimintamenoja siirtyi vuodelle 2025 yhteensä 59 milj. euroa (2024; 48,6 milj. euroa), joka on noin 16,7 % bruttotoimintamenoista. Vuodelle 2025 siirtyvästä erästä on sidottu 55,1 milj. euroa pääosin pitkäkestoisiin tieto- ja valvontajärjestelmä-, kiinteistöjen uudisrakentamisen sekä alus- ja ilma-alushankkeiden hankintamenoihin. Alla olevassa taulukossa on Rajavartiolaitoksen toimintamenumomentin (26.20.01) siirtyvän määrän vaihtelu vuosina 2020 - 2024.

Talousarviotili	Vuosi	Siirtyvä erä seuraavalle vuodelle (milj. euroa)	%:a toimintamenoista	Sidottu osuus (milj. euroa)	Sidottu osuus, %:a siirtyvästä erästä
26.20.01.	2024	59,0	16,7 %	55,1	93,4 %
26.20.01.	2023	48,6	14,8 %	46,6	95,9 %
26.20.01.	2022	55,4	18,0 %	48,9	88,3 %
26.20.01.	2021	37,8	13,0 %	30,3	80,2 %
26.20.01.	2020	33,8	12,7 %	22,0	65,1 %

Rajavartiolaitoksen toimintamenumomentilla 26.20.01. on päätösosassa laajennuksia seuraavasti:

Talousarviotilin 26.20.01. laajennus talousarvion päätösosassa:	Selvitys
Rajavartiolain 578/2005 81§ nojalla työsuhdeasuntojen vuokratompensaatioon.	Palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat ja muut vuokratuotot olivat yhteensä 497 758 euroa. Vuokraustoiminnan kustannusvastaavuus oli alijäämäinen.
Sisäministeriön rajavartio-osaston menoihin	Rajavartiolaitoksen esikunta toimii myös sisäministeriön rajavartio-osastona. Ministeriön tehtävät ovat oikeudellisen osaston lainvalmistelutehtäviä sekä suunnittelu- ja talousyksikön toiminnan ja talouden suunnittelutehtäviä sekä sisäisen turvallisuuden rahaston hallinnointitehtäviä.

## 5.2.2 Rajavartiolaitoksen investoinnit 26.20.70.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto Rajavartiolaitoksen investoinnit -momentin talousarvioista 2024 sekä Rajavartiolaitoksen tekemistä tilijaottelun muutoksista:

Momentit	TAE/LTA	Euroa	Selite, investointimenot
26.20.70.03.	TAE	1 000 000	Ulkovartiolaivojen lisähankinnat
26.20.70.07.	TAE	7 000 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot
26.20.70.09.	TAE	12 000 000	Maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistaminen
26.20.70.10.	TAE	159 000 000	Itärajan este
26.20.70.07.	RVL TM-muutos	-965 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot
26.20.70.03.	RVL TM-muutos	965 000	Ulkovartiolaivojen lisähankinnat
26.20.70.10.	1.LTA	74 000 000	+ Itärajan esteen nopeutettu rakentaminen
26.20.70.01	2. LTA	11 000 000	+ Radioteknisen valvontajärjestelmän (RTV) rakentamisen ja käyttöönotto
26.20.70.05.	3. LTA	18 250 000	+ Radioteknisen valvontajärjestelmän hankintaan liittyvät suunnittelu-, hankinta- ja koulutuskustannukset (7 milj. euroa), valvontalentokoneiden järjestelmähankinnat (10,2 milj. euroa) ja siirto (1 milj. euroa) momentilta 33.60.03. valvontalentokoneiden potilassiirtokapasiteetin hankkimiseen.
26.20.70.10.	3.LTA	- 15 933 000	Määrärahan peruutus, itärajan esteestä, määrärahojen uudelleen kohdentamisen vuoksi.
<b>26.20.70.</b>	<b>Yhteensä</b>	<b>266 317 000</b>	

Rajavartiolaitoksen investoinnit momentin peruskehys on normaalisti 8 miljoonaa euroa ja tämä kohdistuu raskaan kaluston hankinta- ja peruskorjaushankkeisiin sekä kertaluonteisiin huoltoihin. Vuoden 2024 talousarviossa momentille 26.20.70. myönnettiin kehyksen lisäksi 171 milj. euroa Itärajan esteeseen ja teknisten valvontajärjestelmien kehittämiseen. Lisätalousarvioissa (1-3) eri hankkeisiin myönnettiin yhteensä 103,25 milj. euroa sekä peruttiin 15,9 milj. euroa. Lisäksi momentin perusteluja muutettiin siten, että määrärahaa saa käyttää myös tietyissä talousarvion käyttötarkoituskohdissa (5-9) enintään vuosittain 31 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkauksiin ja myös muihin kulutusmenoihin.

Alla olevissa taulukoissa on Rajavartiolaitoksen investoinnit momentin määrärahojen käyttö tilikauden aikana talousarviotileittäin:

Talousarviotili	Käyttö 2024	Käyttö 2023	Muutos %	Muutos €
Rajavartiolaitoksen investoinnit 26.20.70.	227 005 955,16	56 925 266,04	298,8 %	170 080 689,12

Talousarviotili	Käyttötarkoitus ja tilanne	Käyttö, 1000 euroa
26.20.70.01.	<b>Ilma-alusten hankinta:</b> Uusien valvontalentokoneiden hankintaan liittyvät suunnittelu- hankinta- ja koulutuskustannukset. Ilma-alusten sopimus tehtiin ja rakentaminen aloitettiin. Dollarisopimuksen maksuerät terminoitiin Valtiokonttorin avustuksella. Vuoden 2023 määräraha.	60 067
26.20.70.03.	<b>Turva / ulkovartiolaivojen lisähankinnat:</b> Uponneen partioveneeseen uushankinta ja uusien vartiolaivojen partioveneiden ja työveneiden hankinta. Vuoden 2022 määräraha.	1 983

Talousarvio- viotili	Käyttötarkoitus ja tilanne	Käyttö, 1000 euroa
26.20.70.4.	<b>Ulkovartiolaivan hankinta:</b> Kahden uuden ulkovartiolaivan suunnittelu ja hankinta. Tilikauden aikana maksettiin laivojen hankintasopimuksen mukaisia kuluja. Vuosien 2020 ja 2021 määrärahaa.	96 996
26.20.70.05.	<b>Radiotekninen valvontajärjestelmä:</b> Radioteknisen valvontajärjestelmän (RTV) rakentamisen ja käyttöönotto, hankinnan tuen kustannuksia. Vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa saatu määräraha.	813
26.20.70.06.	<b>Partioveneen järjestelmäpäivitys:</b> Partioveneluokan midlife update -hankkeen menoja. Vuoden 2023 määräraha.	2 758
26.20.70.7. 26.20.70.07.	<b>Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot:</b> Itärajan esteen pilottihankkeen kuluja. Vartiolaiva Turvan telakointi. SuperPuman vaihteiston, dynaamisten osien ja jäänpoiston ylläpitosopimuksen aloitus ja ylläpitomaksut. Vuosien 2021 - 2024 määrärahoja.	8 618
26.20.70.9. 26.20.70.09.	<b>Rajavartiolaitoksen investoinnit (hallitusohjelma 2019) / Maa- ja merirajanteknisen valvontajärjestelmän uudistaminen:</b> Maa- ja merirajan teknillisen valvonnan uudistaminen. Vuosien 2020, 2021, 2023 ja 2024 määrärahaa.	13 581
26.20.70.10.	<b>Itärajan este:</b> Itärajan esteen rakentamiseen liittyvien hankintojen ja palveluiden kustannuksia. Itärajan esteen hankehenkilöstön palkkauskuluja (momentin laajennus). Vuosien 2023-2024 määrärahaa. Itärajan esteen määrärahasta peruttiin tilivuoden aikana 15 993 000 euroa määrärahojen uudelleen kohdentamisen vuoksi.	42 190
<b>26.20.70.</b>	<b>Yhteensä</b>	<b>227 006</b>

Rajavartiolaitoksen investoinnit momentilla 26.20.70. on päätösosassa laajennuksia seuraavasti:

Talousarvion päätösosassa:	Selvitys
<p>Momentille voidaan myös tulouttaa oikaisuina sopimuksista aiheutuvia sopimussakkoja tai muita vastaavia korvauksia.</p> <p>Lisäksi momentin päätösosassa on käyttötarkoitukskohta 4), jonka mukaan määrärahaa saa käyttää indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuviin hankintasopimuksen mukaisiin menoihin.</p>	<p>Tilivuoden aikana investointimomentille tuloutettiin sakkomaksuja 43 070 euroa.</p> <p>Momentille kirjattiin MVX-hankkeen termiinisopimuksen mukaiset kurssierot. MVX-sopimus on USD-pohjainen sopimus ja Rajavartiolaitos valtuutti Valtiokonttorin tekemään maksueristä termiinisopimukset (ostamaan tarvittavan määrän valuuttaa kiinteällä kurssilla sovituille maksupäiville). Termiinisopimuksen mukaisista valuuttakurssieroista syntyi momentille 184 843 euroa lisää kuluja, sillä ensimmäisten maksuerien kurssit olisivat olleen päivän EKP-kurssilla huomattavasti edullisemmat. Viimeisimpien maksupostien osalta kuitenkin näyttää, että tehdyt termiinisopimukset tuovat Rajavartiolaitokselle kurssierohyötyä.</p>
<p>Määrärahaa saa käyttää käyttötarkoitukskohdissa 5-8 *) vuosittain enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkauksiin ja muihin kulutusmenoihin.</p> <p>Tämä laajennusteksti muutettiin vuoden 3. lisätalousarviossa muotoon: saa käyttää myös käyttötarkoitukskohdissa 5-9 ja enintään 31 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkauksiin ja muihin kulutusmenoihin.</p>	<p>Itärajan esteen määräaikaisten hankehenkilöstön palkkakuluja sivukuluineen on maksettu tilivuoden aikana yhteensä 272 311 euroa. Muihin käyttötarkoitusten *) kulutusmenoihin sisältyy maa- ja merirajan valvontatekniikan uudistaminen hankintojen ja palveluiden kustannuksia, joista osa aktivoidaan taseeseen ja osa on vuosikulua. Vartiolaivahankinnan osalta kulutusmenot ovat olleet lakiapu- ja aluksen rekisteröinti- ja käännöskuluja Puolaan sekä radioteknisen</p>



*) Käyttötarkoitukset: maa- ja merirajan valvonta, uuden vartiolaivan hankinta, valvontalentokoneen hankinta, itärajan este ja radioteknisen valvontajärjestelmän hankinta.	valvontajärjestelmän osata hankinnan tuen palveluostojen kuluja. Ilma-alushankkeeseen ei ole kirjattu kulutusmenoja.
---	--

### 5.2.3 Muut talousarviotilit

Momentti	Toteuma	Selvitys
12.26.99.3. Muut tulot	1 865 158 euroa	Vuosikorvaus osallistumisesta Eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvään joukkoon. Itärajan este -hankkeen puuston myyntituloja.
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 316 304 euroa	Yhteistoiminnan- ja yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden arvonnisävero-osuuksia.
26.01.50.x. Eräät avustukset	295 000 euroa	Avustus meripelastusseuroille osallistumisesta meripelastustoimintaan. Avustuksen käytön valvomiseksi tarkastettiin yhdistysten vuoden 2023 tilinpäätösasiakirjat.
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksu-osuudet ulkomaille	45 847 euroa	Maailmanlaajuisen meripelastusorganisaation COSPAS-SARSAT -järjestön jäsenmaksu-osuus.

### 5.2.4 Valtuudet

Rajavartiolaitoksella on ollut tilikauden aikana yksi valtuus:

Vuosi	Valtuuden aihe	Valtuus	Sopimus tehty	Tilanne
2022/1. LTA 2022/2. LTA	Ulkovartiolaivan hankinta (2 kpl)	448 milj. euroa	06/2022	Vartiolaivojen hankinnasta on tehty sopimus telakan kanssa kesällä 2022. Ensimmäinen laiva valmistuu 2025 ja toinen 2026. Telakan osalta ensimmäisen laivan rakentaminen on hieman myöhässä.

## 5.3 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI

Tiliryhmä	Muutos +/- (milj. euroa)	Selvitys (sisältö / pääasiallinen syy muutokseen)
30 Maksullisen toiminnan tuotot	-0,12	Ilma-aluksilla tehtävien sairaankuljetusten tulot ovat laskeneet merkittävästi. Terveystoimi kiristi vuoden alusta kiireellisimmän A-luokan kriteereitä. Rajavartiolaitoksen ilma-aluksien tehtävänä on ollut A-luokan sairaankuljetustehtävät.
31 vuokrat ja käyttökorvaukset	-0,04	Palvelussuhdeasuntojen vuokraus, muu vuokraus. Vuokrat ja käyttökorvaukset tavanomaisella tasolla.
39 Muut toiminnan tuotot	+0,30	Tulojen muutos selittyy yhdenmukaisen rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineestä (BMVI) ja niistä saatavista rahoitusosuuksista. Tässä tiliryhmässä on myös yhteistoiminnan tuotot Frontexilta ja muilta viranomaisilta.

40 Aineet, tarvikkeet, tavara, ml. varaston muutos	-8,92	Vuonna 2023 kulujen suurempi osuus johtui suorituskyvyn nostaminen vakavissa häiriötilanteissa. Rakennusmateriaalin ja muiden aineiden ja tarvikkeiden lasku -5,2 milj. euroa). Polttoainekulujen lasku (-1,1 milj. euroa), vaatekustojen lasku (-1 milj. euroa). Varaosien kasvu (+2,6 milj. euroa)
41 Henkilöstökulut	+13,87	Varsinaiset palkat nousivat 5,7 % (+7,1 milj. euroa), työaika- ja suoriteperusteiset lisät 9,1 % (+1,6 milj. euroa), ylityö- ja varallaolokorvaukset 31,2 % (+2,3 milj. euroa) ja eläkemaksut 6,1 % (+1,7 milj. euroa). Sopimusmuutokset ja henkilötyövuosien kasvu (+99,6 HTV).
42 Vuokrat	+3,96	Vuokratulujen kasvu (+3,9 milj. euroa), tästä Senaatti-kiinteistöjen vuokrien kasvu (+2,1 milj. euroa). Lisäksi muiden vuokrien kasvu (+0,6 milj. euroa), tässä siirrettävät esterakenteet ja vuokra-aidat (vast.)
43 Palveluiden ostot	+ 16,18	ICT-palveluiden (+1,85 milj. euroa) ja kuljetusvälineiden korjaus- ja kunnossapitopalveluiden (+11,6 milj. euroa) kasvu, jälkimmäisessä mm. vartiolaiva Turvan telakointi ja SuperPuman (+5,7 milj. euroa) ja Dornierin (+1,3 milj. euroa) korjaukset.
45 Muut kulut	+1,28	Matkustuspalveluiden ja päivärahojen kasvu (+1,3 milj. euroa). Muutos johtuu merkittävimiltä osin partiomatkojen päivärahojen (+0,5 milj. euroa) ja perus- ja täydennyskoulutuksen (yht. +0,4 milj. euroa) ja matkustuspalveluiden (+0,3 milj. euroa) kasvusta.
47 Valmistus omaan käyttöön	+1,12	Aktivoitu kiinteistöalangan hankkeita sekä teknisten valvontajärjestelmien parannustöitä. Korjattu investointihanketta, joka aktivoitu keskeneräisiin mutta ei kuulu Rajavartiolaitoksen taseeseen.
60 Satunnaiset tuotot	+0,41	Tuotot pääosin palvelussitoumusrikkomustuottoja, vahingonkorvauksia ja saatuja sakkomaksuja (merkittävin 1,1 milj. euroa). Lisäksi edellisen vuoden investointiprojektiin kohdistuva merkittävä korjaus.
61 Satunnaiset kulut	-0,06	Kulut pääosin maksettuja korvauksia.

## 5.4 TASEEN ANALYYSI

Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuuden tasearvo oli 532,9 milj. euroa (2023: 318,2 milj. euroa). Aineellisista hyödykkeistä kuljetusvälineet (ilma-alukset, alukset, ajoneuvot) muodostavat merkittävimmän osuuden (187,2 milj. euroa). Tasearvon kasvu muodostuu sekä taseeseen aktivoituista omaisuuseristä, mutta myös lukuisista ja merkittävistä keskeneräisistä hankkeista kalustoon, valvontatekniikkaan ja -laitteisiin sekä itärajan esteeseen.

Aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin aktivoituja hankkeita	Milj. euroa
Tietojärjestelmien kehittäminen, liittymismaksut, muut pitkävaikutteiset menot	2,7
Rakennukset ja rakennelmat, rakenteet	13,6
Ajoneuvoja varusteluineen (mm. moottorikelkat ja maastoajoneuvot)	2,4
Alukset	2,4
Valvontatekniikan laitteita ja kalustoa	12,3
Kalusteet	0,7
<b>Yhteensä (milj. euroa)</b>	<b>34,1</b>

Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden ennakkomaksuissa, keskeneräisissä hankinnoissa sekä keskeneräisissä rakennuksissa ja rakenteissa on muun muassa:

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	Milj. euroa
Alushankkeet (mm. vartiolaivat, laivojen partio- ja työvenet, partiovenepäivitys)	150,3
Ilma-alushankkeet (MVX-valvontalentokoneet)	62,4

Kiinteistötoimialan eri hankkeet (itärajan esteen rakenteet, kiinteistöjärjestelmät)	42,9
Tieto- ja valvontajärjestelmien kehittäminen	19,6
Muut hankkeet	0,05
Maksetut ennakkomaksut (käyttöomaisuudesta)	1
<b>Yhteensä (milj. euroa)</b>	<b>276,3</b>

Maksetut ennakkomaksut liittyvät itärajan esteen sähköliittymiin (0,6 milj. euroa) ja vartiolaivan talvikeräimeen (0,4 milj. euroa).

Muiden tasetilien sisältö merkittävimpien erien ja muutosten osalta on seuraava:

Tililaji	Saldo (euroa)	Selvitys
150 Aineet ja tarvikkeet	14 669 043	Vartiolaivueen varaosa- ja varalaitetarasto, varusmieskomppanioiden muonavarastot, polttoainevarastot.
160 Pitkäaikaiset saamiset	3 035 013	Pitkäaikaiset ennakot Senaatti-kiinteistölle (3 milj. euroa), ulkomaan asuntojen vuokra-kuudet ja vuokraennakot.
170 Myyntisaamiset	828 931	Isoimmat yksittäiset saatavat Kansaneläkelaitokselta (sairaankuljetuksista) sekä valtion sisäisiä saamisia.
173 Muut siirtosaamiset	3 027 548	Valtion sisäisten saamisten osuus ovat suurimmilta osin (2,6 milj. euroa) sisäisen turvallisuuden rahaston ja yhdenmetyt rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen hankesaamisia. Tilinpäätökseen liittyvää jaksotusta 0,4 milj. euroa.
174 Muut lyhytaikaiset saamiset	181 083	Reskontrassa olevat avoimet saatavat. Sisäisissä saatavissa merkittävä MPKK-saatava Puolustusvoimilta.
179 Ennakkomaksut	3 318 727	Matkaennakot, toimintaan liittyvät ennakkomaksut (2,8 milj. euroa), Senaatti-kiinteistölle maksetut lyhytaikaiset ennakot (Virpiniemi)
255 Talletetut vieraat varat	224 898	Kevyiden ilmatyynyaluksien takuuajan vakuudet.
256 Saadut ennakot	12 966 375	EU-hankkeiden avoimet ennakot. Itärajan häätäpurahoituksen ennako 12,8 milj. euroa.
259-260 Edelleen tilittävät erät	4 074 744	Edelleen tilittävät eläke- jäsen- ja työttömyysvakuusmaksut sekä takavarikossa olevat varat.
261 Siirtovelat	31 046 406	Lomapalkkavelka (30,2 milj. euroa), tilikaudelle 2024 kuuluvat erät (0,8 milj. euroa), jotka maksetaan vuoden 2025 puolella.
262 Muut lyhytaikaiset velat	22 966	Lahjoitetut varat (liitot ja säätiöt).

## 6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

### 6.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Rajavartiolaityksessa sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Rajavartiolaityksen päällikkö. Rajavartiolaityksen päällikkö on määrännyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleiset periaatteet ja vastuut Rajavartiolaityksen pysyväisasiakirjassa RVLPAK A.21 Rajavartiolaityksen sisäinen valvonta.

Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan järjestelyt pohjautuvat COSO IC viitekehykseen ja riskienhallinnan toteutus ISO 31000:2009 -standardiin. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kytketty osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta.

Riskien arviointia toteuttaa koko Rajavartiolaitoksen henkilöstö, kukin oman työtehtäviensä, vastuidensa ja päätösvaltansa laajuudessa. Riskien arviointi perustuu Rajavartiolaitoksen strategisten tavoitteiden ja niihin liittyvien riskien tunnistamiseen ja vaikutusten arvioimiseen kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla.

Strategisten riskien arviointi tehdään arvioimalla riskejä Rajavartiolaitoksen strategisten päämäärien ja toimintaedellytysten suhteen. Strategisten riskien arviointi kattaa koko Rajavartiolaitoksen toiminnan ja rakenteet. Toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä arvioidaan myös kehityshankkeiden riskit ja suunnitellaan sisäisen valvonnan toimenpiteet.

Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt toimeenpanevat Rajavartiolaitoksen esikunnan määrittämät valvontatoimet ja raportoivat niistä. Hallintoyksiköt vastaavat oman toiminnan riskien arvioinnista, hallinta- ja valvontatoimien suunnittelusta, toimeenpanosta ja seurannasta.

Riskienhallinnassa hyödynnetään sisäministeriön linjauksen mukaisesti sähköistä Granite ERSM -riskienhallintajärjestelmää.

## **6.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA**

Laillisuusvalvonta on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa ja se on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Toimintatapoja on ohjattu ja muutettu ylimpien laillisuusvalvojien sekä Rajavartiolaitoksen oman laillisuusvalvonnan havaintojen perusteella. Rajavartiolaitoksen sisäisestä laillisuusvalvonnasta laaditaan vuosittain oma raporttinsa.

Rajavartiolaitoksen laillisuusvalvonnassa on otettu huomioon sisäministeriön asettaman laillisuusvalvonnan kehittämistyöryhmän työ.

## **6.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET**

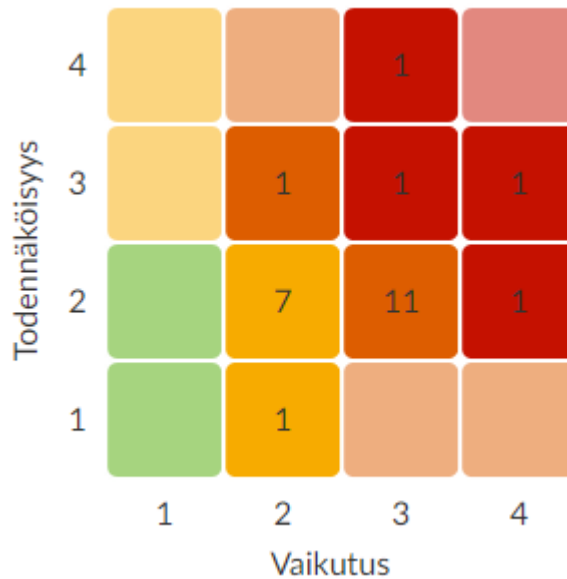
Toimiva sisäisen valvonnan ohjausympäristö on varmistettu johdon esimerkillä ja valvonnalla ja sillä on muodostettu perusta kaikille muille sisäisen valvonnan osatekijöille. Rajavartiolaitoksen johto arvioi alaisensa johdon onnistumista sisäisen valvonnan järjestelyissä sisäisen valvonnan tarkastuskertomusten sekä sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmennustoimeksiantojen avulla. Rajavartiolaitoksen esikunta valvoo Rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaista suorittamista ja tarkastaa alaistensa hallintoyksiköiden toimintaa. Hallintoyksikön esikunta valvoo hallintoyksikön yksiköiden toimintaa.

Sisäisen valvonnan toteuttamista tuetaan Rajavartiolaitoksen sotilaallisella johtamisjärjestelmällä, joka rakentuu selkeistä raportointilinjoista ja vastuista tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen vahvuuksia ovat säädösten, käskyjen ja määräysten noudattaminen, saadun tehtävän täyttäminen ja asetettuihin tavoitteisiin pyrkiminen. Säännöllinen tehtäväkierto ennaltaehkäisee väärinkäytöksiä.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä uhkaavien riskien käsittelyssä ja seurannassa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin painopistealueisiin ja niiden mukaisiin riskeihin:

- 1) Riittävät voimavarat, mukaan lukien henkilötyövuodet
- 2) Strategisten hankkeiden sekä muiden suorituskykyä nostavien hankkeiden toimeenpano asetetussa aikataulussa taloudellisesti ja tehokkaasti
- 3) Operatiivisen suorituskyvyn ylläpito, tekniikka ja toimitilat.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä koskevien riskien riskitasot ilmenevät lukumäärittäin seuraavasta riskikartasta.



Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelman ja Rajavartiolaitoksen esikunnan työsuunnitelman valmistelun yhteydessä arvioitiin kehityshankkeiden ja toimenpiteiden riskit ja suunniteltiin riskienhallintatoimenpiteet. Rajavartiolaitoksen esikunnan osastopäällikkökokouksessa on säännöllisesti arvioitu ajankohtaisia riskejä ja suunniteltu niiden hallintatoimenpiteitä. Rajavartiolaitoksen esikunnan tarkastussuunnitelma on pääosin toteutunut. Hallintoyksiköt toteuttivat omia sisäisen valvonnan toimenpiteitään ja raportoivat niistä.

Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan määräyksen toimeenpanoa on tuettu ohjeistuksella ja koulutuksella. Strategisten hankkeiden sisäisen valvonnan menettelyjen tukemiseen laadittiin ohje. Hallintoyksiköiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnittelusta ja raportoinnista järjestettiin koulutusta.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut suunnitelman mukaisesti arviointi- ja varmennustoimeksiantoja johdon vahvistamiin tarkastuskohteisiin. Sisäisen tarkastuksen työmenetelmiä ja osaamista on kehitetty.

## 6.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää talousarvioasetuksen 69 §:n vaatimukset.

Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat hallintoyksiköiden sisäisen valvonnan suunnittelun ja raportoinnin kehittäminen sekä muiden kuin operatiivisten riskien arviointi. Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toimeenpanossa on arvioitava edelleen niihin liittyvien vaikutusten ja riskien toteutumista ja arvioitava riskien hallintakeinojen tehokkuutta.

## 7. ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2024 ei toteutettu ulkoisia arviointeja. Edellinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi toteutettiin vuonna 2022. Arviointi tehdään viiden vuoden välein. Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa arvioitiin COSO IC viitekehityksen mukaisesti vuotta 2024 koskevassa sisäisen valvonnan kertomuksessa. Sisäisen valvonnan seuranta ja raportointi on yhtenäistynyt. Sisäisen valvonnan tarkastusten keskeisimmässä havainnoissa toistuvat rajaturvallisuuden häiriötilanteen aiheuttamat muutokset hallintoyksiköiden toiminnassa sekä uusien suorituskykyjen ja järjestelmien vaatima osaamisen kehittäminen.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on arvioinut vuoden 2024 aikana mm. Rajavartiolaitoksen omaisuuden hallinnan prosessia, hankintaprosessia sekä matkustusprosessin hallintaa. Lisäksi on arvioitu Rajavartiolaitoksen investointien suunnittelun ja seurannan menettelyitä. Valtiontalouden tarkastusviraston suositukset otetaan huomioon toiminnan ja prosessien kehittämisessä.

Sisäinen tarkastus toteutti arviointi- ja varmennustoimeksiannot RAVALU III -hankkeeseen, toiminnan tehostamisen hankintoihin ja Vartiolentolaivueen hankintoihin. Arvioinnin perusteella sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan menettelyt on järjestetty tarkastuskohteissa pääosin asianmukaisella ja riittävällä tavalla. Poikkeamahavaintoja perusteella on laadittu toimenpidesuunnitelmat havaintojen tai niihin liittyvien riskien esiintymisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

## **8. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT**

Vuonna 2024 ilmeni yksi tapaus, jossa Rajavartiolaitoksen virkamies oli käyttänyt valtion maksaikakorttia omiin menoihinsa 2178 euron edestä. Asiasta aloitettiin esitutkinta. Virkamies irtisanoutui itse asian ollessa kesken. Omiin menoihin käytetty summa on perinnässä. Lisäksi Rajavartiolaitoksen esikunta teki vuonna 2024 eettiseen kanavaan tulleen ilmoituksen perusteella tutkintapyyntöä poliisille koskien väärinkäytösepäilyä. Asia on kesken.

Suomenlahden merivartioston varastokirjanpidossa havaittiin vuonna 2024 puutteita. Asiaa koskevan vahinkopäätöksen käsittely on kesken. Sisäinen tarkastus toteuttaa havainnon vuoksi arviointi- ja varmennustoimeksiannon materiaalihallinnon prosesseihin vuonna 2025.

Vuoden 2024 aikana laskutuksen kautta peritiin liikaa maksettua palkkaa takaisin yhteensä 28 247,53 euroa, tähän summaan liittyen takaisinperintäpäätöksiä tehtiin 33 kappaletta. Määrällisesti eniten takaisinperintöjä aiheuttivat takautuvasti voimaantulleet suoritusarvioinnit ja vaativuusluokan muutokset, takautuvasti ilmoitetut virkavapaudet ja sairauslomamat. Lisäksi perintää aiheutti takautuvat irtisanoutumisilmoitukset, jotka eivät ennättäneet ajoissa palkanmaksuun. Edellä mainittujen takaisinperintäpäätösten lisäksi on ollut takaisinperintöjä, joista ei ole tehty erillistä asiakirjaa, vaan asia hoidettiin seuraavien mahdollisten palkanmaksujen yhteydessä palkanmaksujärjestelmän kautta. Palvelussitoumuksiin liittyviä takaisinperintöjä vuonna 2024 oli yhteensä viisi (5) kappaletta; neljä rajavartiijan ja yksi nuoremman upseerin palvelussitoumus.

Maksuvapautusta oli haettu yhdessä tapauksessa, perinnän suuruus oli 5 321,09 euroa. Hakemus kohdistui vuosien 2021 – 2024 aikana syntyneeseen takaisinperintään. Valtiokonttori myönsi maksuvapautuksen tässä tapauksessa osittain. Myönnetty maksuvapautus oli 1 321,09 euroa. Vuodenvaihteessa 2024 Valtiokonttorilla ei ole käsittelyssä yhtään maksuvapautukseen liittyvää asiakirjaa.

Matka- ja kululaskujen osalta takaisinperintöjä tehtiin yhteensä 28 839,23 euroa, tähän summaan liittyen takaisinperintäpäätöksiä tehtiin 44 kappaletta. Takaisinperinnät liittyivät pääasiassa liikaa maksettuihin päivärahoihin ja perheellisten virkamiesten erityiskorvauksiin.

## RAJAVARTIOLAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA TALOUSARVION TOTEUMALASKELMAN TIEDOT VALTUUKSISTA JA NIIDEN KÄYTÖSTÄ MOMENTIN TARKKUUDELLA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero	Osaston, momentin ja tilijaottelun nimi	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2024	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
<b>11.</b>	<b>Verot ja veronluonteiset tulot</b>	<b>1 964 650,29</b>	<b>4 508 550</b>	<b>4 508 549,79</b>	<b>0,00</b>	<b>100</b>
11.04.01.	Arvonlisävero	1 964 650,29	4 508 550	4 508 549,79	0,00	100
<b>12.</b>	<b>Sekalaiset tulot</b>	<b>2 661 717,00</b>	<b>19 174 462</b>	<b>19 174 461,51</b>	<b>0,00</b>	<b>100</b>
12.26.99.	Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	1 460 763,24	1 865 158	1 865 158,00	0,00	100
	12.26.99.3. Muut tulot	1 460 763,24	1 865 158	1 865 158,00	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset		15 993 000	15 993 000,00	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	1 200 953,76	1 316 304	1 316 303,51	0,00	100
<b>Tuloarviotilit yhteensä</b>		<b>4 626 367,29</b>	<b>23 683 011</b>	<b>23 683 011,30</b>	<b>0,00</b>	<b>100</b>

Pääloukan, momentin ja tilijaoittelun numero	Pääloukan, momentin ja tilijaoittelun nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 käyttö	Talousarvion 2024 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot / edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
<b>23.</b>	<b>Valtioneuvoston kanslia</b>	<b>58 791,64</b>	<b>85 000</b>	<b>85 000,00</b>		<b>85 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>85 000,00</b>	<b>85 000,00</b>	<b>0,00</b>
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	58 791,64	85 000	85 000,00		85 000,00	0,00		85 000,00	85 000,00	
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja muut menot	58 791,64	85 000	85 000,00		85 000,00	0,00		85 000,00	85 000,00	
<b>24.</b>	<b>Ulkoministeriön hallinnonala</b>	<b>135 000,00</b>	<b>4 144</b>	<b>4 143,95</b>		<b>4 143,95</b>	<b>0,00</b>	<b>135 000,00</b>	<b>135 000,00</b>	<b>88 699,72</b>	<b>46 300,28</b>
24.01.29.	Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)		4 144	4 143,95		4 143,95	0,00				
	24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot		4 144	4 143,95		4 143,95	0,00				
24.90.20.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	135 000,00						135 000,00	135 000,00	88 699,72	46 300,28
<b>26.</b>	<b>Sisäministeriön hallinnonala</b>	<b>669 380 351,26</b>	<b>682 085 473</b>	<b>342 597 837,74</b>	<b>339 453 202,35</b>	<b>682 051 040,09</b>	<b>34 432,55</b>	<b>665 489 929,86</b>	<b>1 307 635 929,86</b>	<b>578 543 455,58</b>	<b>713 099 474,28</b>
26.01.25.	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (S3)	3 436 000,00	4 890 000	6 661,89	4 883 338,11	4 890 000,00	0,00	6 195 186,59	11 085 186,59	5 511 820,64	5 573 365,95
26.01.26.	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021-2027 (S3)							1 422 357,82	1 422 357,82	1 422 357,82	0,00
	26.01.26.4. BMVI (KPY)							1 422 357,82	1 422 357,82	1 422 357,82	0,00
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	28 617 474,11	39 819 473	39 819 472,64		39 819 472,64	0,00				
26.01.50.	Eräät avustukset (S2)	250 000,00	295 000	295 000,00		295 000,00	0,00		295 000,00	295 000,00	0,00
	26.01.50.1. Suomen meripelastusseura /meripelastusveneet	237 900,00	283 000	283 000,00		283 000,00	0,00		283 000,00	283 000,00	0,00
	26.01.50.2. Ålands Sjö- räddssällskap	12 100,00	12 000	12 000,00		12 000,00	0,00		12 000,00	12 000,00	0,00
26.01.66.	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (A)	46 877,15	50 000	45 846,82		45 846,82	4 153,18				



Pääloukan, momentin ja tilijaotteen numero	Pääloukan, momentin ja tilijaotteen nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 käyttö	Talousarvion 2024 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot / edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.10.20.	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (A)		70 000	39 720,63		39 720,63	30 279,37				
	26.10.20.1. Maasta poistamis- ja noutokuljetukset		70 000	39 720,63		39 720,63	30 279,37				
26.20.01.	Rajavartiolaitoksen toimintamenot (S2)	312 030 000,00	354 711 000	295 685 524,05	59 025 475,95	354 711 000,00	0,00	48 622 797,91	403 333 797,91	344 308 321,96	59 025 475,95
26.20.70.	Rajavartiolaitoksen investoinnit (S5)	325 000 000,00	282 250 000	6 705 611,71	275 544 388,29	282 250 000,00	0,00	609 249 587,54	891 499 587,54	227 005 955,16	648 500 632,38
	26.20.70.01. Ilma-alusten hankinta (KPY)	163 000 000,00	11 200 000		11 200 000,00	11 200 000,00	0,00	162 969 146,37	174 169 146,37	60 066 994,23	114 102 152,14
	26.20.70.03. Ulkovartiolaitosten lisähankinnat (KPY)		1 965 000		1 965 000,00	1 965 000,00	0,00	4 346 169,13	6 311 169,13	1 982 526,35	4 328 642,78
	26.20.70.05. RTV radiotekninen valvonta (KPY)		18 050 000	813 019,46	17 236 980,54	18 050 000,00	0,00		18 050 000,00	813 019,46	17 236 980,54
	26.20.70.06. Partioveneen järjestelmäpäivitys (KPY)	6 036 600,00						4 411 837,31	4 411 837,31	2 758 481,10	1 653 356,21
	26.20.70.07. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)	1 963 400,00	6 035 000	4 771 063,29	1 263 936,71	6 035 000,00	0,00	2 627 364,75	8 662 364,75	7 398 428,04	1 263 936,71
	26.20.70.09. Maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistaminen (KPY)	15 000 000,00	12 000 000	8 038,43	11 991 961,57	12 000 000,00	0,00	15 000 000,00	27 000 000,00	505 905,76	26 494 094,24
	26.20.70.10. Itärajan este (KPY)	139 000 000,00	233 000 000	1 113 490,53	231 886 509,47	233 000 000,00	0,00	136 077 752,14	369 077 752,14	42 189 570,12	310 895 182,02
	26.20.70.4. Ulkovartiolaitoksen hankinta (KPY)							269 522 608,60	269 522 608,60	96 996 320,86	172 526 287,74
	26.20.70.7. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)							1 219 758,33	1 219 758,33	1 219 758,33	0,00
	26.20.70.9. Rajavartiolaitoksen investoinnit (HO 2019 kertaluonteinen) (KPY)							13 074 950,91	13 074 950,91	13 074 950,91	0,00
<b>27.</b>	<b>Puolustusministeriön hallinnonala</b>		<b>9 333 000</b>	<b>2 351 706,63</b>	<b>6 981 293,37</b>	<b>9 333 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>9 333 000,00</b>	<b>2 351 706,63</b>	<b>6 981 293,37</b>
27.10.18.	Puolustusmateriaalihankinnat (S5)		9 333 000	2 351 706,63	6 981 293,37	9 333 000,00	0,00		9 333 000,00	2 351 706,63	6 981 293,37

Pääloukan, momentin ja tilijaotteen numero	Pääloukan, momentin ja tilijaotteen nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 käyttö	Talousarvion 2024 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot / edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
	27.10.18.2. Muut puolustusmateriaalihankinnat (EK) (enintään)		9 333 000	2 351 706,63	6 981 293,37	9 333 000,00	0,00		9 333 000,00	2 351 706,63	6 981 293,37
<b>30.</b>	<b>Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala</b>	<b>19 987,56</b>						<b>9 393,18</b>	<b>9 393,18</b>	<b>9 393,18</b>	<b>0,00</b>
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	19 987,56						9 393,18	9 393,18	9 393,18	0,00
	30.40.62.03. Kansalliset toimenpiteet	19 987,56						9 393,18	9 393,18	9 393,18	0,00
<b>32.</b>	<b>Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala</b>	<b>72 564,53</b>	<b>46 008</b>	<b>46 007,62</b>		<b>46 007,62</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>46 007,62</b>	<b>46 007,62</b>	<b>0,00</b>
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	72 564,53	46 008	46 007,62		46 007,62	0,00		46 007,62	46 007,62	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	72 564,53	46 008	46 007,62		46 007,62	0,00		46 007,62	46 007,62	0,00
<b>33.</b>	<b>Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala</b>	<b>28 921,24</b>	<b>16 012</b>	<b>16 012,42</b>		<b>16 012,42</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	20 808,39	13 727	13 726,53		13 726,53	0,00				
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	20 808,39	13 727	13 726,53		13 726,53	0,00				
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)	8 112,85	2 286	2 285,89		2 285,89	0,00				
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	8 112,85	2 286	2 285,89		2 285,89	0,00				
<b>Määrärahatilit yhteensä</b>		<b>669 695 616,23</b>	<b>691 569 637</b>	<b>345 100 708,36</b>	<b>346 434 495,72</b>	<b>691 535 204,08</b>	<b>34 432,55</b>	<b>665 634 323,04</b>	<b>1 317 244 330,66</b>	<b>581 124 262,73</b>	<b>720 127 067,93</b>

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) <sup>1)</sup>								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvio-menot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy <sup>2)</sup>	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö <sup>3)</sup>	Vuoden 2024 valtuudet	Vuoden 2024 valtuudet	Vuoden 2024 valtuudet	Vuoden 2024 valtuudet	Vuoden 2024 valtuudet	Vuoden 2024 valtuudet	Talousarvio-menot 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha-tarve 2027	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2025 TA:ssa						
<b>26.20.70. Rajavar-tiolaitoksen inves-toinnit</b>	<b>447 539</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	98 435	221 894	88 230	0	0	310 124
Aikaisempien vuosien valtuudet	447 539	0	0	0	0	0	0	98 435	221 894	88 230	0	0	310 124
Vuonna 2024 käytetävissä olevat valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>447 539</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>98 435</b>	<b>221 894</b>	<b>88 230</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>310 124</b>

1. Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.
2. Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetyt valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".
3. Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.
4. Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

# TUOTTO- JA KULULASKELMA

Rajavartiolaitoksen tuotto- ja kululaskelma	1.1.2024 – 31.12.2024	1.1.2024 – 31.12.2024 YHTEENSÄ	1.1.2023 – 31.12.2023	1.1.2023 – 31.12.2023 YHTEENSÄ
<b>TOIMINNAN TUOTOT</b>				
Maksullisen toiminnan tuotot	336 004,85		453 102,88	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	497 758,36		532 995,09	
Muut toiminnan tuotot	11 110 616,61	11 944 379,82	10 815 270,57	11 801 368,54
<b>TOIMINNAN KULUT</b>				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	33 491 444,37		38 668 038,55	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 490 163,08		253 454,78	
Henkilöstökulut	207 264 390,47		193 393 393,01	
Vuokrat	31 012 458,32		27 055 735,32	
Palvelujen ostot	64 155 876,87		47 979 224,14	
Muut kulut	14 537 265,84		13 257 592,84	
Valmistus omaan käyttöön (-)	468 251,73		-650 427,82	
Poistot	28 989 548,75	-376 429 073,27	26 944 288,44	-346 901 299,26
<b>JÄÄMÄ I</b>		-364 484 693,45		-335 099 930,72
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>				
Rahoitustuotot	1 526,04		620,94	
Rahoituskulut	-33 603,33	-32 077,29	-3 872,57	-3 251,63
<b>SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT</b>				
Satunnaiset tuotot	1 450 386,12		1 040 829,89	
Satunnaiset kulut	-129 515,42	1 320 870,70	-185 267,12	855 562,77
<b>JÄÄMÄ II</b>		-363 195 900,04		-334 247 619,58
<b>SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT</b>				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot valtionhallinnolta	0,00	0,00	0,00	0,00
Kulut				
Siirtotaloudenkulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	295 000,00		250 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	45 846,82	-340 846,82	46 877,15	-296 877,15
<b>JÄÄMÄ III</b>		-363 536 746,86		-334 544 496,73
<b>TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAK-SUISTA</b>				
Perityt arvonlisäverot	4 508 549,79		1 964 650,29	
Suoritettut arvonlisäverot	-39 803 514,94	-35 294 965,15	-28 595 344,45	-26 630 694,16
<b>TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ</b>		<b>-398 831 712,01</b>		<b>-361 175 190,89</b>

# TASE

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE	1.1.2024 – 31.12.2024	1.1.2024 – 31.12.2024 YHTEENSÄ	1.1.2023 – 31.12.2023	1.1.2023 – 31.12.2023 YHTEENSÄ
<b>VASTAAVAA</b>				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
<b>AINEETTOMAT HYÖDYKKEET</b>				
Aineettomat oikeudet	1 380 805,61		1 276 880,48	
Muut pitkävaikutteiset menot	9 776 607,15		9 508 924,73	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>8 145 243,62</u>	19 302 656,38	<u>3 865 753,19</u>	14 651 558,40
<b>AINEELLISET HYÖDYKKEET</b>				
Maa- ja vesialueet	98 216,00		98 216,00	
Rakennukset	3 760 586,94		4 214 549,32	
Rakennelmat	21 095 292,09		17 392 795,30	
Rakenteet	8 022 415,04		0,00	
Koneet ja laitteet	211 401 074,68		218 419 808,92	
Kalusteet	1 022 683,80		451 957,88	
Muut aineelliset hyödykkeet	42 500,00		42 500,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>268 150 797,79</u>	513 593 566,34	<u>62 905 994,22</u>	303 525 821,64
<b>KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ</b>		532 896 222,72		318 177 380,04
<b>VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS</b>				
<b>VAIHTO-OMAISUUS</b>				
Aineet ja tarvikkeet	<u>14 669 043,21</u>	14 669 043,21	<u>11 178 880,13</u>	11 178 880,13
<b>PITKÄAIKAISET SAAMISET</b>				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>3 035 013,00</u>	3 035 013,00	<u>11 245,00</u>	11 245,00
<b>LYHYTAIKAISET SAAMISET</b>				
Myyntisaamiset	828 931,44		470 055,30	
Siirtosaamiset	3 027 548,04		2 947 906,36	
Muut lyhytaikaiset saamiset	181 084,33		1 848 735,03	
Ennakkomaksut	<u>3 318 727,31</u>	7 356 291,12	<u>577 014,20</u>	5 843 710,89
<b>RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT</b>				
Kassatilit	922,10		922,10	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-435,43</u>	486,67	<u>-365,35</u>	556,75
<b>VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ</b>		25 060 834,00		17 034 392,77
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>		<b><u>557 957 056,72</u></b>		<b><u>335 211 772,81</u></b>

<b>RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE</b>	<b>1.1.2024 – 31.12.2024</b>	<b>1.1.2024 – 31.12.2024 YHTEENSÄ</b>	<b>1.1.2023 – 31.12.2023</b>	<b>1.1.2023 – 31.12.2023 YHTEENSÄ</b>
<b>VASTATTAVAA</b>				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	308 130 527,40		308 130 527,40	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-41 842 781,33		-62 347 088,54	
Pääoman siirrot	607 494 722,47		381 679 498,10	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	<u>-398 831 712,01</u>	474 950 756,53	<u>-361 175 190,89</u>	266 287 746,07
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	224 898,40		174 966,80	
Saadut ennakot	12 966 374,73		328 323,84	
Ostovelat	30 143 568,97		31 800 292,13	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	4 527 342,73		3 935 351,26	
Edelleen tilittävät erät	4 074 743,69		3 877 449,46	
Siirtovelat	31 046 405,90		28 786 883,35	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>22 965,77</u>	83 006 300,19	<u>20 759,90</u>	68 924 026,74
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		83 006 300,19		68 924 026,74
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>		<b><u>557 957 056,72</u></b>		<b><u>335 211 772,81</u></b>

# LIITETIEDOT

## 1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet

### Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

#### 1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset

Ei ilmoitettavaa.

#### 2. Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu euroiksi

Valuuttamaksut maksetaan pääosin keskitetysti Valtiokonttorin pankkitileiltä ja niihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille. Rajavartiolaitoksen pankkitileiltä on maksettu yhteensä 13 PLN valuuttamaksua 28 361 euron edestä.

Rajavartiolaitos valtuutti Valtiokonttorin tekemään termiinisopimukset uusien MVX-valvontalentokoneiden maksuposteista. Termiinisopimuksilla Valtiokonttori hankki hankkeen maksupostien suuruisen summan dollareita (USD) sovituille maksupäiville. Termiinisopimuksella saadaan hankkeen maksut kiinnitettyä jo etukäteen sovittoon kurssiin eikä odotettavissa ole hankkeen kuluja kasvattavia kurssieroja.

#### 3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset

Palkat on kirjattu kirjanpitoon maksuperusteella.

Handi -valtion tilaamisen ja laskujen käsittelyjärjestelmän automaatioprosessiin menevien tilauksellisten laskujen kohdennukseen ei ole juurikaan tilinpäätöksessä puututtu, koska laskut kohdistuvat automaatioissa laskun kirjauspäivämäärän mukaiseen tilivuoteen eikä tilauksellisten laskujen osalta vastaanottopäivää voi järjestelmässä muuttaa. Vuoden 2025 puolelta siirrettiin tilanteessa 15.1.2025 yli 3 500 euron arvoiset sopimukselliset (12 kpl) ja tilaukselliset (2 kpl) laskut vuodelle 2024.

Joulukuun Nordea Rahoitus Oy:n vahvistettavien maksuaikakorttilaskujen osalta tehtiin kirjauspäivän massamuutos vuodelle 2024 (475 kpl/150 158 euroa). Pääsääntöisesti vahvistettavien laskujen osalta kohdennus on tehty oikeaan vuoteen asiatarkastajan toimesta ja laskujen (myös automaatioprosessissa oleviin) oikeaan kohdentamiseen kiinnitettiin edellisiä vuosia enemmän huomiota.

Omaisuus on arvostettu tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein, säännösten ja määräysten mukaisesti alla olevin poikkeuksin.

Rajavartiolaitos on aktivoinut tilivuoden aikana 18 yksikköä, jotka otettiin käyttöön jo vuoden 2023 puolella (10 kpl/syyskuussa ja 8 kpl/marraskuussa). Aktivointi viivästyi sen vuoksi, että hankinta oli projektoitu kahdeksi suureksi kokonaisuudeksi (siirrettävät 6M/kiinteät 12M yksiköt) ja tämän vuoksi aktivointi odotti viimeisten yksiköiden käyttöönottoa. Taseeseen aktivoitiin yhteensä 39 yksikköä kahdella eri arvolla, yhteensä 1 234 717 euroa. Vuoden 2023 valmistuneiden hankkeiden osalta yksiköiden poistolaskenta aloitettiin 1.1.2024 alkaen.

Itärajan esteen Pelkolan ja Sallan pilotit aktivoitiin joulukuussa 2024. Pelkolan osalta aitaosuuden vastaanotto oli tehty elokuussa 2023 ja taloudellinen loppuselvitys joulukuussa 2023 ja Sallan osalta aidan vastaanotto oli joulukuussa 2023 ja taloudellinen loppuselvitys syyskuussa 2024. Poistolaskenta alkoi molempien osuuskien osalta tammikuussa 2024. Lisäksi taseeseen aktivoitiin kameravalvonnan kehittämishanke (yht. 74 690 euroa), joka oli otettu käyttöön jo syyskuussa

2023 mutta tietokatkoksen vuoksi aktivointi viivästy. Kamerahankkeen poistolaskenta aloitettiin vuoden 2024 alusta.

Suomenlinnan merivartioaseman tankkauslaituri -hanke on keskeytyneenä vuoden 2025 odottaen toisaalla tehtävää ratkaisua hankkeen jatkosta. Hankkeen osalta keskeneräisten tilillä on 47 259 euroa.

Vaihto-omaisuutena on käsitelty ilma-alusten varaosa- ja varalaittevarastot, varusmieskomppanioiden ruokaloiden muonavarastot (ml. taistelumuonat) ja polttoainetarastot. Näiden omaisuuserien arvostus on tehty aineiden ja tarvikkeiden hankintahintaan ja polttoaineiden osalta inventointihetken (30.11.) hintaan.

#### **4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset**

Yksi toimittaja oli toimittanut vuoden 2023 ja 2024 aikana yhteensä 42 laskua (8 287 euroa) virheellisesti siten, että laskut eivät päätyneet Rajavartiolaitoksen laskujen käsittelyjärjestelmään. Laskut maksettiin tilikauden aikana ja niistä 3 578 euroa kohdistui tilikaudelle 2023.

Rajavartiolaitos on laskuttanut asiakkaalta Virpiniemen elokuussa 2021 puretusta laiturista vuokraa yhteensä 74 265 (sis. alv) euroa. Vuokrasopimusta ei oltu päivitetty puretun laiturin osalta eikä tietoa laskutusmuutoksesta siten oltu saatu. Rajavartiolaitos hyvitti saamansa 28 kuukauden vuokratulot vuonna 2024, palautus kohdistui puretun laiturin osalta neljä kuukautta vuoden 2021 ja kokonaan vuosien 2022 ja 2023 tuloihin.

Rajavartiolaitos on oikaissut yksittäisen projektin kirjanpitoa tilin 47000000 kautta vuosikuluksi yhteensä 968 400 euroa. Projekti oli perustettu taseeseen aktivoitavaksi, mutta hankkeesta ei syntynytkään lopulta Rajavartiolaitoksen omaisuuteen ja hallintaan kirjattavaa omaisuutta. Kyse oli pilottihankkeesta ja testiohjelmistosta, jota käytettiin vain testauksen ajan.

Vuonna 2023 tehtyä kulukirjausta korjattiin maksetuksi ennakoksi, 117 000 euroa.

Rajavartiolaitoksen tekemässä sisäisessä tarkastuksessa havaittiin, että ulkomaiselle toimittajalle oli kolmessa tapauksessa maksettu samasta koulutuksesta lasku kahteen kertaan. Kahdessa tapauksessa koulutuksesta oli saatu ennakkolasku, joka oli kirjattu suoraan kuluksi, eikä ennakkomaksuksi. Koulutuksen jälkeen toimittaja oli lähettänyt loppulaskun summaltaan 0 euroa, joka oli maksettu ennakkomaksun suuruisena uudestaan. Yhdessä tapauksessa sama lasku oli viety Handiin kahteen kertaan ja maksettu kahdesti. Rajavartiolaitokselle on palautettu maksu yhden ylimääräisen maksun osalta, mutta kahdessa tapauksessa ylimääräistä maksunpalautusta vielä odotetaan takaisin (yht. 36 900,00 euroa).

Muita merkittävän suuruisia, aikaisempiin vuosiin kohdistuvia laskutuksia, tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia ei ole ollut.

#### **5. Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen**

Ei ilmoitettavaa.

#### **6. Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa**

Ei ilmoitettavaa.



## 1. Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2024	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.20.01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	321 641 289,55	361 111 000	305 130 852,19		364 156 328,14				353 957 748,43	
	Bruttotulot	9 611 289,55	6 400 000	9 445 328,14		9 445 328,14				9 649 426,47	
	<b>Nettomenot</b>	<b>312 030 000,00</b>	<b>354 711 000</b>	<b>295 685 524,05</b>	<b>59 025 475,95</b>	<b>354 711 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>48 622 797,91</b>	<b>403 333 797,91</b>	<b>344 308 321,96</b>	<b>59 025 475,95</b>
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha)	Bruttomenot	8 112,85		2 285,89							
	Bruttotulot	0,00									
	<b>Nettomenot</b>	<b>8 112,85</b>	<b>2 286</b>	<b>2 285,89</b>			<b>2 286,89</b>	<b>0,00</b>			

## 1. Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## 1. Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
<b>26. Sisäministeriön hallinnonala</b>		<b>15 993 000,00</b>
Vuosi 2023		15 993 000,00
26.20.70.10. Itärajan este (KPY)	15 993 000,00	
<b>Pääloukat yhteensä</b>		<b>15 993 000,00</b>
Vuosi 2023		15 993 000,00

## 1. Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2024	2023
<b>Henkilöstökulut</b>	<b>174 042 573,44</b>	<b>161 173 327,36</b>
Palkat ja palkkiot	172 483 228,15	159 820 382,58
Tulosperusteiset erät	0,00	15 730,00
Lomapalkkavelan muutos	1 559 345,29	1 352 944,78
<b>Henkilösivukulut</b>	<b>33 221 817,03</b>	<b>32 220 065,65</b>
Eläkekulut	29 524 144,20	27 831 411,41
Muut henkilösivukulut	3 697 672,83	4 388 654,24
<b>Yhteensä</b>	<b>207 264 390,47</b>	<b>193 393 393,01</b>
Johdon palkat ja palkkiot, josta	778 302,74	2 626 091,56
- tulosperusteiset erät	0,00	15 730,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 339,12	2 640,00
Johto	1 000,00	2 160,00
Muu henkilöstö	1 339,12	480,00

Johtoon kuuluvia henkilöitä on määritelty uudestaan tilivuoden aikana ja tilanne vastaa nyt paremmin todellisuutta. Palkkiot sisältävät asevelvollisten ja kadettien päivärahoja 965 995 euroa (2023: 890 176 euroa).

# 1. Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttömaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Kom-luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuosina	Vuotuinen poisto-%
<b>112 Aineettomat oikeudet</b>				
11200000 Ostetut atk-ohjelmistot	1120010	Tasapoisto	5	20
11230000 Liittymismaksut	1123010	Tasapoisto	10	10
11290000 Muut aineettomat oikeudet	1129010	Tasapoisto	5	20
<b>114 Muut pitkävaikutteiset menot</b>				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140010	Tasapoisto	5	20
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140020	Tasapoisto	10	10
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot - Esim. vuokratiloihin tehdyt merkittävät perusparannustyöt.	1149010	Tasapoisto	10	10
<b>119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</b>				
11900000 Ennakkomaksut aineettomasta käyttömaisuudesta		Ei poistoja		
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttömaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät tietojärjestelmät	1191010	Ei poistoja		
<b>120 Maa-alueet</b>				
12000000 Metsäalueet	1200010	Ei poistoja		
12090000 Muut maa- ja vesialueet	1209010	Ei poistoja		
<b>122 Rakennukset</b>				
12220000 Teollisuusrakennukset	1222010	Tasapoisto	30	3,3
12230000 Varistorakennukset	1223010	Tasapoisto	20	5
12290000 Muut rakennukset	1229020	Tasapoisto	30	3,3
<b>123 Rakennelmat</b>				
12300000 Rakennelmat - Kontit, laitetilat, polttoainejärjestelmät, kiinteät varavoimat, sillat, laiturit, tornit	1230010	Tasapoisto	15	6,6
12300000 Rakennelmat - Muut rakennelmat, esim. varasto, kaarihallit, partiomajat, katokset, kodat, perusparannukset	1230030	Tasapoisto	20	5
<b>124 Rakenteet</b>				
12490000 Muut rakenteet - Valtakunnan raja-aita	1249030	Tasapoisto	50	2
12490000 Muut rakenteet - Valtakunnan raja-aidan sähköistys	1249010	Tasapoisto	30	3,3
<b>125-126 Koneet ja laitteet</b>				
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Partioajoneuvot, moottorikelkat, maastoajoneuvot, moottoripyörät	1250010	Tasapoisto	5	20
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Hallinnolliset ajoneuvot, traktorit, kuorma-autot, linja-autot	1250020	Tasapoisto	10	10
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Apuveneet, nopeat veneet, jääkulkuneuvot, vesijetit	1251010	Tasapoisto	7	14,3
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Rajavartiolaitokset ulkovartiolaivat ja raskaat ja kevyet rannikkovartiolaivat	1251020	Tasapoisto	30	3,3
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Partioveneet, meriveneet, ilmatyynyalukset, rannikkovartiioveneet	1251030	Tasapoisto	15	6,6
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Ilma-alusten elektroniikka ja valvontalaitteet	1252010	Tasapoisto	7	14,3
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Rajavartiolaitoksen ilma-alukset	1252020	Tasapoisto	25	4
12530000 Raskaat työkoneet	1253010	Tasapoisto	7	14,3
12540000 Kevyet työkoneet - Trukit	1254010	Tasapoisto	7	14,3
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3
12560000 Toimistokoneet ja -laitteet	1256010	Tasapoisto	5	20

12570000 Puhelinkeskukset ja viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5	20
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5	20
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet - Asiapapereiden tarkastuslaitteet	1259010	Tasapoisto	5	20
12600000 Muut tutkimuslaitteet - Ensihoitokalusto, defibrillaattorit, elvytyslaitteet, mitta- ja testilaitteet	1260010	Tasapoisto	5	20
12690000 Muut koneet ja laitteet - Kamerat, kamerajärjestelmät, siirtolaitteet, rajatarkastuslaitteet, valvontajärjestelmät, dronet, kulunvalvontalaitteistot - Liikunta- ja kuntosalivälineet - Pumppukalusto	1269010	Tasapoisto	5	20
12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntapuomit ja öljynkeräyssäiliöt (Suomen Ympäristökeskuksesta siirtyneet) -IE-valvontajärjestelmät, kulunvalvonta	1269020	Tasapoisto	10	10
12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntakalusto ja -laitteet, esim. talviharjakeräimet, raskaat puomit ja säiliöt	1269030	Tasapoisto	15	6,6
<b>127 Kalusteet</b>				
12700000 Asuinhuoneisto ja -toimistokalusteet	1270010	Tasapoisto	5	20
12790000 Muut kalusteet - Varastohyllyt, varaston kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20
<b>128 Muut aineelliset hyödykkeet</b>				
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poistoja		
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5	20
<b>129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</b>				
12980000 Keskeneräiset rakenteet - Keskeneräiset rakennelmat ja rakenteet, polttoaineiden jakelupisteet, tornit, laiturit ym.	1298010	Ei poistoja		
12990000 Keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät kalustohankinnat, valvontalaitteet ja tekniset valvontajärjestelmät	1299010	Ei poistoja		
<b>130 Käyttöomaisuusarvopaperit</b>				
13010000 Muut osakkeet	1301010	Ei poistoja		
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poistoja		

Rajavartiolaitoksen poistosuunnitelman (RVLdno2023-1110, 19.5.2023) mukaan

- Kaikki moottorikelkat ja mönkijät aktivoidaan käyttöomaisuuteen hankintahinnasta riippumatta.
- Kaikki perävaunut, lingot, vesakkosilppurit, säiliöperäkärret ja vedettävät maalilaitteet seurataan irtaimistokirjanpidossa hankintahinnasta riippumatta.
- Alusten perämoottorit ovat osa alusta. Uusien perämoottoreiden hankinta on korjausta tai kunnossapitoa - aluksen toimintakyvyn ylläpitoa - eikä niitä viedä käyttöomaisuuteen, vaikka ne olisivatkin ostettu etukäteen varastoon odottamaan aluksen perämoottorin rikkoontumista.
- Kaikki Virve-radiot seurataan yksilöinä Rajavartiolaitoksen irtaimistorekisterissä.
- Ilma-alusten varalaitteiden hankinta on osa ilma-alusten korjaus- ja kunnossapitoa eikä niitä viedä käyttöomaisuuteen vaan ne seurataan Gannet- varastokirjanpidon vaihto-omaisuudessa korjausarvolla hankintahinnasta riippumatta.
- Ilma-alusten maakalustoa ja testilaitteita ei viedä käyttöomaisuuteen vaan Gannet-varastokirjanpidon seurantaan.
- Vuokrattuun vuokrahuoneistoon Rajavartiolaitoksen tekemät merkittävät muutos- ja parannustyöt aktivoidaan muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

## 1. Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.2024</b>	<b>2 400 604,46</b>	<b>15 263 319,44</b>	<b>3 865 753,19</b>	<b>21 529 677,09</b>
Lisäykset	556 085,56	2 130 923,37	5 109 663,18	7 796 672,11
Vähennykset	0,00	0,00	-830 172,75	-830 172,75
<b>Hankintameno 31.12.2024</b>	<b>2 956 690,02</b>	<b>17 394 242,81</b>	<b>8 145 243,62</b>	<b>28 496 176,45</b>
Kertyneet poistot 1.1.2024	-1 123 723,98	-5 754 394,71	0,00	-6 878 118,69
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-452 160,43	-1 863 240,95	0,00	-2 315 401,38
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kertyneet poistot 31.12.2024</b>	<b>-1 575 884,41</b>	<b>-7 617 635,66</b>	<b>0,00</b>	<b>-9 193 520,07</b>
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2024</b>	<b>1 380 805,61</b>	<b>9 776 607,15</b>	<b>8 145 243,62</b>	<b>19 302 656,38</b>

Aineelliset hyödykkeet	120 Maa- ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet
<b>Hankintameno 1.1.2024</b>	<b>98 216,00</b>	<b>12 225 223,21</b>	<b>23 992 361,56</b>	<b>0,00</b>
Lisäykset	0,00	18 400,00	5 405 606,05	8 199 030,47
Vähennykset	0,00	-37 416,94	0,00	0,00
<b>Hankintameno 31.12.2024</b>	<b>98 216,00</b>	<b>12 206 206,27</b>	<b>29 397 967,61</b>	<b>8 199 030,47</b>
Kertyneet poistot 1.1.2024	0,00	-8 010 673,89	-6 599 566,26	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	33 607,95	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-468 553,39	-1 703 109,26	-176 615,43
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-3 808,99	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kertyneet poistot 31.12.2024</b>	<b>0,00</b>	<b>-8 445 619,33</b>	<b>-8 302 675,52</b>	<b>-176 615,43</b>
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2024</b>	<b>98 216,00</b>	<b>3 760 586,94</b>	<b>21 095 292,09</b>	<b>8 022 415,04</b>

	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.2024</b>	<b>367 982 110,02</b>	<b>743 752,12</b>	<b>42 500,00</b>	<b>62 905 994,22</b>	<b>467 990 157,13</b>
Lisäykset	17 098 299,47	775 752,51	0,00	228 030 024,57	259 527 114,07
Vähennykset	-892 778,46	-130 193,23	0,00	-22 785 222,00	-23 845 610,63
<b>Hankintameno 31.12.2024</b>	<b>384 187 631,03</b>	<b>1 389 311,40</b>	<b>42 500,00</b>	<b>268 150 797,79</b>	<b>703 671 660,57</b>
Kertyneet poistot 1.1.2024	-149 562 301,10	-291 794,24	0,00	0,00	-164 464 335,49
Vähennysten kertyneet poistot	780 628,73	130 193,23	0,00	0,00	944 429,91
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-24 004 883,98	-205 026,59	0,00	0,00	-26 558 188,65
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	-112 149,73	0,00	0,00	0,00	-115 958,72
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kertyneet poistot 31.12.2024</b>	<b>-172 786 556,35</b>	<b>-366 627,60</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>-190 078 094,23</b>
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2024</b>	<b>211 401 074,68</b>	<b>1 022 683,80</b>	<b>42 500,00</b>	<b>268 150 797,79</b>	<b>513 593 566,34</b>

## 1. Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut

<b>Rahoitustuotot</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>	<b>Muutos 2024-2023</b>
Korot euromääräisistä saamisista	1 526,04	620,94	905,10
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelaitosten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
<b>Rahoitustuotot yhteensä</b>	<b>1 526,04</b>	<b>620,94</b>	<b>905,10</b>
<b>Rahoituskulut</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>	<b>Muutos 2024-2023</b>
Korot euromääräisistä veloista	33 603,33	3 872,57	29 730,76
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
<b>Rahoituskulut yhteensä</b>	<b>33 603,33</b>	<b>3 872,57</b>	<b>29 730,76</b>
<b>Netto</b>	<b>-32 077,29</b>	<b>-3 251,63</b>	<b>-28 825,66</b>

Yhdelle toimittajalle maksettiin merkittävä viivästyssakko 26 862 euroa. Sakon maksu liittyi sopimukseen, jossa toimitetut tuotteet viivästyivät niin, että viive oikeutti Rajavartiolaitoksen saamaan hyvityksenä sopimussakkoa. Asian selvittelyn ajan toimittajan laskujen maksu jäädettiin. Sakkohyvityksinä toimittajalta saatiin 1 094 606 euroa.

## 1. Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## 1. Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## 1. Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

# 1. Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut monivuotiset vastuut

## Valtiontakaukset ja -takuut

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## Muut monivuotiset vastuut

### Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

Euroina	Talousarviomenot 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha-tarve 2027
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	25 483 957,75	60 718 938,39	5 752 108,50	4 281 200,00

Rajavartiolaitoksella on 14 vuokrasopimusta, joihin liittyy jäännösarvovastuu, yhteensä 31,8 milj. euroa. Jäännösarvovastuut on huomioitu vastuuliitteen taulukko-osuudessa irtisanomisaikana. Tulevien vuosien määrärahatarpeissa ei ole mukana sellaiset koneiden ja laitteiden ylläpitosopimukset, joista rikkoontumisen ja korjaamisen johdosta syntyy kuluja. Näiden sopimusten tulevia määrärahatarpeita ei voida arvioida riittävällä tarkkuudella.

### Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

Euroina Pelastuslaki (379/2011) 27a §. Alla olevien määrärahat ovat momentilla 26.10.25.	Talousarviomenot 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha-tarve 2027
Sopimus alusöljyvahinkojen torjuntapalvelut avomeriolosuhteissa, Perämeri, RVLdno-2020-851	1 022 950,00	1 029 100,00	0,00	
Sopimus alusöljyvahinkojen torjuntapalvelut avomeriolosuhteissa, Itäinen Suomenlahti, RVLdno-2019-1147	974 510,00	978 900,00	978 900,00	978 900,00
Sopimus alusöljyvahinkojen torjuntapalvelut avomeriolosuhteissa, Merenkurkku, RVLdno-2020-1883	663 213,00	668 204,57	668 204,57	668 204,57
Sopimus Suomen Saaristovarustamo Oy Kotka-Pyhtää, RVLdno-2021-2038, 14.2.2023	248 999,67	251 000,00	251 000,00	251 000,00
Sopimus Suomen Saaristovarustamo Oy Hiittisten reittialue, RVLdno-2024-263	289 752,00	312 495,00	312 495,00	312 495,00
<b>Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä</b>	<b>3 199 424,67</b>	<b>3 239 699,57</b>	<b>2 210 599,57</b>	<b>2 210 599,57</b>
<b>Muut monivuotiset vastuut yhteensä</b>	<b>28 683 382,42</b>	<b>63 958 637,96</b>	<b>7 962 708,07</b>	<b>6 491 800,00</b>

## 1. Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## 1. Liite 14 Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## 1. Liite 15 Velan muutokset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.



## **1. Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio**

Rajavartiolaityksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

## **1. Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot**

Rajavartiolaityksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

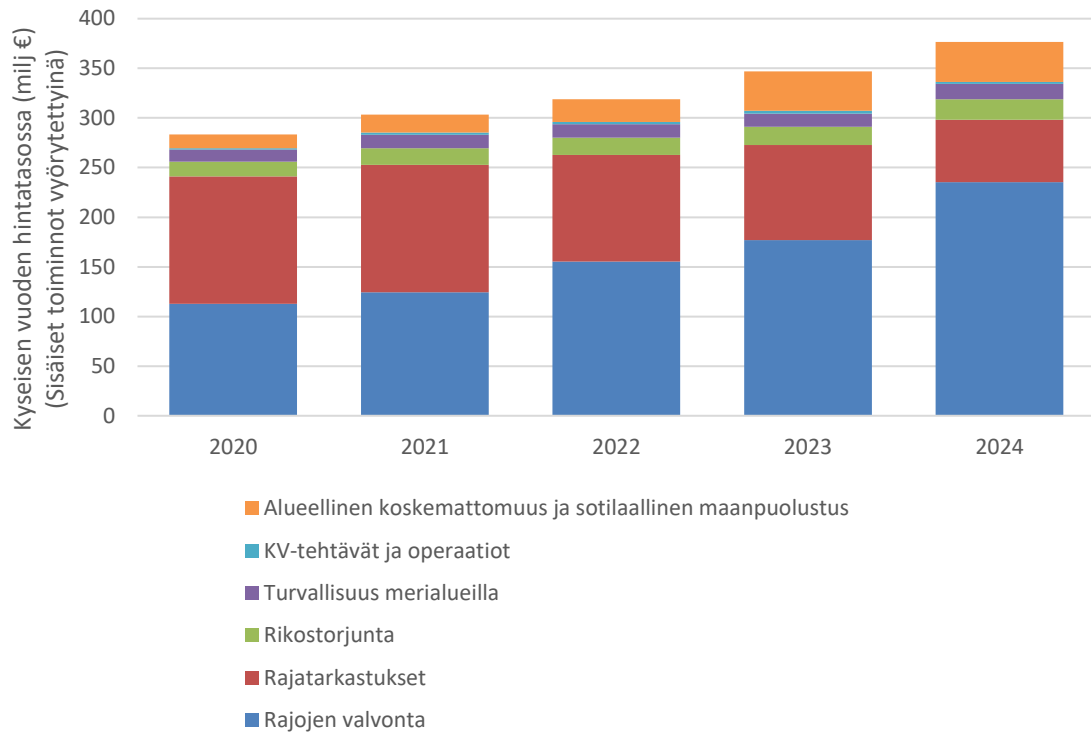
## **1. Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista**

Rajavartiolaityks on tuottanut kiinteistönhoitopalveluja Senaatti-kiinteistölle. Palvelu sisältää Senaatin hallinnassa ja hoitovastuulla oleviin kiinteistöihin liittyviä lumi- ja vihertöitä niissä kohteissa, joissa se on kokonaistaloudellisesti edullisempaa Rajavartiolaityksen hoitamana. Rajavartiolaityksen tulot olivat näistä palveluista tilivuoden aikana yhteensä 7 200 euroa. Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelman esittämisen rajana tilinpäätöksessä on kilpailulain (948/2011, 30 d §) mukaan 40 000 euron vuotuiset tulot ko. toiminnasta. Tuloslaskelmaa ei esitetä tilinpäätöksen liitteenä.

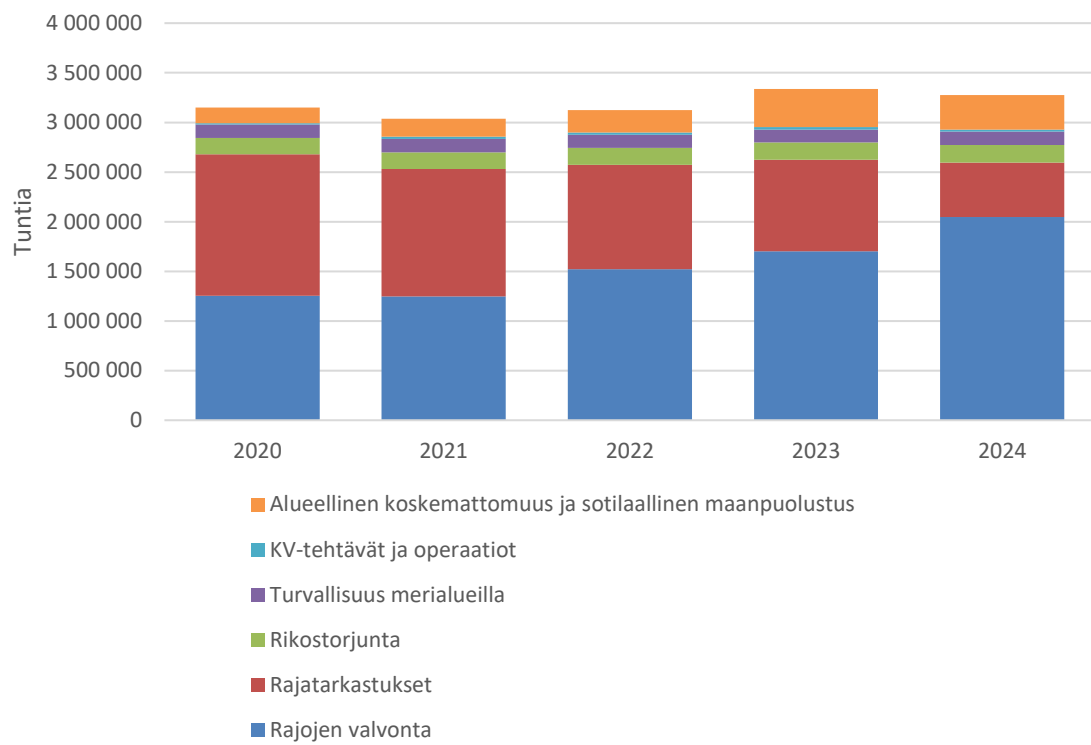
## 2. Muut liitteet

### 2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö

#### Kustannukset



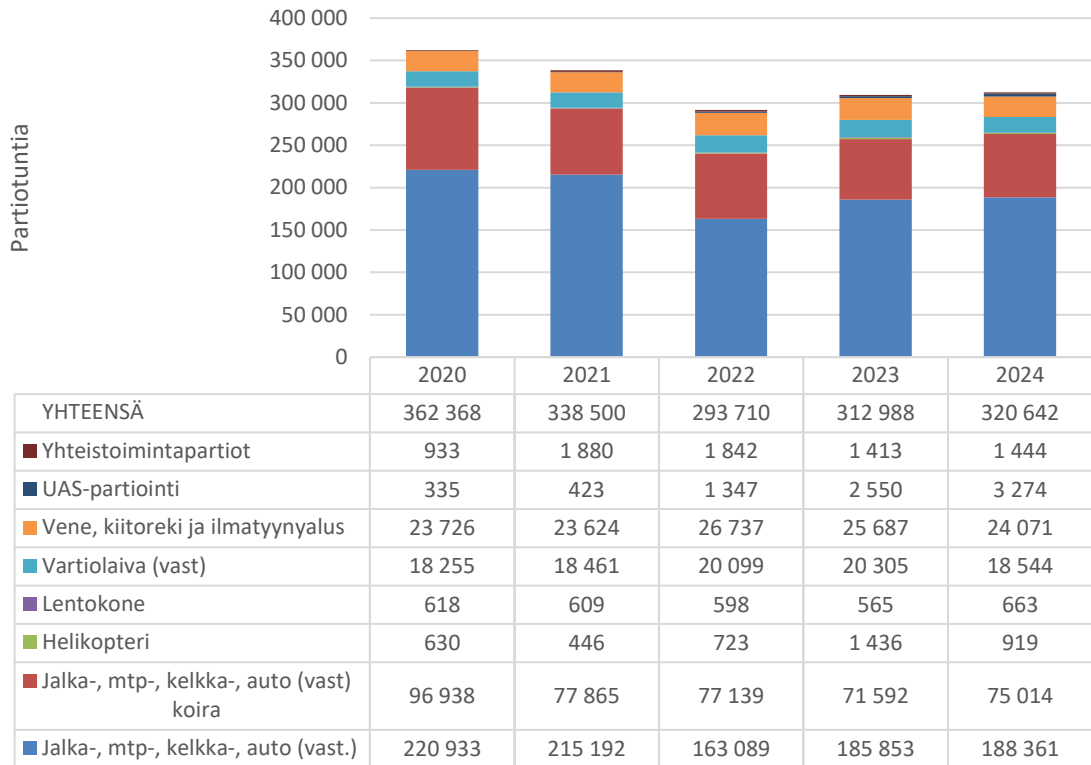
## Operatiivisen toiminnan työajankäyttö



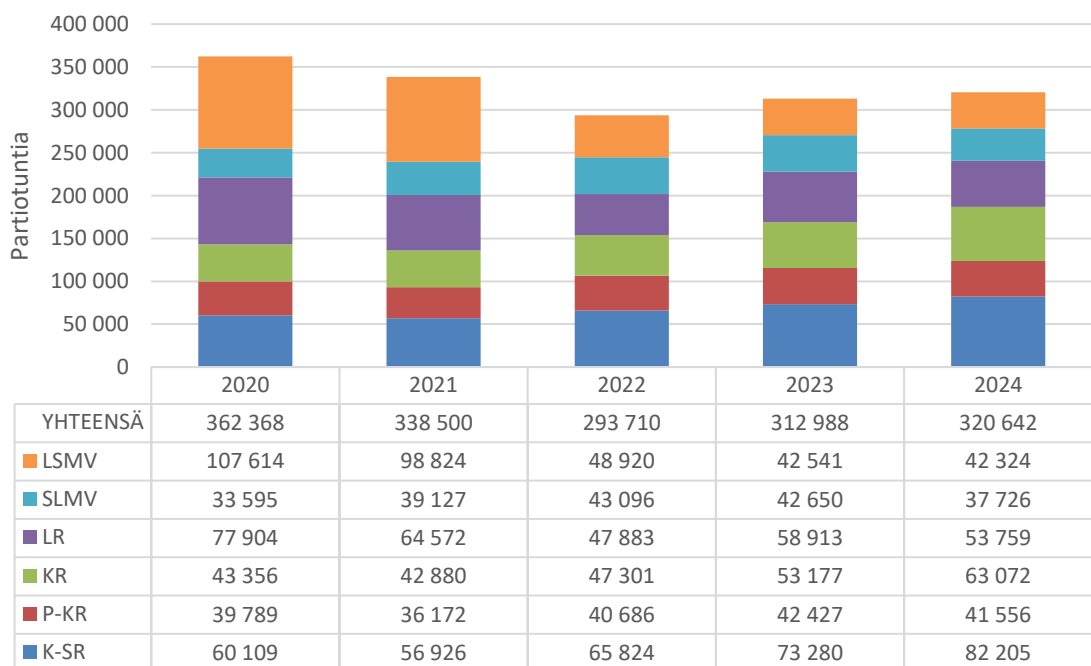
## 2.2 Rajojen valvonta

### Partiointi

#### Kokonaismäärä

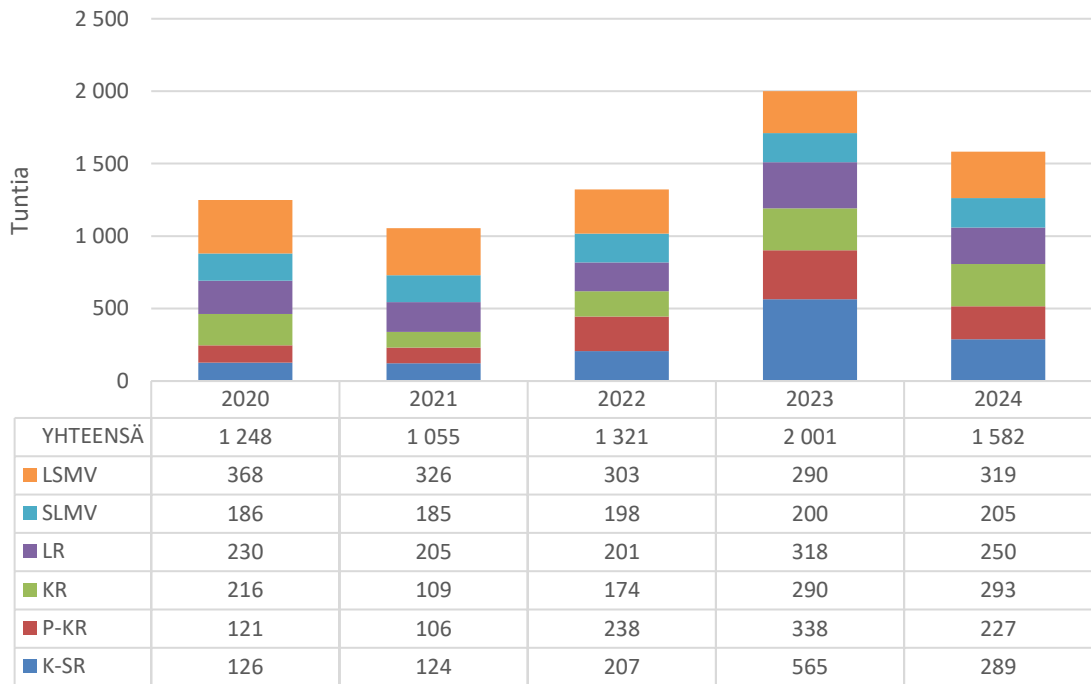


#### Hallintoyksiköittäin



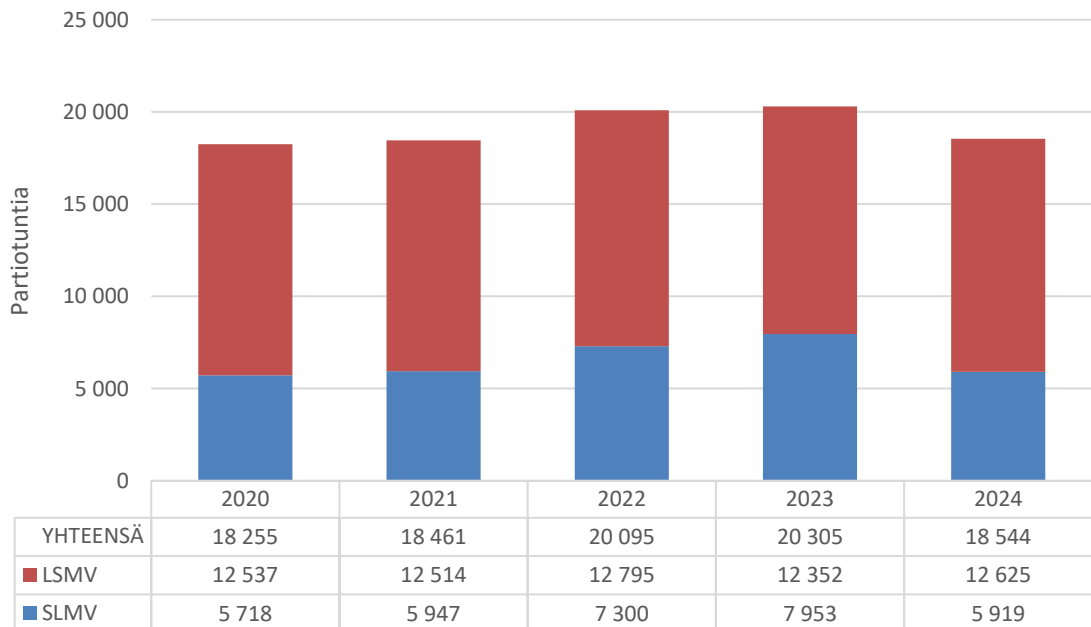
## Ilma-aluspartiointi

### Hallintoyksiköittäin



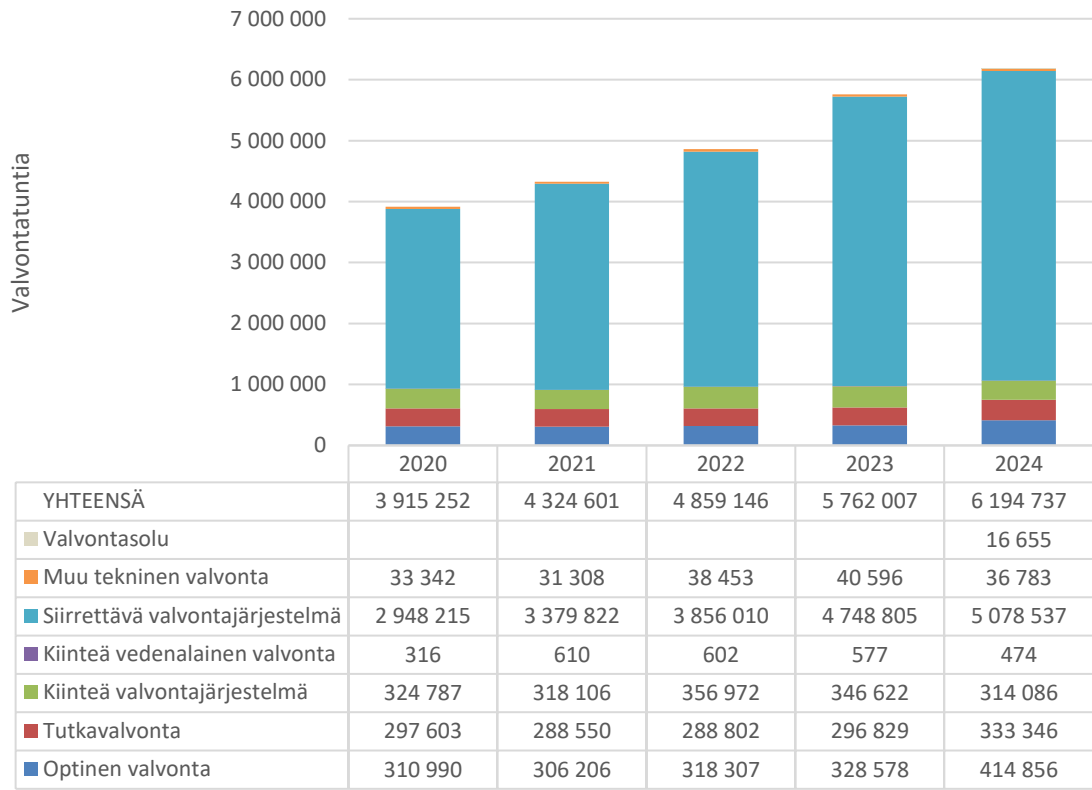
## Vartioaluspartiointi

### Hallintoyksiköittäin

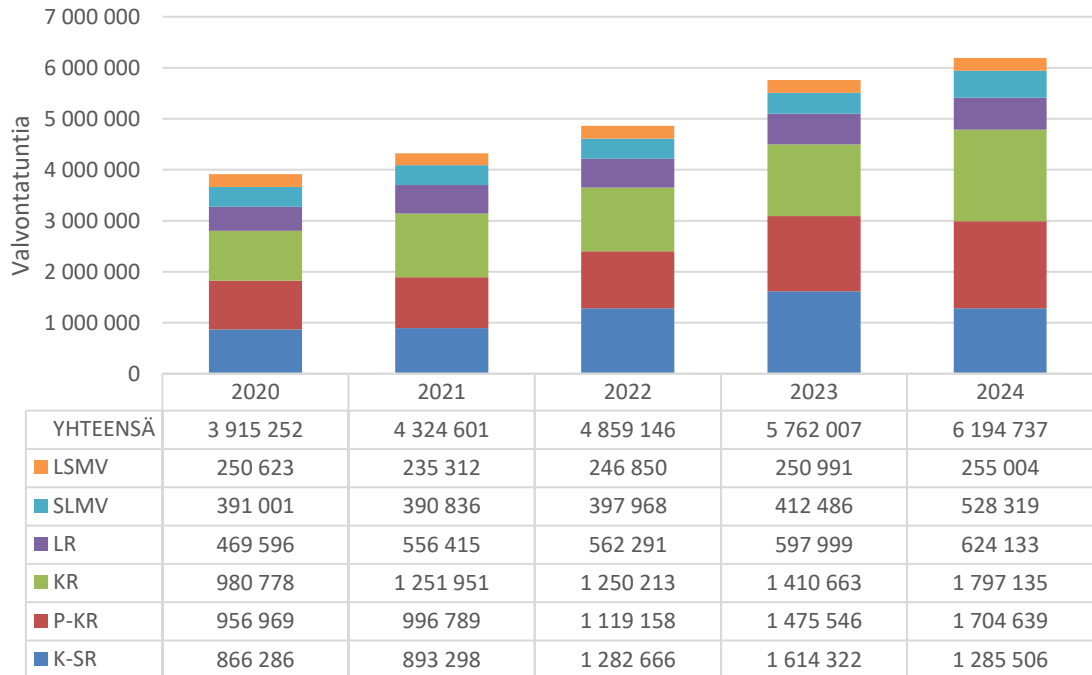


## Tekninen valvonta

### Kokonaismäärä

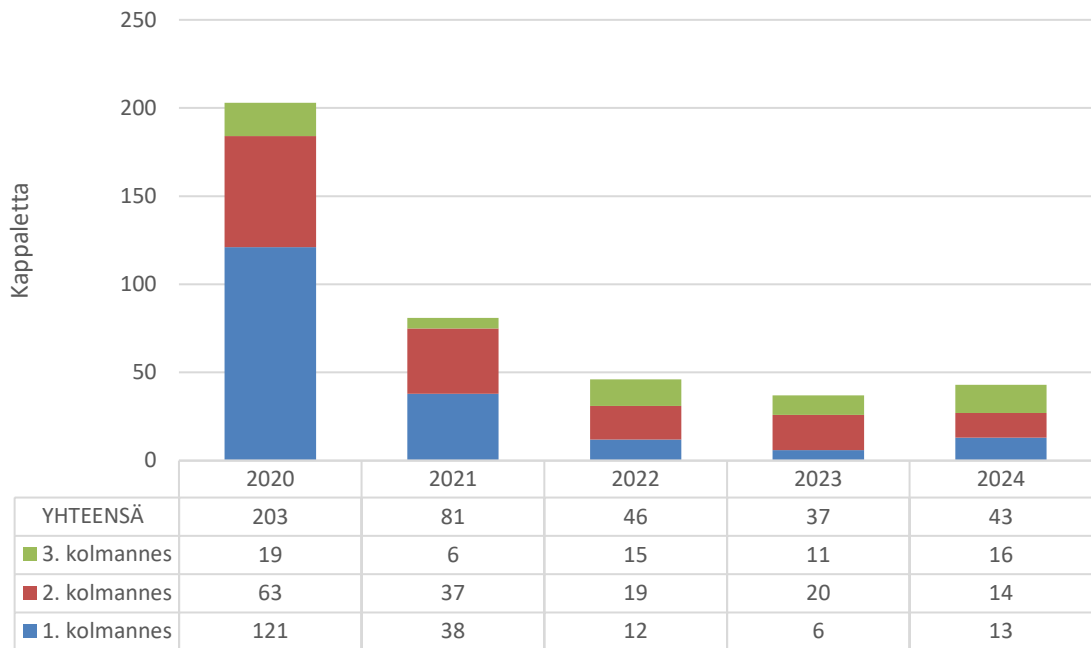


### Hallintoyksiköittäin

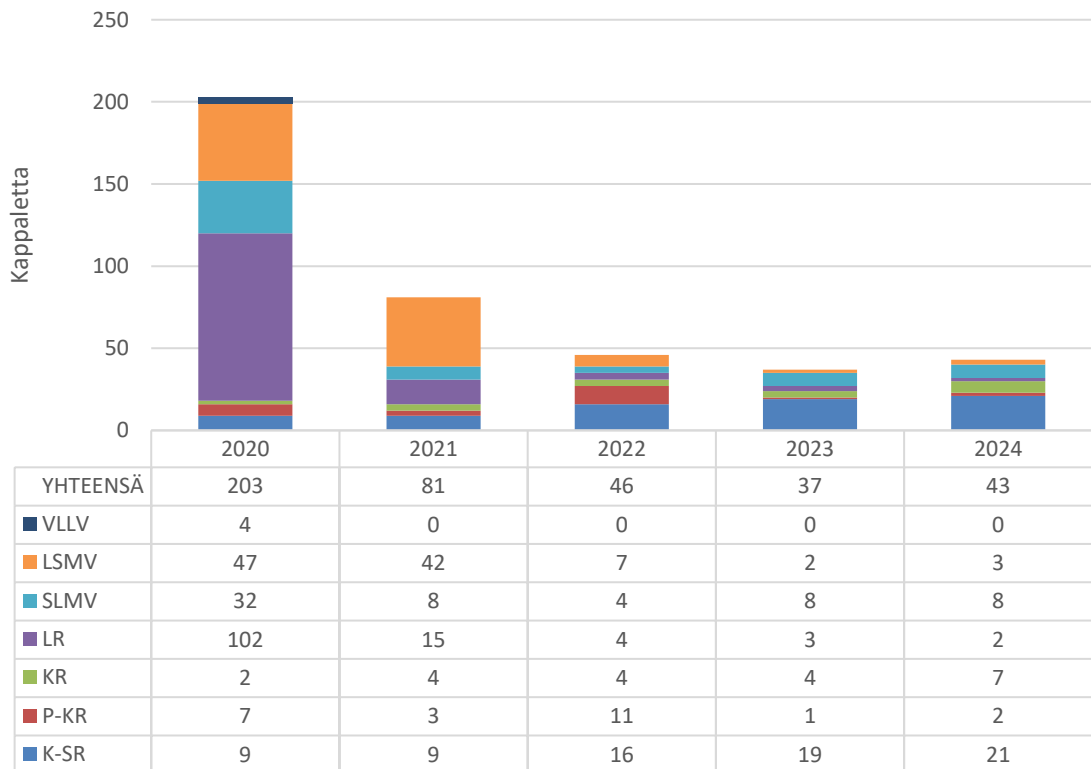


## Rajatapahtumat raja- ja merialueella

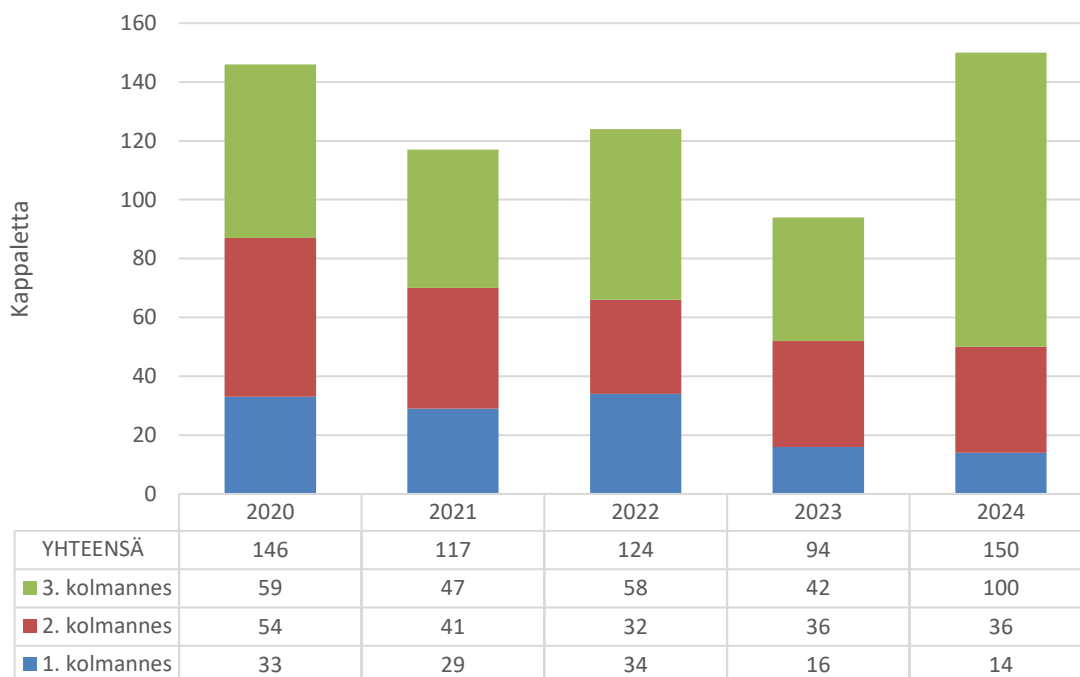
### Luvattomat rajanylitykset (hlö, ilma-alus, alus)



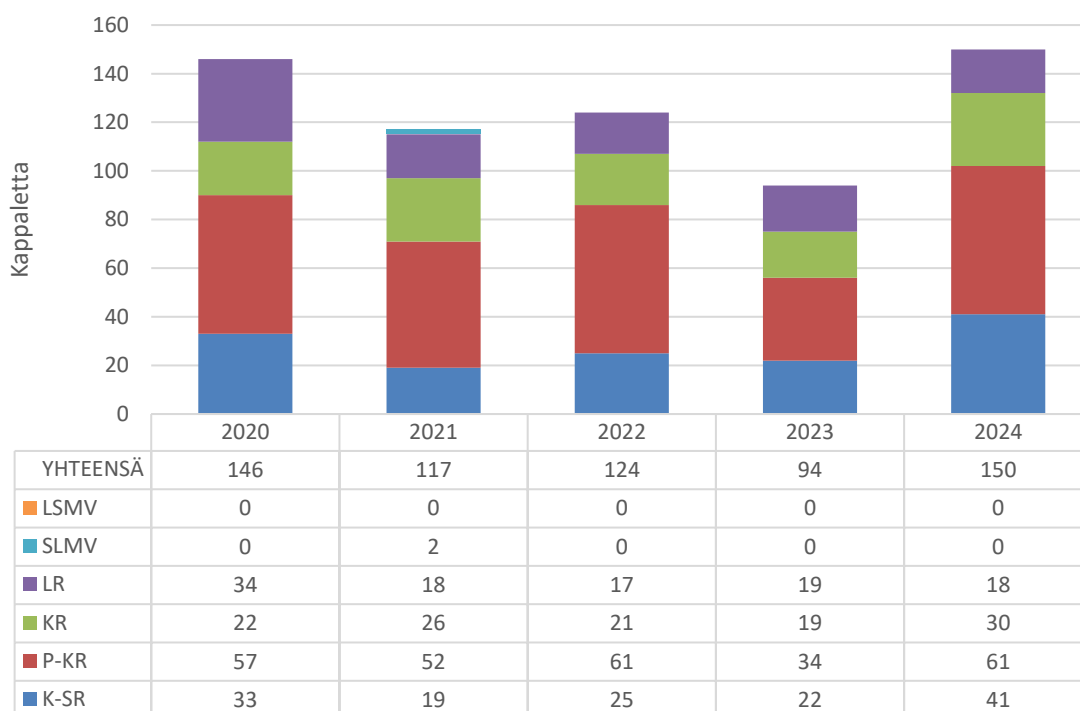
### Hallintoyksiköittäin



## Rajajärjestyssopimuksen rikkomukset (hlöt, kotieläimet, muut)



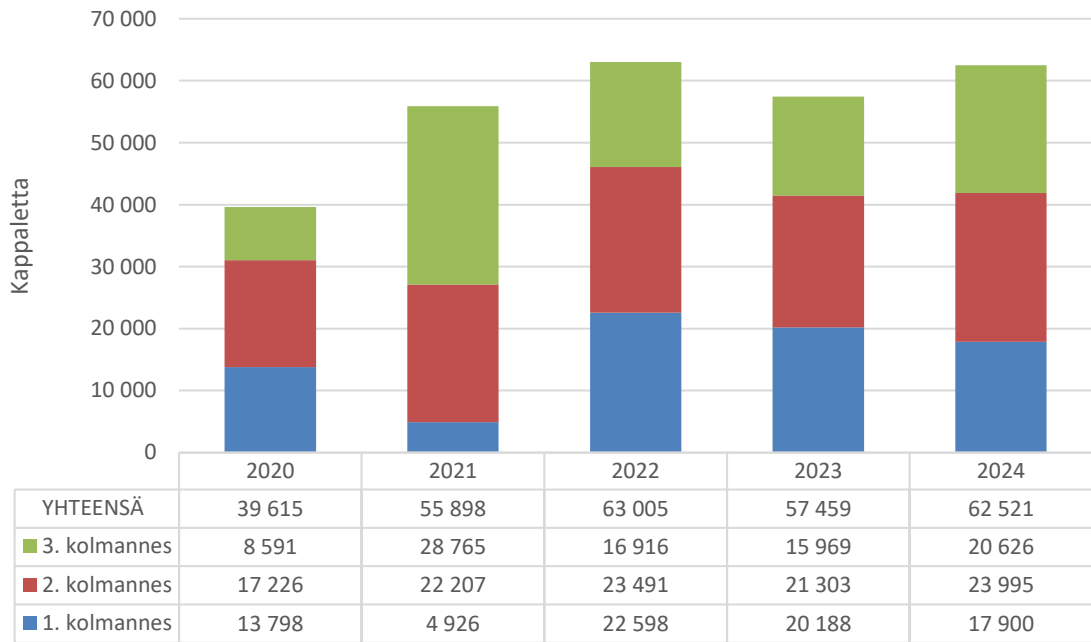
## Hallintoyksiköittäin



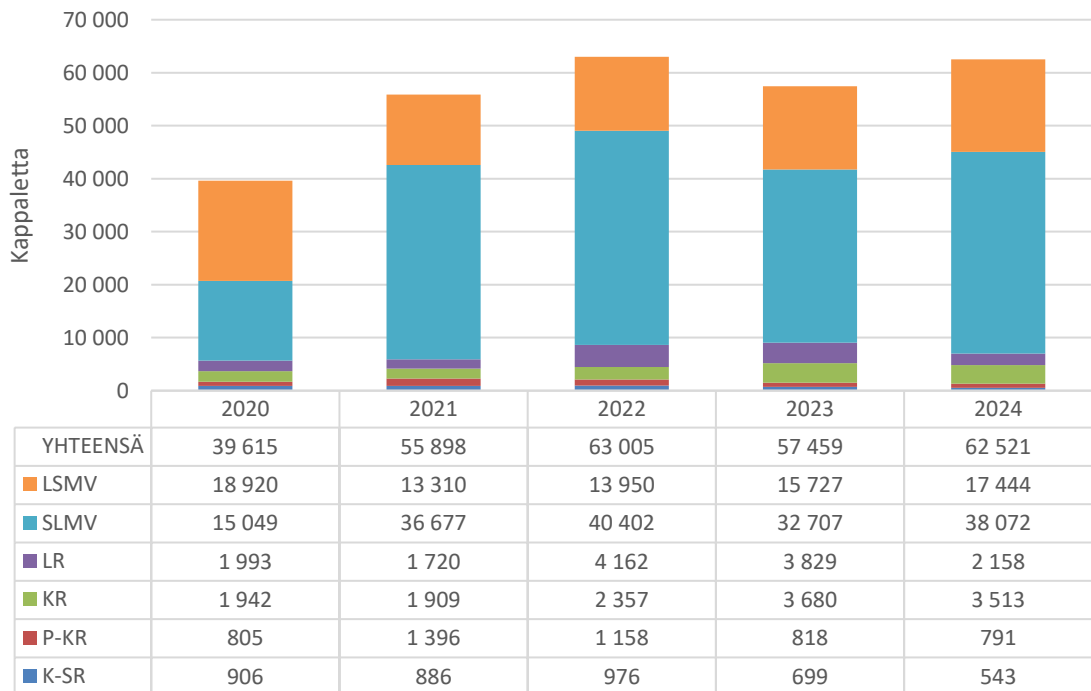


## Muut suoritteet raja- ja merialueella

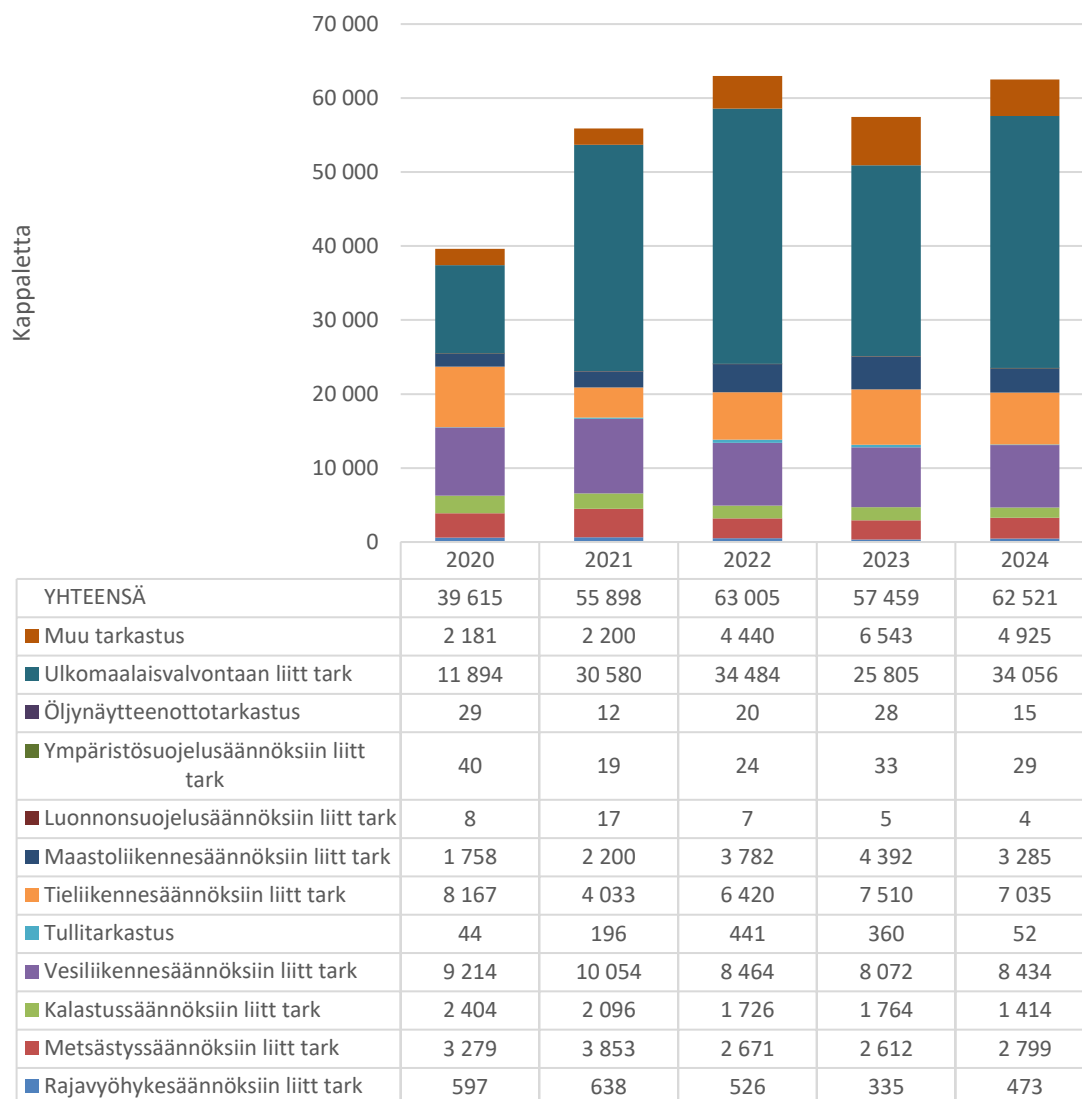
### Tarkastukset



### Hallintoyksiköittäin



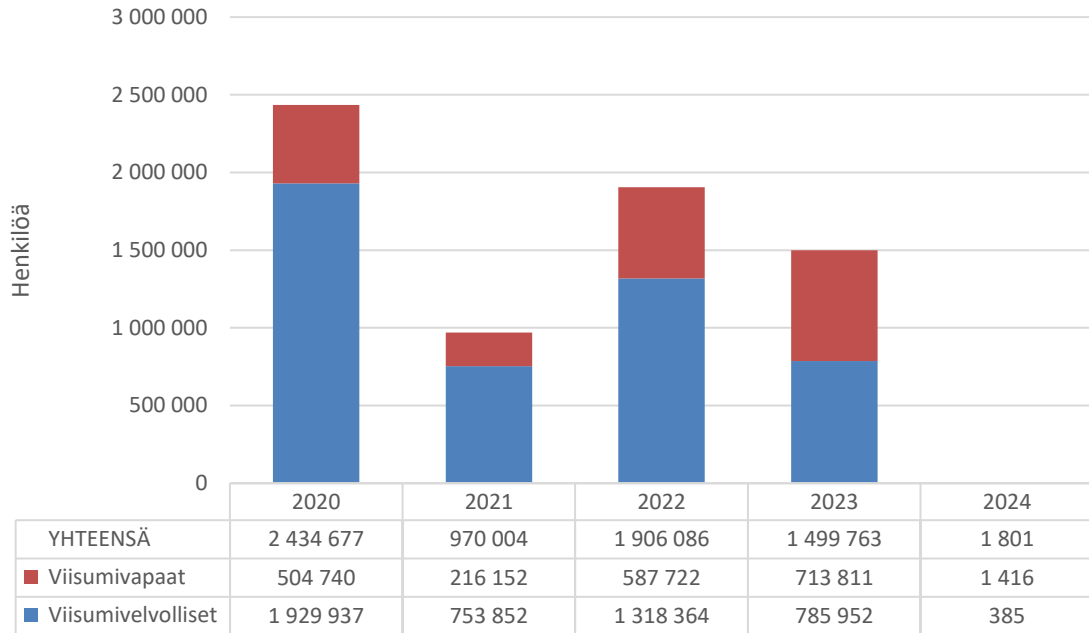
## Lajeittain



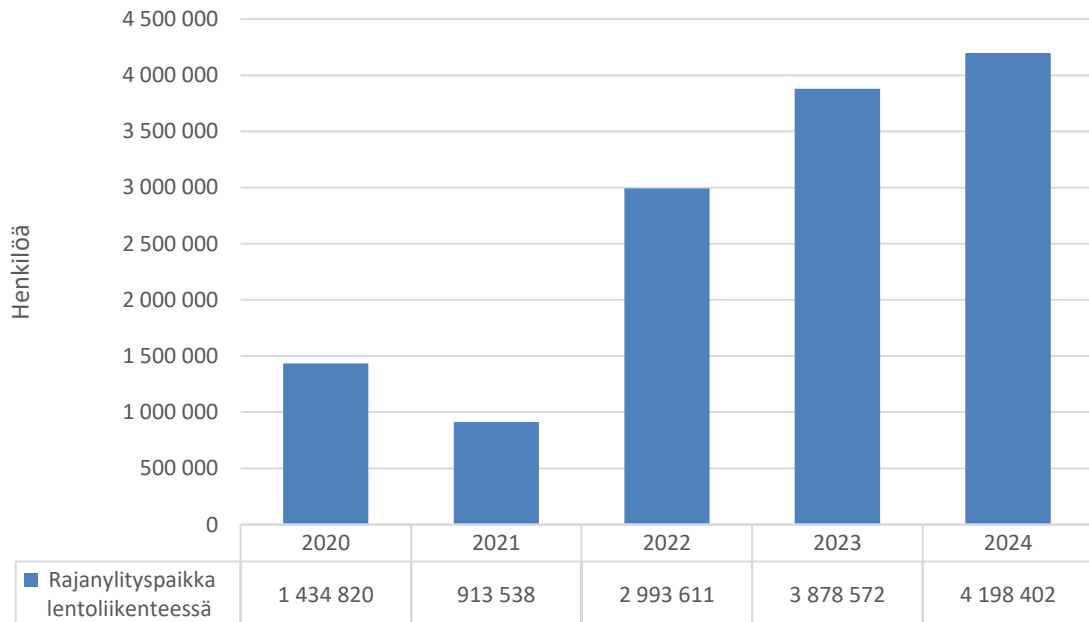
## 2.3 Rajatarkastukset

### Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä

#### Itärajan liikenne



#### Lentoliikenne



# Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain

## Lentoasemat

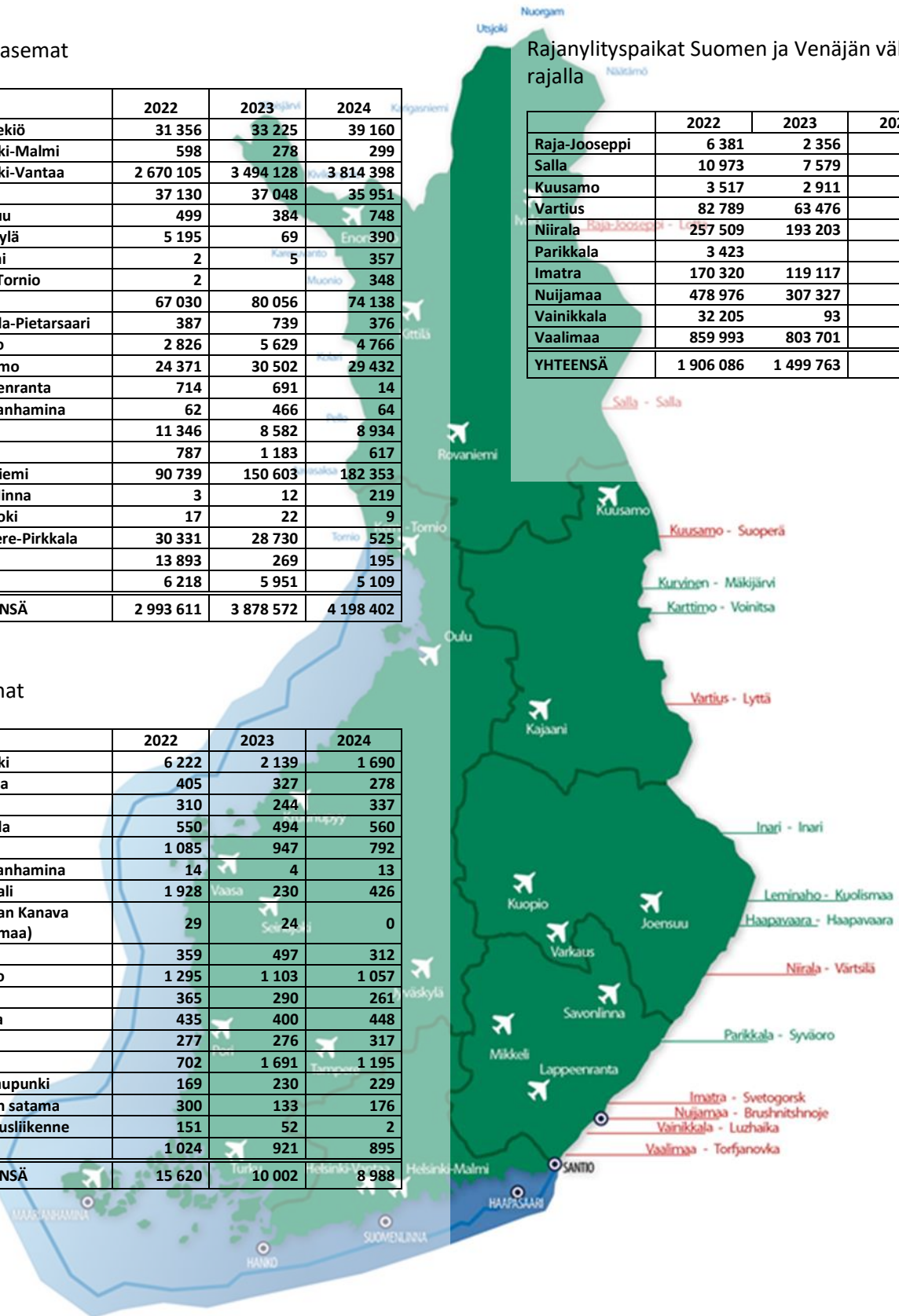
	2022	2023	2024
Enontekiö	31 356	33 225	39 160
Helsinki-Malmi	598	278	299
Helsinki-Vantaa	2 670 105	3 494 128	3 814 398
Ivalo	37 130	37 048	35 951
Joensuu	499	384	748
Jyväskylä	5 195	69	390
Kajaani	2	5	357
Kemi-Tornio	2		348
Kittilä	67 030	80 056	74 138
Kokkola-Pietarsaari	387	739	376
Kuopio	2 826	5 629	4 766
Kuusamo	24 371	30 502	29 432
Lappeenranta	714	691	14
Maarianhamina	62	466	64
Oulu	11 346	8 582	8 934
Pori	787	1 183	617
Rovaniemi	90 739	150 603	182 353
Savonlinna	3	12	219
Seinäjoki	17	22	9
Tampere-Pirkkala	30 331	28 730	525
Turku	13 893	269	195
Vaasa	6 218	5 951	5 109
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>2 993 611</b>	<b>3 878 572</b>	<b>4 198 402</b>

## Satamat

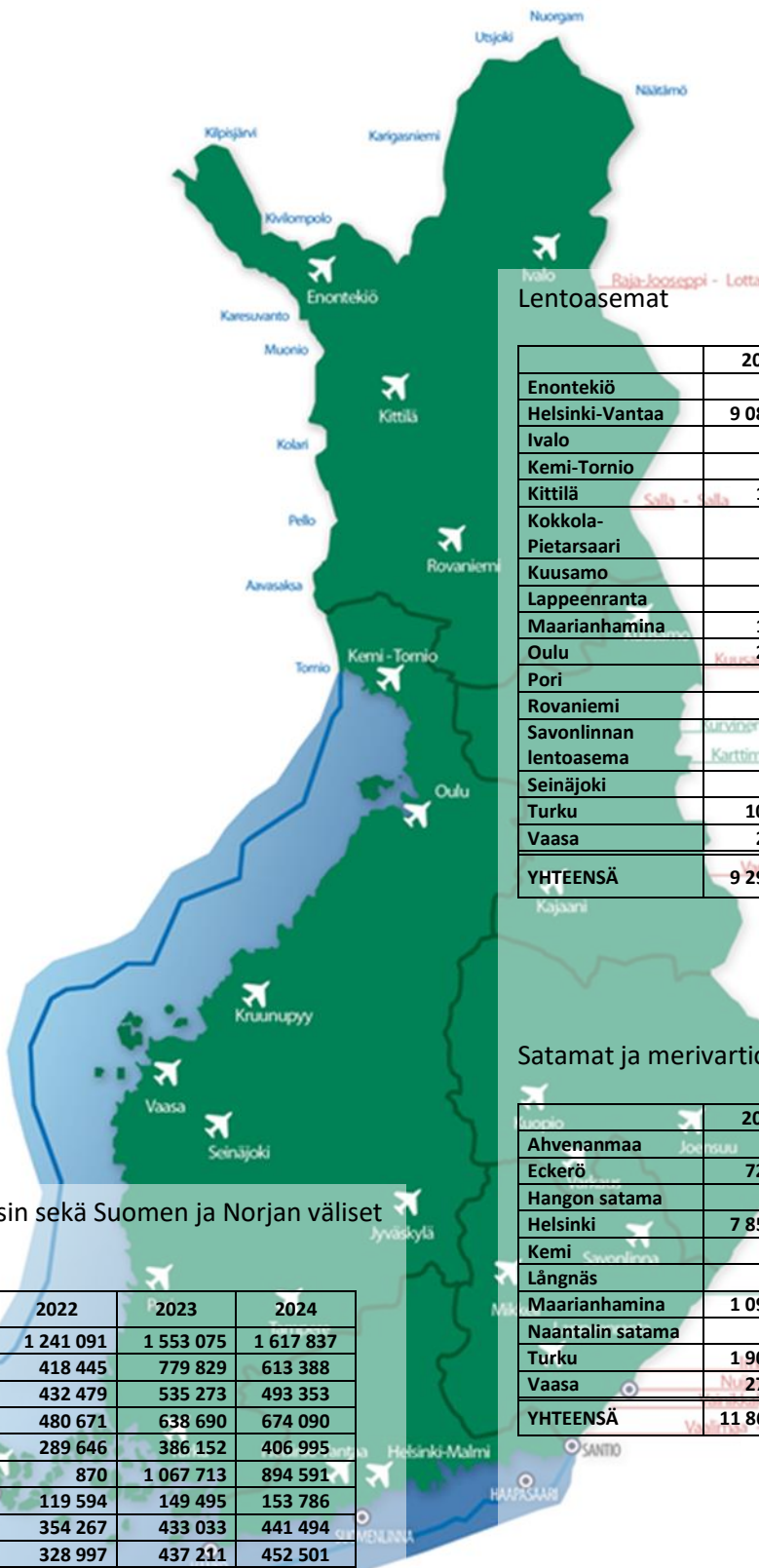
	2022	2023	2024
Helsinki	6 222	2 139	1 690
Hamina	405	327	278
Hanko	310	244	337
Kokkola	550	494	560
Kotka	1 085	947	792
Maarianhamina	14	4	13
Naantali	1 928	230	426
Saimaan Kanava (Nuijamaa)	29	24	0
Pori	359	497	312
Porvoo	1 295	1 103	1 057
Raahe	365	290	261
Rauma	435	400	448
Tornio	277	276	317
Turku	702	1 691	1 195
Uusikaupunki	169	230	229
Vaasan satama	300	133	176
Huvialusliikenne	151	52	2
Muu	1 024	921	895
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>15 620</b>	<b>10 002</b>	<b>8 988</b>

## Rajanylityspaikat Suomen ja Venäjän välisellä rajalla

	2022	2023	2024
Raja-Jooseppi	6 381	2 356	
Salla	10 973	7 579	
Kuusamo	3 517	2 911	
Vartiuss	82 789	63 476	2
Niirala	257 509	193 203	267
Parikkala	3 423		
Imatra	170 320	119 117	
Nuijamaa	478 976	307 327	1 418
Vainikkala	32 205	93	114
Vaalimaa	859 993	803 701	
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>1 906 086</b>	<b>1 499 763</b>	<b>1 801</b>



## Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajalienteessä



### Lentoasemat

	2022	2023	2024
Enontekiö	2		
Helsinki-Vantaa	9 081 842	10 237 260	16 405 902
Ivalo	3 907	27 973	35 443
Kemi-Tornio	748	1 601	1 863
Kittilä	15 655	110 565	138 746
Kokkola-Pietarsaari	7 098	4 679	4 373
Kuusamo	6 468		
Lappeenranta	554		
Maarianhamina	10 765	16 995	20 684
Oulu	28 039	33 397	68 621
Pori	2 682	2 913	2 859
Rovaniemi	4 681	129 771	237 420
Savonlinnan lentoasema	14		
Seinäjoki	4		
Turku	107 022	225 293	248 646
Vaasa	24 751	45 105	73 142
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>9 294 232</b>	<b>10 835 552</b>	<b>17 237 699</b>

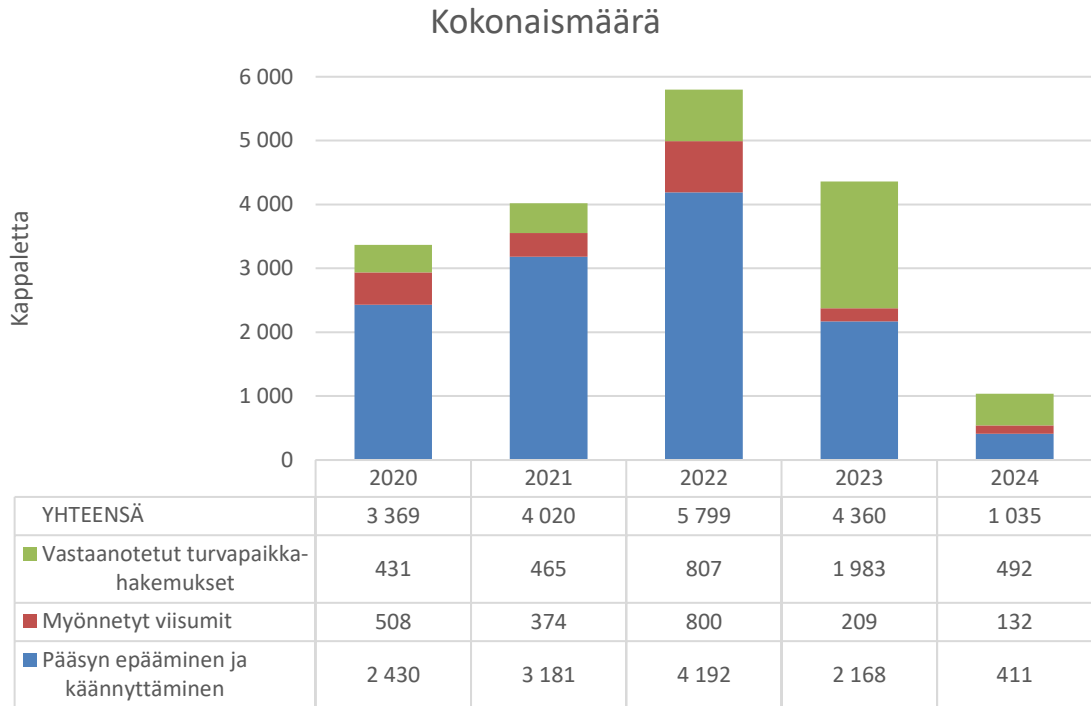
### Satamat ja merivartioasemat

	2022	2023	2024
Ahvenanmaa			3
Eckerö	727 197	1 084 580	1 051 128
Hangon satama	88	209	
Helsinki	7 853 802	8 583 710	9 233 197
Kemi	2 415		
Långnäs	6 660	14 318	28 874
Maarianhamina	1 098 312	738 782	632 218
Naantalin satama	1 905	2	
Turku	1 900 481	1 928 634	1 730 627
Vaasa	270 658	278 344	253 229
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>11 861 518</b>	<b>12 628 579</b>	<b>12 929 276</b>

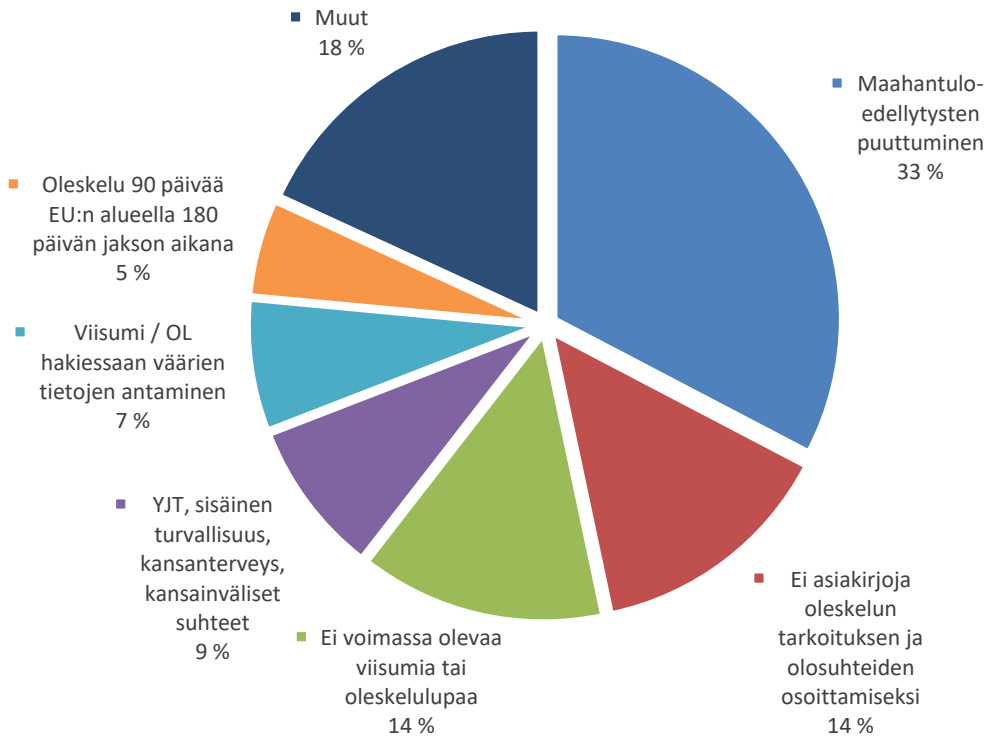
### Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan väliset rajaosuudet

	2022	2023	2024
Aavasaksa	1 241 091	1 553 075	1 617 837
Karesuvanto	418 445	779 829	613 388
Karigasniemi	432 479	535 273	493 353
Kilpisjärvi	480 671	638 690	674 090
Kivilompolo	289 646	386 152	406 995
Kolari	870	1 067 713	894 591
Muonio	119 594	149 495	153 786
Nuorgam	354 267	433 033	441 494
Näätämö	328 997	437 211	452 501
Pello	731 770	925 479	1 081 185
Tornio	10 179 101	12 151 644	13 039 965
Utsjoki	95 154	129 540	134 547
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>14 672 085</b>	<b>19 187 134</b>	<b>20 003 732</b>

## Havainnot ja jatkotoimenpiteet

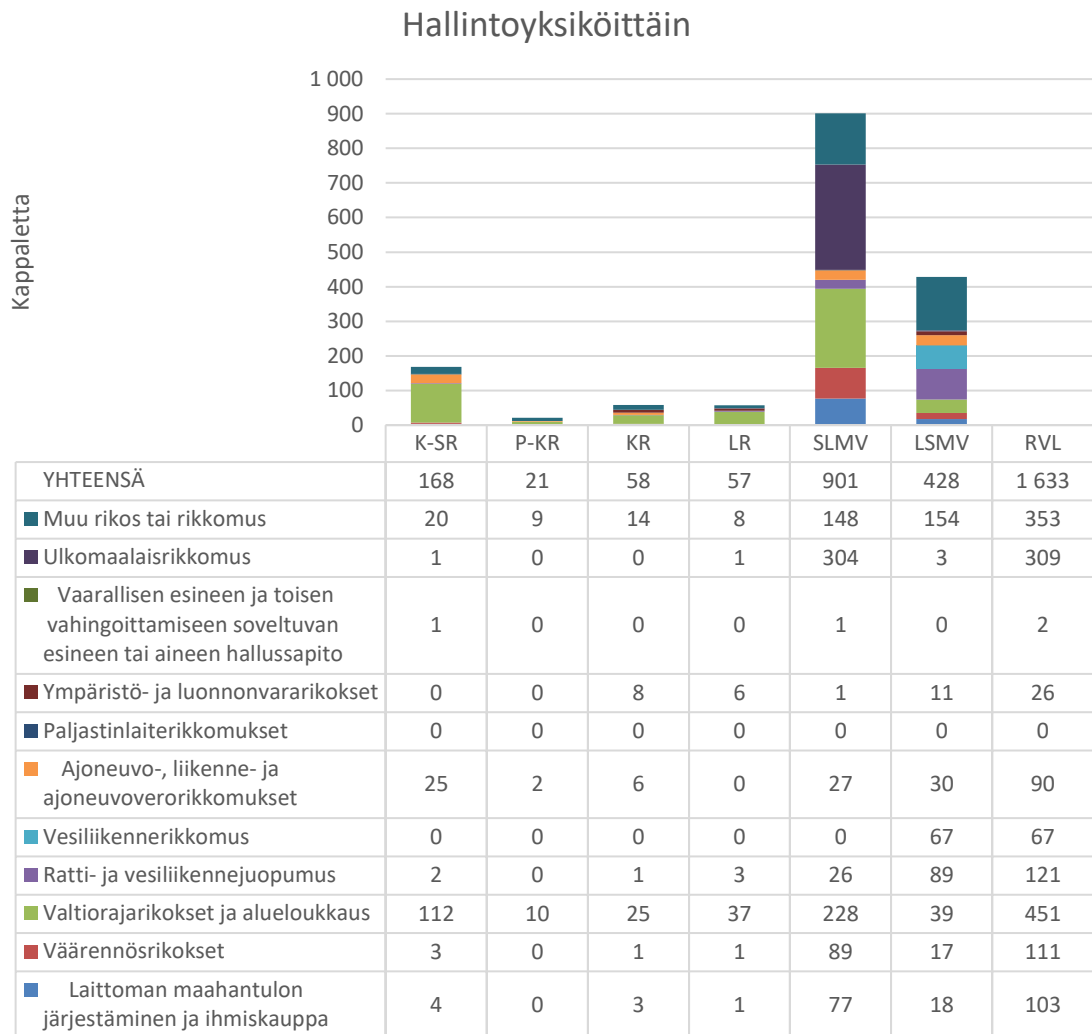


## Käännäysperusteet vuonna 2024

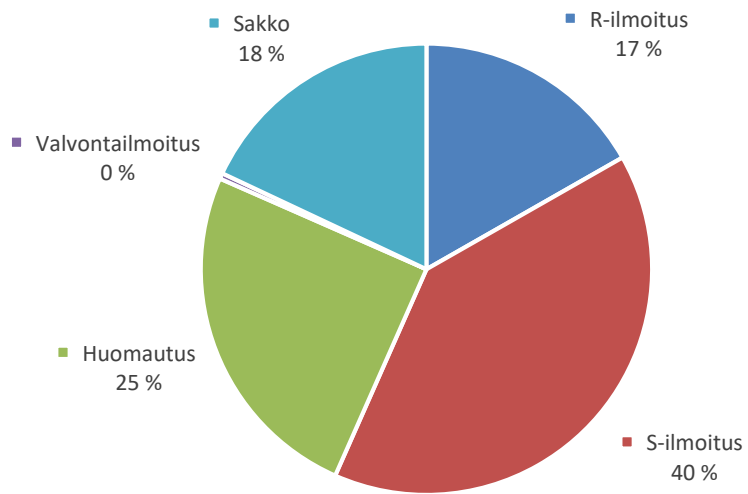


## 2.4 Rikostorjunta

### Esitutkintaan tulleet tapaukset 2024



## Jatkotoimenpiteet vuonna 2024

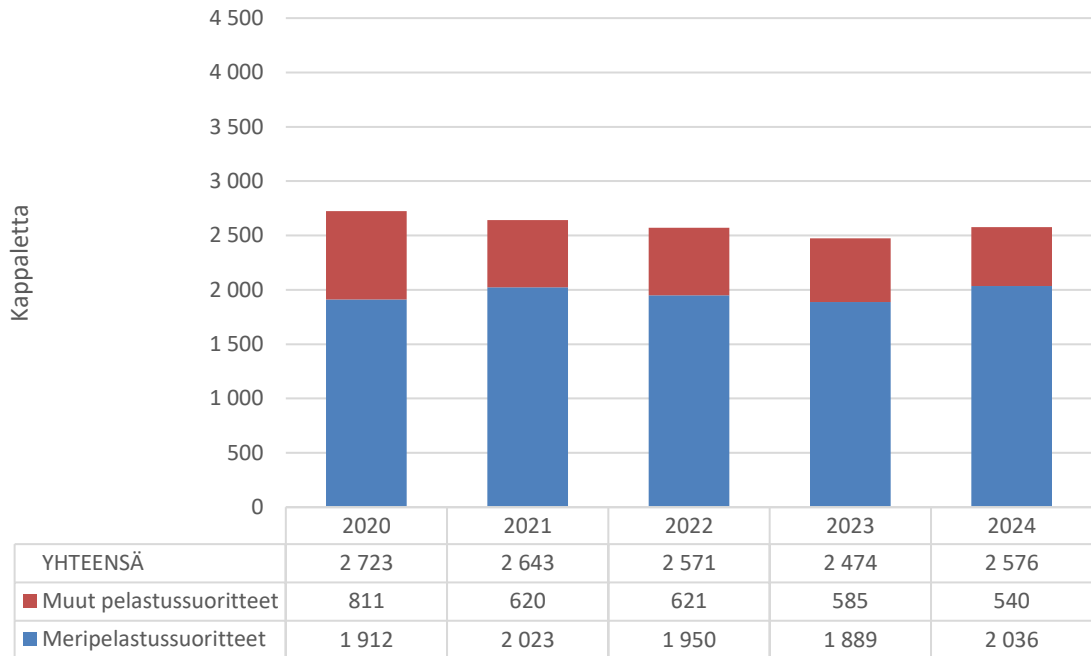




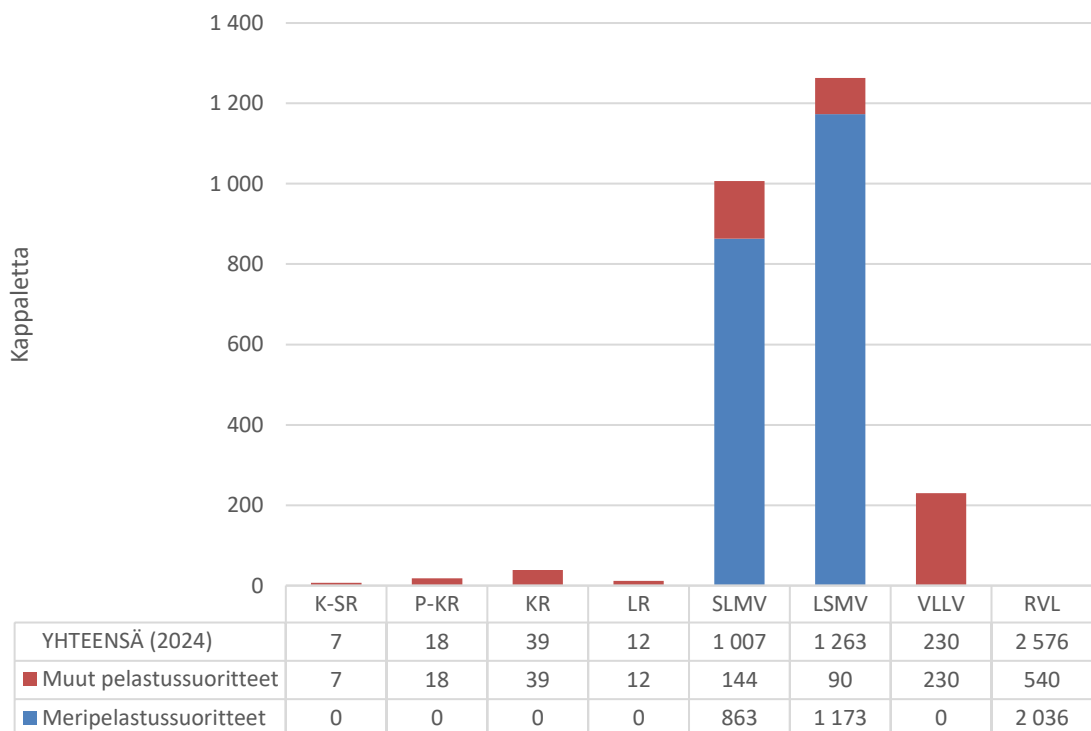
## 2.5 Turvallisuus merialueilla

### Pelastus- ja avustussuoritteet

#### Kokonaismäärä

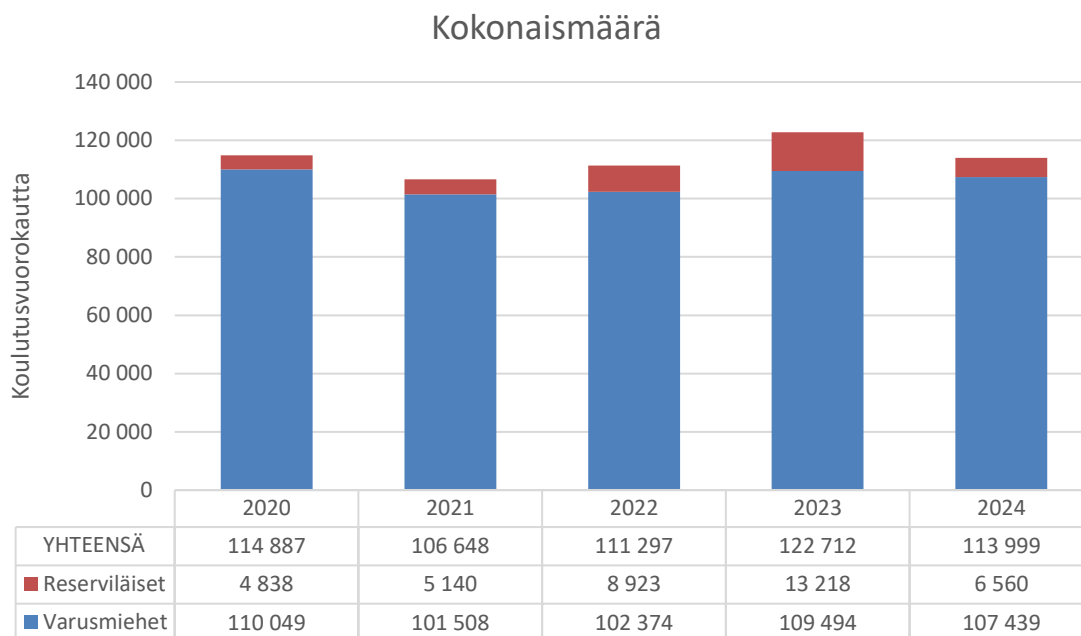


#### Hallintoyksiköittäin



## 2.6 Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

### Koulutusvuorokaudet



### Hallintoyksiköittäin

Varusmiehet	2020	2021	2022	2023	2024
P-KR	49 861	45 325	46 845	46 687	45 920
LR	46 218	42 983	43 179	46 827	46 619
RMVK	13 970	13 200	12 350	15 980	14 900
RVL YHTEENSÄ	110 049	101 508	102 374	109 494	107 439


## ALLEKIRJOITUKSET

Rajavartiolaitoksen tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Rajavartiolaitoksen vuoden 2024 tilinpäätös on hyväksytty.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2025.

Rajavartiolaitoksen päällikkö  
Vara-amiraali



Markku Hassinen

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö  
Kontra-amiraali



Tom Hanén